TH. D. SPERANTIA

Donaţiune Academiei Române
Th. D. Sperantia

ALTE
ANECDOTE
POPULARE

VOLUMUL II

BUCUREŞTI
EDITURA LIBRĂRIEI ŞCOALELOR, C. SFETEA
96 STRADA LIPSCANI, 96

[1892]

Bucurescĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.

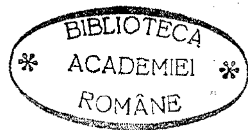

Amice Speranțiă,

N'am putut să isprăvesc volumul de „Anecdote" pe care mi l'aĭ trimes, căcĭ l'am citit o dată întreg, l'am citit întreg de două orĭ, și e maĭ mult de cât sigur că peste puțin mě voiŭ apuca a'l citi întreg din noŭ, din noŭ ca ceva cu totul noŭ: cu cât il citesc și'l recitesc acest volum, cu atâta mi se pare că nu l'am citit îndestul. Și lucru ciudat! pe când d-ta glumescĭ pe socoteala Evreilor, a Țiganilor, a Ungurilor și a altor némurĭ saŭ leghióne, eŭ simțesc că acéstă glumă, care îmĭ înveselesce inima și-mĭ descrețesce fruntea, nu m'ar supăra de loc, ci 'mĭ-ar plăcé tot așa de mult chĭar dacă eŭ însumĭ ași fi Ungur, Țigan saŭ Evreŭ. Este greŭ a găsi o comóră, dar e și maĭ greŭ să sciĭ a o întrebuința după ce aĭ dat peste dânsa; comóra 'țĭ-aĭ găsit'o în sînul cel îmbĭelșugat al poporuluĭ român, unde puteaŭ s'o găséscă și aŭ și nemerit'o une-orĭ alțiĭ, maĭ ales nemuritorul Anton Pann; d-ta însă aĭ întrebuințat'o cu atâta pricepere, cu atâta dibăcie, cu atâta artă, cu atâta

individualitate, în cât opera d-tale este.... cum să spun?... este un grup de portrete de pe natură **à-la-François Hals :** *rĕmâĭ şi veĭ rĕmânea neajuns şi ne'ntrecut. Nu mĕ îndoesc dară că „Anecdotele" d-tale se vor retipări cât maĭ curând şi aşĭ fi foarte măgulit să fac eŭ o prefaţă la viitoarea ediţiune, saŭ maĭ bine.... sciĭ ce? în loc de prefaţă, dacă crezĭ de cuviinţă, publică acéstă scrisóre, care — aşa intimă şi nepregătită cum este — are cel puţin meritul de a fi, fără nicĭ un fel de* **poză**, *o fotografiă instantaneă a cugetăriĭ mele.*

10 Decembre, 1890. B P. HASDEU.

Stimate domnule Hasdeu,

D-stră îmĭ citiţĭ şi recitiţĭ anecdotele şi eŭ citesc şi recitesc scrisoarea d-stră : maĭ ales nu-mĭ vine a crede să fiŭ aşa de meşter şi pare că nu-mĭ vine a crede că 'mi-o spuneţĭ D-stră, cel maĭ adînc cunoscător al creaţiunilor literare ale poporuluĭ român.

De mult voĭeam să Vĕ dedic un volum şi stăteam la gîndurĭ, nu ştiam de v'o plăcea. Acuma însă, cînd V'aţĭ prins cu vorba, Vi-l dedic pe acesta în semn de cea maĭ înaltă stimă şi consideraţiune.

TH. D. SPERANTIA.

TATĂL NOSTRU

Vrînd ţiganul să se 'nsoare,
Gata tot, cu haine bune,
Haĭ la popa să-l cunune.
— «Bine, zice popa, bine,
«Nu e greŭ de cununat,
«Dară ştiĭ vr'o 'nchinăciune?
«Rugăciunĭ aĭ învăţat?
— Rugăciunĭ?!. ba, nu, părinte,
«Zĕŭ, să fiŭ afuresit
«De cumva măcar prin minte
«Aşa lucrurĭ mĭ-aŭ venit.
— «Dacă nu mĭ-aĭ învĕţat,
Zice popa supărat,
«Rabdă-atuncĭ necununat.

* * *

Aoleŭ, părinte dragă,
Ba : mîncaţi-aşĭ părinţele
Ba : nu-mĭ face-acuma pozna
Inaintea nunţeĭ mele :
Cam aşa cu 'ncet ţiganul
Tot cu bine, cu blîndeţe
Îl aduce 'ncet pe popa
Tatăl nostru să-l înveţe.

* * *

Vine-acum învăţătura,
Dară, hop, şi 'ncurcătura :
Haĭ, ţiganul la 'nvăţate,
Şi-azĭ învaţă, mîne iară ;
Dar ce ştie-acuma bine
Uită totul până 'n sară.
— «Merge reŭ, îĭ zice popa,
N'aĭ tu cap de-a ţine minte !...
— «D'apoĭ văd eŭ că nu merge,
«Să mă erţĭ, mă rog, părinte.
«Merge reŭ cu *Tatăl nostru,*
«Merge reŭ ca nicĭ odată....
«Ce 'ndrăcită 'nchinăciune,
«Bat'o scîrba eĭ s'o bată....

* * *

Merge reŭ şi azĭ şi mîne,
Merge reŭ vr'o septămînă,

Numaĭ, hop, ţiganul vine
Intr'o zi cu dibla 'n mînă.
— «D'apoĭ ce-mĭ venişĭ cu dibla ? *)
Zice popa. Haĭ, te car....
— «Ştiĭ, rĕspunde-atuncĭ ţiganul
«Ce-am zis eŭ ca lăutar ?
«*Tatăl nostru* aşa din gură
«Nu prea merge pân acuş :
«Flueră-l de-acum, părinte,
«Şi ţi-l fur eŭ din arcuş.

***) Diblă, vioară, scripcă.**

MINUNE CEOBANEASCA

Doamne, măĭ, ce spune popa
De la carte cînd citeşte:
Cam aşa 'ntr'un rînd vorbeşte
Un ţăran
Şi c'un ceoban.

* * *

— Dar ce spune?
— Ce să spună,
Zice omul, Doamne, frate,
Spune lucrurĭ minunate.
Uit'te astă-zĭ chiar ne-a spus
Că de mult, de mult Isus

A făcut aşa minune
De-aŭ crezut chiar ceĭ păgînĭ:
Ci-că-aŭ fost treĭ miĭ de oamenĭ
Şi-aŭ mîncat numaĭ cincĭ pînĭ!

* * *

— Apoĭ asta e minune?
Intrebînd ciobanul zice.
Eŭ nu văd minune-aice.
Ar fi lucru de minune
Cînd, de pildă, mi s'ar spune
Că cincĭ oamenĭ, numaĭ cincĭ
Intr'o vreme s'a 'ntîmplat
C'aŭ mîncat treĭ miĭ de pînĭ
Şi nicĭ unul n'a crăpat.

POSTUL LUI PÎCALA

tînd de vorbă cu Pîcală
Baba zice :
— «Fătul meŭ,
«Mult maĭ rabdă Dumnezeŭ !
«Uit'te patru-zecĭ de zile,
«Lucru chiar de ne gîndit
«Hristoşelul, maicăĭ, bietul,
«El pe toate le-a postit,
«Şi-a postit, postit, răbdat,
«Căcĭ din patru-zecĭ de zile
«Nicĭ într'una n'a mîncat !

* * *

— «Eĭ, aşa ! Pîcală zice,
«Parcă-ĭ lucru aşa de greŭ !
«Dacă voiŭ, postesc şi eŭ.
— «Cum ? Nu-ĭ greŭ, atîtea zile
«Nicĭ într'una, nicĭ de fel
«Să nu iaĭ nimic în gură ? ! . . .
— «Da, da, da, respunde el.

* * *

— «Ce spuĭ, măĭ ? Vorbeştĭ cu oamenĭ
«Orĭ spuĭ basme la copiĭ ?
«Tu gîndeştĭ la vicleniĭ,
«Dar de-ar fi să te păzească ?
— «Mĕ puteţĭ păzi cu toţiĭ :
«Nicĭ privesc mîncarea ziua,
«Eŭ mînînc în vremea nopţiĭ.

MAMA UNGURULUI

N'auzĭ Ianoş? N'auzĭ? Scoală,
Uit'te mă-ta ţi-a murit!
— Vaĭ, sărmana, biata mamă,
Ce păcat că s'a grăbit:
Moare ea la miez de noapte
Cînd adoarme omul tun,
De pe-acuma păn la ziuă
Ar fi tras un somn nebun!

*
* *

— N'auzĭ, Ianoş? N'auzĭ? Scoală,
Uit'te mă-ta ţi-a murit!
— Vaĭ, sărmana, biata mamă,
Ce mai gust i-a maĭ venit!

A murit adineoare
Şi-acum, haide, moare iară
De-avea gînd de-atîta moarte
Să-mĭ fi spus barîm, de-asară.

*
* *

— N'auzĭ, Ianoş? Ce facĭ? Scoală!...
Ce din noŭ aĭ adormit?
Poate-un om aşa să doarmă
Cînd chiar mă-sa ĭ-a murit?!..
— Dar nu dorm nimica, frate,
Ce pacatul! Ce nu tacĭ.
— De nu dormĭ atunce spune,
Spune-acolo ce maĭ facĭ?...
— Ce să fac?! Ce face-un ungur
Care simte ungureşte
Şi părinţiĭ şi-ĭ iubeşte?!
Ce să fac! Gîndesc eŭ singur,
Dimineaţa la sculat,
Cînd voiŭ da de mama moartă
Cît voiŭ fi de supărat!...

TOT LA CÂRCIUMĂ

Blestemat să-ĭ fie neamul
«Şi pomana, blestemată
«Celuĭ care a scos rachiul
«Pe pămînt întăĭaşdată!...
«Om nebun! Tu vezĭ, sarmane,
«Că eştĭ tată şi-aĭ copiĭ
«Şi tu vecĭnic de la cărcĭŭmă
«Cînd te caut văz că viĭ».
Cam aşa zicea femeea
Pe bărbatul seŭ certînd
Că-l găsea la cârcĭŭmă numaĭ
Zi şi noapte, orĭ şi cînd.

* * *

Omul spune ce maĭ spune,
Ce-o fi spus nicĭ eŭ nu ştiŭ;
Dar din sin, pe masă, pune
O sticluţă cu rachiŭ.
— «Ce-aĭ adus acòlo 'n sticlă
«Un copil întreabă'n dată.
— «Ia rachiŭ răspunde omul.
— «Eŭ să gust se poate tată?...
— «Gustă-l, dragă, zice omul,
«Bată-l sfîntul cel de sus,
«Că de-aceea l'am adus».

* * *

Auzind aşa copilul
Pune sticla 'ncet la gură
Şi-o ridică—o tot ridică
Păn ce-apucă-o picătură;
Iar din dată cum apucă
Zice:
«Valeŭ, vaĭ, tătucă,
«Iute-ĭ, Doamne, vaĭ şi reŭ,
«Prăpădi-l'ar Dumnezeŭ».

* * *

— «Iute?!.. Heĭ, vedeţĭ acuma,
«Intru cît sînt vinovat»
Zice omul supărat.

«Tot la cărciŭmă, zice mă-ta,
«Tot la cărciŭmă te găsesc !....
«Dar la cărciŭmă eŭ sărmanul ?
«Tot cu-această ĭuţitură,
«Ce nu poţĭ s'o ĭaĭ în gură,
«Zi şi noapte tot cu-aceasta,
«Tot cu-aceasta mĕ căznesc....

NU-L UCIDEŢI

Un ţigan, căzînd odată
Din adins orĭ de 'ntîmplare
Intr'o sfîntă Monastire,
Tocmaĭ cam spre postul mare
La 'nceput o duce bine,
Stă de vorbă, bea, mănîncă :
Berechet aşa de dînsul
Pân' acum nu dase încă.

*

Mulţumit astfel ţiganul
Şi slăvit de mulţumit
In vr'o patru zile gata
Fosta şi călugărit :

Avea rasă şi metanii
Şi din Radu saŭ Gavril
Cînd ĭ-a pus pe cap potcapul
Il numise Rafail.

*

Şi ce drag ĭ-era potcapul:
Tot într'una mi-l privea
Şi mereŭ mi-l mîngăea:
«Rafaile — răfălică
«Rotunjor şi frumuşel
«Cît îĭ fi să staĭ cu el
«N'aĭ nicĭ grijă de nimica:
«Ospătat, mîncat de-a gata,
«Aoleŭ, mînca-te-ar tata!

* * *

«Bine-ĭ, bre, la mănăstire,
«Bună slujbă, ce să zicĭ!
«De ştieam maĭ din nainte
«Heĭ, de cînd eram aicĭ!»
Tot aşa zicea ţiganul
La culcat şi la sculare
Cînd deodată numaĭ iată
C'a venit şi postul mare.

*

Postul mare, cum e mare,
E ca postul cu cîntare
Şi 'nchinat şi pocăit:
Nicĭ tu somn, nicĭ tu mîncare,
Foc în vatră nicĭ un pic,
De mîncare chiar nimic,
Olăria la spoit.

* * *

«Rĕŭ e, bre, la mănăstire,
«Maĭ nainte bine-a fost.
«Să ne dea mîncare numaĭ
«Ş'apoĭ fie, cît de post!
Cam aşa gîndeşte-acuma
Ia potcapu 'ncetinel
Şi ţinîndu-l drept în mînă
Dă din cap privind la el:
Rafaile, răfălăŭ
«Procopsit şi nătărăŭ,
«Răfăli-te-ar Dumnezeŭ!...
«Mi-aduseşĭ pe postul mare
«Cu 'nchinat şi pocăit!
«Nicĭ tu somn, nicĭ tu mîncare
«Foc în vatră nicĭ un pic
«De mîncare chiar nimic:
Olăria la spoit!

*

«Rafaile răsfălat,
«Fiĭ al naibeĭ blestemat!...
«Staĭ rotund bucciŭ şi mut
«Ce-ĭ acuma de făcut?
Cam aşa vorbind ţiganul
Işĭ făcuse planu 'n minte:
Pune 'n cap din noŭ potcapul
Şi se duce maĭ nainte,
Maĭ nainte, maĭ la vale
La un par ce-ĭ vine 'n cale.
Lîngă par s'alăturează
Capul drept îşĭ îndreptează
Paru-l razimă 'n potcap
Pân ce-ĭ ese de pe cap.
Iar cu capu 'n jos trăgînd
Zice 'n şopot ca şi'n gînd:
«Nicĭ te-am pus şi nicĭ te scot
«Ia ţĭ-ajut şi eŭ cît pot.
«De pe cap te las în par:
«Dar venişĭ, te las în dar,
«Ştiŭ că mama n'a murit
«Doar de dor de pocăit.

*

Iar cum vede că l'a scos
Zice 'n urmă bucuros:
Rămâĭ, frate, Rafaile,
«Şezĭ p'aice cît îĭ vrea
«Eŭ mĕ duc în treaba mea.

Iar acestea cum le-a spus
A plecat şi dus s'a dus.

*

Tot mergînd aşa ţiganul
Iată tocmaĭ nu ştiŭ cum
Intâlneşte-aşa pe drum
Nişte oamenĭ dintr'un sat
Ce duceau de gît legat
Un biet câne zis turbat
Şi-l trăgeaŭ într'o 'ntinsoare
Ca să-l ducă să-l omoare.

*

— Staţĭ, le strigă lor ţiganul,
Unde mergeţĭ, heĭ, maĭ staţĭ.
Ce-l tîrîţĭ şi tot umblaţĭ?
Dacă vreţĭ să-l prăpădiţĭ
Duceţi-l la mănăstire
Ş'acolo-l călugăriţĭ:
Că de-l laşĭ călugărit
Moare singur negreşit.

GÎSCA CU LAUTARI

Un bărbat din vreme'n vreme
Vrea şi el la casa luĭ
De mîncat maĭ bun, ca omul,
Dar când vrea, dădea că nu-ĭ.
De întreba cumva nevasta,
Ea pe loc cu gura mare
S'apuca să mi-l descînte
De-ĭ era chiar de-a scăpare.
Ea-ĭ zicea că nu-i aduce
Cîte'n casă trebuesc.
El spunea că vecĭnic cară
Da'n zadar se ĭerosesc.
Amîndoĭ aveaŭ dreptate
Fieşte-care cînd vorbea

Pân la urmă tot femeea
Maĭ de-asupra rămânea;
Căcĭ avea şi spor la vorbă,
Era vrednică'n tot bunul
Şi hrănea şi-un biet ibovnic,
Căcĭ avea micuţa unul.

* * *

După certe şi răscerte
Cînd maĭ marĭ şi când maĭ micĭ;
După lupte, 'mpăcăminte
Şi bătăĭ ca 'ntre calicĭ;
Numaĭ iată că bărbatul
Intr'o zi de cele marĭ
Cumpărînd o gâscă-o duce
Pân la el cu lăutarĭ,
Ca să vadă tot norodul,
Nu femeea să maĭ zică
Mînĭ, poĭmênĭ că nu-ĭ aduce
Nicĭodată el nimică.
— «Bravo, bre, femeea-ĭ zice,
«Văd acum că mi-aĭ adus!
«Pe desară avem de toate!
«Dacă sînt să zic că nu-s ?!...
Omul pleacă apoĭ la treburĭ;
Iar femeea se 'ngrijeşte
Şi pe sară gîsca toată
Ca friptură-o pregăteşte.

* * *

Venind sara, omul vine,
Dar maĭ vine c'un strein,
Şi văzînd la foc friptura
Zice: «Bre, de-ar fi şi vin!
Vezĭ femee, pregăteşte
Cum ştiĭ tu căcĭ eŭ mă duc
Pân coleà la deal, la câreĭŭmă,
Vr'un urceor de vin s'aduc.
Omul pleacă, iar femeea,
Cum se duce el, pe loc,
De sub pat apucă-un sfredel
Şi-l aşeză ĭute 'n foc.

* * *

Astă treabă cam pripită
Bietul oaspete văzind
Pe femee o'ntrebă: «Leleo,
«Văd un sfredel încălzind;
«Naĭ putea să-mĭ spuĭ şi mie
«Sfredel roş la ce vi-ĭ bun?
— «Eu ţi-aş spun, dar,... bărbatul...
«.... De! Mă tem, mă tem să-ţĭ spun.
«In sfîrşit nu ştiĭ chiar singur
«Cum mi a zis el cînd s'a dus?
«Vezĭ, femee, pregăteşte....
«Ce? Mîncare crezĭ c'a spus?
«Te, te, te!! Zeu omul ăsta,
«Ce-o maĭ fi de capul luĭ!...

I-e făcut? ĭ-e dat? Zeu, nu ştiŭ.
«Dar de samă ştiu că nu-ĭ.
Chiar d'aceea nu maĭ vine
«Nicĭ un om acĭ la noĭ,
«Stăm, ca cucul, singurĭ vecinic,
Parcă-am fi nişte strigoĭ.
Cînd şi vine-un om odată —
«Las că n'ar maĭ fi să zic,
Vine zdravăn şi se duce
«De la noĭ, d'aci calic...
— «Cum? De ce?
— «Nu vezĭ ăst sfredel?
«Iţĭ maĭ vine a mă'ntreba?
«O să-l vîre tot...
— «Cum? Unde?
— «Tocma'n sin la Dumneta.

* * *

Cînd aude aşa streinul,
Hăţ căciula şi pe uşă,
Peste gardurĭ, uită'n pripă
C'a venit pe cărăruşă.
Iar femeea pune gisca
Intr'un loc unde ştiea,
Cînd ibovnicul veni-va
Să se ducă 'ntins s'o iea.

* * *

Cînd soseşte-acum bărbatul,
Haĭ, nevasta, ea, cu gură :
«Mĭ-aĭ poftit la masă oaspeţĭ!
Maĭ mîncă din gard friptură ?
«Omul teŭ mi-a şters tavaŭa
«Şi cu gîscă şi cu tot
«Şi s'a dus, p'acĭ ţĭ-e drumul,
«Cam spre rîpă 'n jos în cot.
«Cum se poate, cum se poate !
«Zice omul supărat,
«Cum se poate ! Cum se poate !
«Fie-al naibeĭ, blestemat !
«Cum se poate ?!. Cît ţi-e gîsca ?!...
«Noĭ mîncam din ea şi mîne !...
«Nu 'ntinseĭ măcar odată !!...
«Uit'te am fost adus şi pîne...
Fuga el, măcar să 'ntingă
După om şi strigă :
— Măĭ !!...
«Fiĭ detreabă, ĭan ascultă,
«Ce fugĭ, heĭ ?! Maĭ stăĭ, maĭ stăĭ.!!
Celalt, însă, cum l'aude
Sfredel roş îĭ vine 'n minte,
I-se pare chiar că simte
Pe la spate cam fierbinte,
Şi 'ndeseşte sdravăn paşiĭ
Răspunzîndu-ĭ : da, da, da !
— «Ian maĭ stăĭ, maĭ stăĭ, ascultă !
— «Las aşteaptă că-ĭ mînca.

— Ce maĭ fugĭ, heĭ, nene, lasă
«Nu maĭ fiĭ aşa de reŭ ;—
«Stăĭ mă rog, păn nu receşte !
— Las recite-ar Dumnezeŭ !
— «Bre ! Mi-e poftă, bre ! !...
— Şi cîniĭ
«Pot din tine ca să tragă !!...
— «Măĭ, dar tu chiar fugĭ de-a bine ?!...
— «D'apoĭ ce ? Socoţĭ că'n şagă ?!...
— «Las să 'nting măcar odată
«Ş'apoĭ poţĭ să mergĭ cu bine !
—Ba, ba, ba, respunde omul,
Poţi să 'ntingĭ de-acum la tine....

ISTEȚ DE MULT

Un bărbat s'a dus odată
Ca să facă-un drum maĭ mare
Unde, nu ştiŭ; cine ştie
Ce maĭ face fişte-care ? !...
Dar pe drum se vede lucrul,
Cum se 'ntîmplă orĭ şi cuĭ,
Ba se rupe, ba se strică,
Se 'ntîmplă ceva şi luĭ
Şi se 'ntoarce haĭde-acasă
Cînd nevasta-ĭ nicĭ gîndeşte.
Dar acasă acuma noapte
Ajungînd el ce găseşte ?
Ce găseşte ? Masa pusă,
Vin, mîncărĭ, fripturĭ, plăcinte :

Parcă chiar îĭ pare bine
Că n'a mers el maĭ nainte.

* * *

Ce era ? Nevasta 'n urmă-ĭ,
Ca tot omul cu păcate,
Cum era sam-pan acasă
Vrînd de suflet ca să-şĭ cate :
Pregătise masă bună
Şi cu tot ce trebuea
Şi chemase ca să vină
Şi-un duhovnic ce-l avea.

* * *

Omul dînd de masă acuma
Ce să facă ? Ce gîndițĭ ?
Aştepta gîndițĭ acuma
Dumnevoastră să-l poftițĭ ?...
Nu. S'aşează drept la masă,
Ca la el. Nevasta însă
Cum n'avea nicĭ ea sărmana
Nicăiurĭ plăcintă strînsă,
Şi cum sta şi cel duhovnic
Pe coptor acum ascuns,
Haide 'ncepe ea să spună
Că smîntînă nu-ĭ de ajuns.
Iea smîntînă şi plăcinte
Şi s'aşază să le ungă,
Dar începe totodată
Cu bărbatul vorbă lungă

Şi 'ntrebîndu-l tot într'una
Cînd de pasnic cînd de vornic
Trece 'ncet cîte-o plăcintă
Pe coptor la cel duhovnic,
Impăcînd ast-fel cu 'ncetul,
Cum era la suflet bună,
Pe bărbat şi pe duhovnic :
Treaba merge bine, strună.

* * *

Iar cînd vinul cel din ploscă
Trece, bietul, prin păhară
Şi prin minte 'n fuga vremeĭ
Alte gîndurĭ s'arătară,
Haĭ, s'apucă-atuncĭ nevasta
Ca să 'ncerce cu-o nimică
Pe bărbat de isteţime,
Pe duhovnic de-ĭ e frică.
— Ian ascultă, brăĭ bărbate,
De cînd sînt şi de cînd eştĭ
Nu 'ntrebăĭ măcar odată
Dacă ştiĭ ca să ghiceştĭ...
— Ba ştiam. De atunce, însă,
Am uitat că-ĭ vreme multă.
— Eŭ mi-aduc aminte-d'una,
Haĭ : cinel, cinel, ascultă :

*

«Plăcintică rumenită,
«Cu smîntînă recorită,

«Pe coptor la spate dată
«Şi de-un popă-ascuns mîncată.
«Lucrul care-ĭ de ghicit
«Şede-acum înmărmurit;
«De cumva prin minte-ţĭ vine,
«Vaĭ de dînsul, reŭ de mine. —
— «Greŭ, nevastă, zice omul,
Dar cum ved eŭ că se 'nchee
Parcă-mĭ vine c'aşĭ pricepe,
Cărămida-ĭ, măĭ femee ! ?...
— Ha, ha, ha ! Mîncate-ar mama,
Priceput eştĭ, măĭ bărbate,
Zice-acum rîzînd nevasta
Şi bătîndu-l peste spate....
— Ha, ha, ha ! şi omul rîde
C'a fost meşter de-a ghicit;
Dar nevasta rîde ţapîn
Cît de bine a nimerit.
Şi maĭ mult chĭar rîde dînsa
C'a eşit biruitor,
Căcĭ ea rîde 'n două locurĭ
Ş'acolò şi pe coptor.
Iar la urmă cînd femeea
Zice : bre, nicĭ n'am ştiut
Ca să fiĭ aşa cu minte
Şi isteţ şi priceput,
El respunde 'n scurtă vorbă :
— Ce te mirĭ tu ? Bagă sama :
Eŭ isteţ aşa sînt, dragă,
De pe cînd eram la mama....

TATA UNGURULUI

Ungurul chemînd un Zugrav
Zice :
— «Uit'te, na, ce vreŭ,
«Voiŭ să-mĭ facĭ pe tată-meŭ».

*

Zùgravul respunde :
— «Bine
«Zi-ĭ să vină-aci la mine
«Ca să-l văd şi să-l privesc
«Şi cum e să-l zugrăvesc».

*

— «Apoĭ, (ungurul respunde)
«Cum să vine el săracul,
«Doar el nu strigoĭŭ, la dracul!...
«El aci cu drag venit
«Dar, vezĭ, încă el murit.
— «Cum? Murit? !...»
— «A! Vaĭ de dînsul,
«Cînd gîndesc apucă plînsul!
«Da, murit el singur, frate.
«Este luna jumătate!

*

— «Apoĭ cum să-l zugrăvesc
«Dacă nu-ĭ ca să-l privesc? !...
— «N'a! Dar, lasă, ce maĭ spuĭ,
«Asta nicĭ de lipsă nu-ĭ,
«Cînd îţĭ spun eŭ, doar nu-s prost!
«Fă-l pe tata cum a fost,
«Cum sînt unguriĭ toţĭ sprintenĭ
«Cu lulea, mustăţĭ şi pintenĭ
«Cum e Şàndor, bună oară.
«De-a murit, ce-ĭ?! Las să moară!
«Nu e treaba dumitale;
«Pentru lucru-ţĭ daŭ părale».

*

Auzind de-aceste multe
Zugravul se răsgîndeşte
Şi pe mort îl zugrăveşte
Cum i-a spus că sînt toţĭ sprintenĭ,

Cu lulea mustăţĭ şi pintenĭ,—
Cam ca Şàndor bună oară,
De-a murit, ce-ĭ ? Las să moară....
Dar să samene cumva
Nicĭ chiar vorbă nu era.

*

Astfel merge pan'aice;
Insă ungurul ce zice?
. . . .

*

Ungurul privind portretul
Cu mustăţĭ, cu pipă mare
Dară făr de-asemănare,
Zice:
«Doamne, uite, frate,
Bietul tata, ce păcat...
Numaĭ luna jumătate
Şi cît mult el s'a schimbat!!...

SUFLET BUN

Eştĭ frumoasă,
«Eştĭ hăzoasă,
«Incă alta, zeŭ, ca tine
«De-am vĕzut în traiul meŭ,
«Ca să-ĭ şadă-aşa de bine,
«Să mă bată Dumnezeŭ!!

*

Un flăcău spunînd odată,
Uneĭ tinere neveste,
Vorbe multe cam d'aceste
Şi maĭ alte fel de fel,
Cum ştiea să spună el,
Vorba-ĭ astfel învîrteşte

Că-ĭ şi spune c'o iubeşte
Aşa mult şi cu-aşa foc
Că nu-şĭ-află 'n lume loc.
Şi cu 'ncet cu vorbă bună
    Şi cerîndu-ĭ şi ertare
    De-a nu-ĭ fi cu supĕrare
O şi roagă ca să-ĭ spună:
    S'ar putea
    Nu s'ar putea
A-l iubi cumva şi ea?

*

Dară dînsa ce să-ĭ spună?
Cum era la suflet bună
Iĭ rĕspunde 'ndată mare:
— Fără nicĭ o supărare,
Cît aĭ fi grăbit de tare,
Staĭ niţel şi aĭ răbdare
Ca să merg să 'ntreb şi eŭ
Maĭ dintâiŭ pe omul meŭ.

SOCOTEALA UNGUREASCĂ

Auzind maĭ multă lume
    Povestind şi azĭ şi mînĭ
Lucrurĭ marĭ şi cuminţeniĭ
    Şi isprăvĭ despre romînĭ,
Unguriĭ maĭ mult în cĭudă
    S'ar fi dus la Bucureştĭ
Ca să dea dovezĭ că toate
    Cele spuse sunt poveştĭ.

*

Decĭ odată, nu ştiŭ-anume
    Cam ce lucrurĭ se'ntîmplară,
De la Pesta unul pleacă,
    Şi-ajungĕnd la noĭ la gară

Şi cătînd pe icĭ, pe còlo,
În oraş cînd vrea să plece,
Dînd cu ochiĭ de ceasornic
Vede ceasul punct la zece.

*

— «Zece ceasurĭ!! zice dînsul,
«Uit'te lucrurĭ romîneştĭ!!
«Maĭ ascultă-ĭ cînd îţĭ cîntă
«Şi-ţĭ vorbesc de Bucureştĭ!
«Naintaţĭ maĭ sunt romîniĭ!
«Zece ceasurĭ uit'te, frate,
«Cînd la Pesta de erĭ încă
«Eraŭ zece jumĕtate.»

MÎNGĂERE

femee, cum se spune,
Tînără saŭ bătrioară
Măritată cu bărbatul
Cam de-abĭa de-a doua oară,
Stînd de vorbă cu bărbatu-ĭ
Cel de-acum, îĭ tot spunea
Că-l iubeşte, şi-l iubeşte
Şi-l iubeşte-aşa de tare
Omul, însă, cît se pare
Şi precum se povesteşte
Mult de tot n'o prea credea;
Că de orĭ şi ce vorbea,
Şi-orĭ ce lucru povestea
Ea căta s'aducă vorba

Pe tot ceasul, necurmat,
Şi de fostul eĭ bărbat.

* * *

Supărat de-acestea 'n gînd
Tot de-acestea ascultînd
— «Ian ascultă ĭ-zice omul,
«Pe tot ceasul, necurmat,
«Spuĭ de fostul tĕŭ bărbat;
«Dar cu mine-aşa cum eştĭ
«Şi cum vezĭ că şi trăeştĭ,
«Spune drept pe cinstea ta
«Eştĭ ferice? da saŭ ba?

* * *

Auzind aşa, femeea
Doar să-şĭ mîngîe bărbatul
Zice: Ah! sînt prea ferice!!...
Dac'ar fi şi răposatul!!,..

ŢIGANUL LA FUGA

Un ţigan intrase noaptea,
Într'o curte, undeva,
Ca să cumpere, se vede,
O găină-un puiŭ, ceva,
Şi umblînd el pe 'ntuneric,
Bîjbîind încetinel,
Hop, că omul cel cu casa,
Dă, deodată, peste el.

El la fugă, omul iară;
Omul iute, el maĭ tare:
Fuge unul după altul
Cît ce poate fişte-care.

Omul fuge de nevoe
Ca să vază ce-a furat,
Iar ţiganul, cît se pare,
Se temea de pieptănat.

*

Decĭ, fugînd aşa într'una,
Omu'n urmă ostenit
După-atîta fugărit,
Strigă-odată:
«— N'auzĭ, măĭ?!...
«Ian ascultă! Ian maĭ stăĭ!»

— «Ba, stăĭ tu, ţiganul zice,
«Că fugişĭ destul! Ţi-ajungă,
«Că pe tine, ştiu, nicĭ dracul
«Doar din urmă nu te-alungă!»

RĔSBUNARE NEMŢASCA

Un romîn o-dată, cum s'o fi 'ntîmplat
Pe-un biet neamţ îl prinse ţapîn la certat
Şi ţipa şi-'ntr'una da din mînĭ la el
Şi-l făcea 'n tot felul: păcătos, mişel,
Liftă, fleoş, catolnic, şfabnic, perpelit...
Neamţul dinainte-ĭ, parcă 'ncremenit,
Sta privind la dînsul, vorbă nu zicea
Şi mişca din gură parcă morfolea,
Parcă vrea să-ĭ zică vr'un cuvînt nemţeşte.
Dar romînu 'ntr'una: dă-ĭ pe romîneşte:
Din calic, din cîne, nicĭ că nu-l maĭ scoate
Şi-ĭ tot zice 'ntr'una cîte alte toate.
Tot îĭ zice 'ntr'una nicĭ nu ştiŭ maĭ cum
Şi 'n sfîrşit porneşte, lasă neamţu 'n drum.

* * *

Neamţu 'n urmă-ĭ şede, şede şi priveşte
După om cum merge, tace şi gîndeşte;
Iar tîrziŭ în urmă numaĭ, haĭ, de odată,
Cînd mersese omul coşcogea bucată,
Haide fuga neamţul după el porneşte,
Fuge şi tot fuge pîn' ce-l întîlneşte.
Iar colo 'ntîlnindu-l, cînd l'o fi 'ntîlnit
Stă pe loc şi-ĭ zice groaznic de grăbit:

* * *

Ştiţĭ ce zice, însă, neamţul? Ştiţĭ ce-a spus?
Numaĭ două vorbe şi 'n sfîrşit s'a dus.
Şi s'a dus în urmă foarte mulţumit
C'aşa răsbunare el a nimerit.
Cum la om ajunse
Drept în faţă-ĭ stând
Neamţu-atîta zise
Drept la om căţînd:
— «Tu la mine legea dumneta 'njurat
— «Şi făcut şi cîne şi făcut spurcat?!...
«Cum tu spus la mine
«Spun şi eŭ la tine:
«Dumneata de-acuma
Eştĭ romîn! Aşa!!
«Care mămăligă
Mînînc dumneta!...

IŢIC CALARE

Un ovreiŭ cu balabusta,
Cum sub sară sta la masă
Dintr'odată 'mbucătura
De la gură jos o lasă
Şi 'ndesînd pe ochĭ căciula
La sprîncene se 'ncreţeşte
Şi privind nevasta ţintă
Dînd din mînă aşa ĭ-vorbeşte:

*

«Toată lumea tot se 'ntreabă
«Şi s'entreabă fişte-care:
«Este drept că Iţic astă-zĭ
«A venit din tîrg călare?

«Leizer, Burăh, Zindel, Grindel
«Şi maĭ alţiĭ nu ştiŭ care,
«Mă 'ntrebaŭ: e drept că Iţic
«A venit din tîrg călare?...
«Toată lumea, toţĭ se 'ntreabă
«De la mare păn' la mic
«Este drept că Iţic este
«De pe-acum aşa voinic?

*

«Dar la ce mă 'ntreabă 'ntr'una
«Ce? E lucru de mirat?
«Astă-zĭ nu-ĭ ca maĭ nainte,
«Astăzĭ lumea s'a schimbat
«A! Băĭatul ăsta, Iţic,
«Cînd o fi şi-o fi odată
«O să fie-un lucru mare,
«Zeŭ, norocul luĭ să-l bată!
«O să fie-un om, un geambaş
«Un boer cum altul nu-ĭ;
«Că de n'o fi el, atunce
N'o maĭ fi din neamul luĭ!

*

«Dar ce vreĭ, aşa e lumea:
«Cum să creadă pîn' nu vede?!...
«Chiar eŭ poate, cine ştie,
«Ca şi dînşiĭ n'aş prea crede,

«Dar eŭ, vezĭ, cred foarte bine
«Pentru că-ĭ băĭatul meŭ,
«Şi-am văzut c'a mers călare,
«C'a mers chĭar pe băţul meŭ.»

CALUL UNGURULUÏ

Un biet ungur, într'o sară,
Trebuind ca negreşit
Chïar a doua zi să meargă
La un tîrg la tîrguit,
Fiind tîrgu 'n depărtare
Pune gînd de mers călare
Şi gîndind la mers a stat
Şi cu gîndul s'a culcat.

* * *

Dimineaţa la sculare
Cînd zăreşte ziŭa mare
Ingrijit şi somnoros
Haide-o ïea la drum pe jos

Şi crezînd că e călare
Merge fuga, fuga mare.

* * *

Tot aşa pe drum mergînd
Şi de-o gîrlă 'n cale-ï dînd,
Apa 'n ea văzînd curată
Zice 'n gîndul luï deodată:
«Ce maï apă uit'te, zĕŭ,
«Haï s'adăp şi calul meŭ
Că, de cînd, doar, am plecat
Cred c'o fi chïar însetat.

* * *

Către gîrlă-astfel porneşte
Şi cu gîndul se gîndeşte
Calul cum avea să stea
Şi ce zdravăn o să bea:
Parcă chiar îl şi vedea
Stînd cu capu 'n jos plecat
Şi sugînd colò 'nsetat.

* * *

Tot cu gîndul că-ï pe cal
Merge, merge, pîn' la mal
Şi pe mal acuma stînd
Şi din gură fluerînd:

Fĭŭ, fĭŭ, fĭŭ şi na, na, na!
Cătră baltă 'n jos cătà,
Calul vrînd a şi-l vedea
Ce 'nsetat şi zdravăn bea.

* * *

Dar, pe mal acòlo stînd,
Cal să beie ne văzînd,
Socoteşte 'n gîndul luĭ:
«Calu-ĭ bolnav, alta nu-ĭ;
«Căcĭ altfel ne 'nbolnăvit
«Bea el apă negreşit.

* * *

Cam aşa zicînd, de-odată
Făr' a sta la gînd nicĭ cum
Lasă balta şi porneşte
Intr'o parte pe-un alt drum,
Şi vorbeşte singur:

«Bre,
«Ce păcat! Teremtete!
«Cal voinic, puţin fugit
«Şi-acum gata bolnăvit!...
«Cal aşa de dobitoc
«Incă nicĭ văzut de loc:
«Dup'un prînz de călărit
«El sculat şi 'nbolnăvit!...
«Las de-acum şi tìrg şi totul

«Şi de-aci chĭar de pe mal
«Haĭ să-mĭ cat vr'un om, vr'un meşter
«Ca să-mĭ vindec bĭetul cal.

. . . .
. . . .

Cine ştie ce păcat!...
Cìt maĭ am eŭ d'alergat!!...

. . . .
. . . .

ÎNVĔȚATUL CARABUȘ

SAU

CISMARUL DOCTOR

Un bĭet om odată, Cărăbuş numit
Om stătut la vîrstă şi căsătorit
Cu copiĭ, femee, dar alt-fel calic
Căcĭ n'avea la vieață-ĭ bĭetul om nimic.
Meşteşug avea el, căcĭ era cismar
Dar şi 'n cismărie maĭ mult peticar;
Cum se 'ntîmplă-odată cum se maĭ brodeşte
Iată că nevasta-ĭ, hop, se 'nbolnăveşte.

* * *

Ce să facă, bĭetul? Umblă 'n sus şi 'n jos
Cată leacurĭ, cată, însă, ce folos?
Orĭ şi cîte leacurĭ nimereşte el
N'aduc nicĭ un bine, nu-ĭ slujesc de fel.

Haĭde, dar la doctor. Banĭ e greŭ de scos:
Tot maĭ bine-ĭ, ĭusă, cînd eştĭ sănătos!

* * *

— «Domnul doctor, dragă,
«Este-acasă-aice?»
— «Da!» Răspunde-o slugă,
«Dar să văd ce zice.
— «Spune-ĭ că nevasta
«Mĭ-e bolnavă greŭ
«Şi-am venit de-aceasta
«Să-l întreb şi eŭ.

* * *

Sluga pleacă 'n casă şi 'n curînd cum vine
Zice:
«Domnul Doctor
«Mi-a răspuns că: *bine,*
«*O să vază dînsul.*
«Pân' atunce, dară,
«Să maĭ staĭ p'aice
«Cam vr'un ceas afară.

* * *

Stă de-acum cizmarul, şede cum i-a spus,
Pînă cînd la urmă iată 'l chĭamă sus.

* * *

Sus, cînd intră 'n casă, Doctoru 'n halat
Intr'un cot, la masă şede rezimat
Par'că dus pe gîndurĭ c'un cĭubuc în mînă,
Iar pe cap, fes mare şi c'un moţ de lînă.

* * *

— «Bĭata mea nevastă
«E bolnavă greŭ
«Şi-am venit de-aceasta
«Să vă 'ntreb şi eŭ.
«Nu ştiŭ ce să-ĭ fie,
«Nicĭ în gînd nu-mĭ vine:
«De mîncat mînîncă,
«Doarme ca şi mine,
«Iar la muncă, pace,
«Nicĭ că se urneşte;
«Dar vorbeşte 'ntr'una,
«Ţipă şi vorbeşte.

* * *

Doctorul ascultă par'că dus pe gîndurĭ
Ş'apoĭ pe-o hîrtie scrie patru rîndurĭ,
Şi luînd hîrtia şi-arătînd'o 'ĭ-zice:
«Pentru doctorie.
«Uit'te-am scris aice.
«Cu hîrtiea asta
«Mergĭ la spiţărie
«Dar deodată-acuma
«Dă-mĭ carboava mie.

* * *

Omul dă carboava făr' nicĭ-un cuvînt,
Face-o plecăcĭune pînă la pămînt
Şi 'ntr'o clipă-aleargă drept la spiţerie,
Şi spiţerul dîndu-ĭ ce era să-ĭ dea,
Cum se face nu ştiŭ, nu e treaba mea,
Iată şi nevasta-ĭ cum se nimereşte
Cu-astă doctorie chiar se lecueşte.

* * *

După asta 'n urmă poate peste-un an
Iacă că cizmarul stă şi-şĭ face plan:
«S'a sfîrşit de-acuma!
«Ce va fi să fie:
«Sînt sătul de muncă
«Şi de calicie
«După-atîta muncă
«Cred că se cuvine
«Ca bătrîn de-acuma
«Să trăesc maĭ bine
«Anĭ treĭ-zecĭ la cizme
«Vecĭnic am cîrpit
«Şi calic rămas-am
«Nu m'am procopsit.
«Eŭ cizmar de-acuma
«Să maĭ fiŭ nu vreaŭ,
«Sînt doar şi-alte bresle,
«Ştiŭ de-acum şi eŭ.
«Sînt depildă doftorĭ
«Ce câştigă bine

«Fără să muncească
«Zile 'ntregĭ ca mine.
«Las, văzut-am singur
«Cînd s'a bolnăvit
«Bĭata mea nevastă
«Cît a maĭ muncit.
«Domnul doftor, lasă!!...
«Ce-a făcut?... A stat
«Intr'un cot la masă
«Colo rezimat,
«In halat, cu fesul,
«Cu cĭubuc, cu tot...
«Muncă grea, ce-ĭ dreptul,
«Cam aşa socot?!...
«Cînd la el ajuns-am
«Spus-a, dacă vraŭ
«Să-ĭ vorbesc, afară
«Incă-un ceas să staŭ.
«Şi-am stătut. La urmă
«Pe-o hîrtie a pus
«Patru slove 'n fugă
«Şi carboava... dus!..
«Nu. Destul, ajunge
«Cît am fost sărac.
«Las eŭ cizmăriea
«Doctor chiar mă fac
«Că ce-mĭ maĭ lipseşte?
«Fes, cĭubuc, halat
«Şi mă iată doftor
«Cum nicĭ n'aĭ visat!

«Şi nicĭ meşteşugul
«Noŭ chiar nu-mĭ va fi:
«De-am cîrpit la cizme,
«Oamenĭ voiŭ cîrpi.»

* * *

Astfel hotărît'a, astfel a făcut:
Cleşte, calapodurĭ toate le-a vîndut.
Fes ca pentr'un doctor masă şi halat
Şi cĭubuc şi scaun tot a cumpărat.
Casa luĭ ca doctor lumeĭ a deschis
«*Om ce ştie multe*» sus la uşă-a scris.
Cam 'n astă vreme iată, se 'ntîmplase,
Că şi hoţiĭ tocmaĭ nişte caĭ furase.
Caĭ de grajd aĭ unuĭ baş boeriŭ vestit
Care dintr'o vorbă lumea a 'mpînzit
Cu vătafi, cu oamenĭ poruncițĭ să cate
Caiĭ până 'n locurĭ cît de depărtate.

* * *

Toţĭ s'aŭ dus să cate unde-aŭ apucat,
Unul dintre dînşiĭ, însă s'a 'ntîmplat
Că cu cercetatul după caĭ să duse
Pînă şi prin tîrgul unde se făcuse
Şi cizmarul doctor. Omul necăjit
Cît colatăit'a, cît a horhăit,
Om ce ştie multe cînd văzut'a scris
— Haĭ să cerc şi aice insfîrşit şi-a zis.

* * *

Decĭ la el să 'ntrebe dupe caĭ s'a dus
Dar s'aştepte afară încă-un ceas ĭ-a spus.
Aşteptă şi ceasul până ce trecu
Când se duse 'n casă, însă, ce vĕzu?
Unul c'un fes mare numaĭ în halat
Sta 'ntr'un cot la masă còlo rezimat
C'un cĭubuc 'n gură. Omul cum intră
Despre-a luĭ nevoe haide-l întrebă.
— «Cam de-atîtea zile
«Hoţiĭ aŭ intrat
«Noaptea în grajd la curte
«Caiĭ ni-aŭ furat.
«Un cal negru, altul
«Este murg închis,
«După cum dovadă
«E biletul scris.
«Dar ce caĭ sînt, Doamne!
«Inima te doare
«Pintenogĭ de-o palmă
«Sînt pe la picioare
«Iar la trup cu mîna
«Par'că sînt făcuţĭ:
«Chĭar din caiĭ noştri
«Sînt de noĭ crescuţĭ.
«Şi-acum nu ştiŭ unde
«Pot să'ĭ maĭ găsesc;
«Am venit şi-aice
«Să mĕ sfătuesc».

* * *

Doctorul ascultă şi 'n sfîrşit îĭ zice:
— O cărboavă scoate şi mĭ-o pune aice.
Zise şi-o bucată prinse de hîrtie
Şi luînd o pană s'apuca să scrie.
Scrise.— Apoĭ hîrtia cînd fu gata scrisă
Omuluĭ i-o dete şi 'n sfîrşit îĭ zise:
— «Iată bucăţica
«Asta de hîrtie,
«Iea-ţi-o şi cu dînsa
«Mergĭ la spiţărie.
«Acolo cărboava
«Iarăşĭ o să daĭ
«Şi habar de grijă
«De-acolo să n'aĭ».

* * *

Omul dă cărboava, mîna pe hîrtie
Şi pe loc apucă drept la spiţărie.
Cînd ajunse-acolo, cum iera 'nvĕţat
La spiţer cărboava şi hîrtie-a dat.

* * *

Haĭ, spiţerul cearcă, umblă să cetească,
Nu-ĭ de chip. Hîrtiea dă s'o maĭ sucească.
Dar zădarnic cată de a ceti hîrtie
Cel care-o scrisese nu ştiea nicĭ scrie.
— Ce voeştĭ? întreabă.

— «Iean auzĭ, ce vreŭ ? ! !...
«Dumneata maĭ bine știĭ de cum știŭ eŭ.
— Dar acea fițuică cine a zis la mine
«S'o aducĭ acuma ? . . .
— D'apoĭ știŭ eŭ cine !
Ce să-ĭ facĭ ? Spițerul stă, se răsgîndește
Și 'n sfîrșit prin minte ĭată ce-ĭ trăsnește :
Pentru-acea cărboavă ce-a adus să-ĭ dee
Niște curățăniĭ i-a făcut să bee.
Iea și curățăniĭ bĭetul om și tace,
Dar ce bea să știe, sănătate, pace.

* * *

Ese el pe gîndurĭ : încotro s'apuce ?
Merge 'ncòlo 'ncoace, vine și se duce,
Dar cu gîndul omul pururea se bate :
Cît de ne-auzite, cît de minunate
Lucrurĭ sînt în lume : Ieaĭ și beaĭ ceva
De-aĭ pierdut vr'un lucru ca să-l poțĭ afla.
Se gîndea dar iată ĭ-vine-o grijă nouă :
Îl coșea prin burtă maĭ să-l rupă 'n două.
Bieata doctorie care știțĭ beuse
In sfîrșit lucrarea tocmaĭ 'șĭ-o 'ncepuse.

* * *

Ce să facă omul în cotro s'apuce ?
Prin tot locul lume în cotro se duce.
Să cunoască locurĭ ĭar nu cunoștea :
Pentru 'ntăiașĭ dată p'acolò venea.

Dă p'aci pe colò, umblă se 'nvîrtește,
Dar necazul pace nicĭ că nu-l slăbește,
Maĭ temeinic încă mi-l îngrămădește.
Cîte-avuse omul, toate le uitase
Caĭ de cînd e lumea par'că nu-ĭ furase.
Și mergea, sărmanul, și mergea, mergea
Tot din tîrg afară, cam așa trăgea.
Alerga sărmanul, căcĭ avea păcăte,
Prăpădise caiĭ și mergea să-ĭ cate.

* * *

Alergat'a omul cît a alergat
Pîn' cu vaĭ minune ce s'a àciuat,
Printr'o șură-încolo lîngă tîrg afară
Ce era pustie ca la timp de vară.

* * *

Decĭ șezînd acòlo omul liniștit
Auzi de-odată par'că-un bocănit ;
Iar apoĭ de 'ndată după ce-a maĭ stat
Par'că-un cal aude c'ar fi sternutat.
Haide el se uită printre gard, ochește,
Cată bine, caiĭ, ce se vezĭ, zărește.
Caiĭ luĭ. Sărmanul vrut-a Dumnezeŭ
Să se 'ntîmple astfel cu necazul seŭ.
Bĭeata beutură bine i-a priit :
Și-a găsit și caiĭ și s'a recorit.

* * *

Ceobotariul înse fost-a mulţumit
Pentru astă treabă cum nicĭ s'a gîndit.
Banĭ, averĭ destule, cîte sînt de dat,
Datu-i-a boierul, l'a făcut bogat.

II

Astă veste, însă, s'auzi departe.
Se spunea că-un doctor ştiutor de carte
Face cu ştiinţa-ĭ lucrurĭ ne făcute,
Ştie să ghicească lucrurĭ ne ştiute.

* * *

Intre alţiĭ cari vestea-ĭ auzise
Şi-un boer pe-atuncĭ ĭar se nimerise
Că-un inel pierduse scump nepreţuit.
Şi cătîndu-l, vestea cum i-s'a vestit.
A trimes la doctor. L'a poftit să vie.
Şi venind, să facă, spusu-i-a ce ştie
Unde e inelul musaĭ să ghicească
Dacă vrea pe lume să maĭ vieţuească.

* * *

Meşter bĭet cizmarul, om ce multe ştie,
Calendariul însă nu prea bine-ĭ scrie.
Cît ştiea de multe n'avea ce maĭ scoate.
S'a sfîrşit: pe una le-a fost dat pe toate.
Se bătea cu gîndul şi se răsgîndea
Să ghicească numaĭ nu se pricepea.

Nicĭ pe slugĭ din casă nu le cunoştea,
Coturĭ de-ale caseĭ ĭarăşĭ nu ştiea.
Ce să facă omul cum s'a socotit
Pe boer de-odată mers-a de-a poftit
Dacă vrea inelul musaĭ să-l găsească
Să-l maĭ lase-o noapte singur să gîndească.

* * *

L'a lăsat boerul, vrerea i-a 'mplinit.
O odaie ĭ-dete, dar ĭ-a hotărît
Pînă dimineaţa dacă nu ghiceşte
Orĭ îl dă la ocnă orĭ îl căsăpeşte.

* * *

Vinovaţiĭ, însă, tocmaĭ se 'ntîmplase
Pe-acolo să fie. Ceĭ cari furase
Slugĭ eraŭ de-a caseĭ, lucru potrivit.
Iară bĭet cizmarul, straşnic necăjit,
Tot gîndind că mîne poate-l căsăpeşte,
Barim să mînînce bine, se gîndeşte.
Porumbeĭ îĭ cere ca să-ĭ învoiască
De mîncat să-ĭ dee, stînd ca să ghicească.
Cum ceru, boerul gata ĭ-a 'nvoit,
Porumbeĭ vr'o şapte i-a făgăduit.

* * *

Cum în casă noaptea singur sta pe gîndurĭ,
Suspinând de grijă în maĭ multe rîndurĭ

La femee a casă la copiĭ gîndea
Şi pe mîĭnĭ boierul ce-ĭ maĭ pregătea.,
Iar din vreme 'n vreme de necaz uitînd
Eĭ veneaŭ cu 'ncetul porumbeiĭ prin gînd.

* * *

Nu tîrziŭ şi uşa ĭată se deschide
Şi pe-uşă o slugă şi cu nişte blide
Porumbel i-aduce gata rumenit,
Cel dîntîiŭ din şapte cîţĭ i-aŭ juruit.
Şi văzînd el zice numerînd: ha! Stăĭ:
Iată ăsta *unul*, este cel dintîiŭ.

* * *

Sluga înse care acolo venise
Dintre ceĭ cu musca chiar se nimerise,
Şi-auzindu-l: *unul*, pe'nvăţat zicênd
Ne-a ghicit îşĭ zice el degrabă 'n gînd.
Celorlalţĭ le spune, şi s'aŭ sfătuit
De-o maĭ fi să-ĭ ducă porumbel gătit
Să se ducă-un altul. Altul s'a şi dus
Tocmaĭ cum la cale între eĭ s'aŭ pus.
Cu friptura 'ndată, însă, ce-a intrat
Şi cismarul, haide: *doĭ!* a numerat,
Iar apoĭ cînd altul mers'a dintre eĭ,
Haĭ, cismarul zice:

— «*Şi cu-acesta treĭ!*»

* * *

— «S'aŭ sfîrşit de-acuma,
Zic eĭ, s'a sfîrşit!...
«Cărturariul naibeĭ
«Ne-a descoperit!»
Şi se pun de-acuma toţĭ la sfătuit.

* * *

După sfat, în casă intră la 'nvăţat
Eĭ tus-treĭ, inelul spun că l'aŭ furat.
Îĭ aduc inelul, banĭ iĭ daŭ de-ajuns:
Carul scîrţieşte cînd nu este uns!
Maĭ apoĭ cu dînşiĭ el s'a sfătuit
Lucrul ca să fie bine potrivit.

* * *

Des de dimineaţă cum s'a luminat
Un curcan adus'aŭ şi cu demîncat
Datu-i-aŭ inelul de la înghiţit.
Iar din somn boerul cum s'a şi trezit
Învăţatu-ĭ spune c'a descoperit
Prin a luĭ ştiinţă, cît s'a necăjit,
Că'n ograda curţeĭ, un curcan ce-l are
Maĭ frumos la pene şi la trup maĭ mare,
Într'o zi inelul cum s'a nimerit
L'a găsit şi-atunce, haĭ, l'a şi 'nghiţit.

* * *

Cît de trist boerul fost'a şi 'ncĭudat
De inel din casă cînd i-s'a furat,

De curcan acuma cînd îĭ povesteşte
Maĭ amarnic încă se posomoreşte.
Drag îĭ e curcanul, însă, astă veste
Ca 'nnadins să vază dreaptă dacă este
A tăiat curcanul, pus'a de-a cătat
Şi inelu 'ntrînsul tocmaĭ l'aŭ aflat.
Şi cismarul în urmă pentru c'a ghicit
Şi de-aice multe darurĭ a primit.

III

Ast-fel de isbîndă zvon pornit'a mare.
Se 'ndesaŭ de-a rîndul care maĭ de care
Pe 'nvăţat să-l vază cît e de 'nvăţat,
Om ca omul este orĭ maĭ cornorat.
Şi cismarul tocmaĭ trece printre lume
Îngîmfat şi mîndru de vestitu-ĭ nume,
Încărcat de darurĭ şi se duce-acasă
De mirarea lumeĭ par'că nicĭ nu-ĭ pasă.

* * *

Cum mergea el însă, ĭată-un turc călare
Alerga să vază ce'nvăţat e mare,
Cel ce-aşa de grele lucrurĭ isprăvea.
Şi precum călare către iel mergea
Prin văzduh de-odetă mîna şi-a întins
Şi din sbor cu mîna cum a dat, a prins
Un gîndac, o gîză, ce pe cîmp trăeşte,
Cărăbuş anume care se numeşte.

Pe cismar opreşte fără ca să ştie
Cum îl chieamă, cine, poate ca să fie,
Şi-arătîndu-ĭ mîna zice: «să 'mĭ ghiceştĭ
«Ce-ĭ aice 'ntrînsa ghicitor de eştĭ.

* * *

Bĭet cismarul tace, şade nemişcat
Şi la turc priveşte cît e de 'ncruntat.
— «Grea belea, păcatul
«Astă-zĭ m'a găsit
«Şi pe cît îmĭ pare
«Toate le-am sfîrşit.»
Ast-feliŭ zice 'n gîndu-ĭ plin de supărare
Iar apoĭ se vaĭtă chĭar cu glas maĭ mare:
— «Vaĭ sărmane Cărăbuş
«Pe-a cuĭ mînă mi'ncăpuş!...»

* * *

Auzindu-l turcul, zice:
— «L'aĭ ghicit;
«Cărăbuş e, iată-l! Bine-aĭ nimerit!»

HÎŞ COCOŞ!

Un ţăran băgînd de seamă
Că fecioru-ĭ a crescut
Şi de-acasă cam adese
Se cam duce neştiut,
Ba la Gheorghe, ba la Toader
Care-l strigă, care-l cheamă
Şi'ncă noaptea maĭ cu seamă;
Se gândeşte cum să facă
Pe băĭat să-l strîngă acasă.
De certat? băiatu-ĭ mare,
E vădit că nicĭ nu-ĭ pasă;
De bătut?.... Să-l bată-acuma
Lucru ĭar de seamă nu-ĭ,
Că să-l bată cât l'ar bate

Tot se duce 'n ciuda luĭ.
Ca să'ncerce-o altă cale
Şi să-l iea cu 'ncet, cu bine.
Tot de geaba-ĭ, el se duce
Maĭ pe-ascuns ceva de tine.
Ce să facă omul oare?
Ba că-ĭ asta, ba-ĭ cutare,
Ba băiatul nostru-ĭ mare:
Haide, dară, să-l însoare.

* * *

Şi băĭatul se'nvoeşte
Când e vorba de'nsurate,
Ba maĭ mult el chiar gândeşte:
«Este lucru cu dreptate?
«Cum? Opincĭ şi cizme nouă
«Mi se daŭ tot câte două,
«Tot la luna şi la luna
«Iar nevastă numaĭ una
«Şi'ncă pentru tot-d'a-una?»
. . . .
. . . .
Şi'ncurând că pĭere, moare,
Vrea cu două să se'nsoare.
Ba, ca vorba celor vechĭ
Că păreţiĭ aŭ urechĭ,
Ne-gândit şi ne-aşteptat
Ese vorba şi prin sat
Că băĭatul pĭere, moare

Vrea cu patru să se'nsoare.
Cam aşa tot merge vorba
Pînă când la urmă-odată
Invoindu-se băĭatul
Il însoară haĭ, c'o fată.

* * *

Tatăl cum ţi l'a 'nsurat
Toată grija 'şĭ-a luat;
Dară lumea tot vorbeşte
Şi mereŭ tot iscodeşte.
Cum stă lucrul? Cum e oare?
Cam pe când ar vrea băiatul
Şi cu-a doua să se 'nsoare?

* * *

Dar băiatul ce maĭ spune?
El o duce de minune:
De treĭ zile e 'nsurat;
Şade 'n curte jos culcat
La găinĭ, cocoş priveşte
Şi privind aşa vorbeşte:
— Ce cocoş prostuţ, săracul,
«Cum îşĭ cată el pe dracul!...
«Sare 'n jos şi sare 'n sus,
«Şi cu gîndul tot la dus
«Sboară, umblă, strigă, cîntă
«Tot într'una se frămîntă!!...

«Hîş, cocoş, cu-atîta sgomot,
«Fiĭ cuminte, bre, maĭ bine,
«Că de-o fi să afle tata
«Mi te'nsoară şi pe tine!!...

JIDANUL IN RAIU

Un jidan odată
  Burăh Şmelche-anume
Ajungînd, se zice,
  Pîn pe ceea lume,
Cum o 'ntoarce dînsul
  Dintr'o dată, haĭ,
Ingerul din poartă,
  Hop, îl scapă 'n raĭ.
Fuga după dînsul
  Ingerul să-l scoată
Dar degeaba, nu e
  Nicĭ un chip să-l poată.

* * *

— «Ce vreĭ, zice-ovreĭul,
  «Ce-țĭ stric dumitale?
«Dacă intru-aice
  «Parcă-ĭ cu parale?!
«Chĭar și cu parale
  «Cînd e pe plătit
«Dacă stric vr'un lucru
  «Eŭ plătesc cinstit.

* * *

— «Nu se poate-ascultă»
  Ingerul îĭ zice,
«Locul pentru tine
  «Nu-ĭ lăsat aice...
— «Nu-ĭ aice locul?!...
  «Las, nu fie! Bine
«Dar gîndeam nevoe
  «Poate aveţĭ de mine?
— «Ce nevoe?!...
          —«Uit'te:
  «Haine vechĭ orĭ poate
«Alte mărunţișurĭ,
  «Eŭ le cumpăr toate!
— «Nu de-acestea nu sînt.
  — «Poate trebuesc
«Ceaiŭ de contrabandă
  «Saŭ tutun turcesc?...
— «Nu! De-aceste-aice
  «Nicĭ nu s'aŭ văzut!

— «Poate vreţĭ părale?...
«Daŭ şi cu 'mprumut.
— «Nu, nimic nu trebue
«Chĭar nimic de tot.
— «Eĭ, atunce sînteţĭ
«Chĭar bogaţĭ socot?
— «Sîntem orĭ nu sîntem
«Cum ne-a fost norocul
«Dar tu eşĭ afară
«Nu ţĭ-e aice locul!
— «Nu-mĭ-e locu-aice?
«Cum aşa bogaţĭ
«Pe-un biet om afară
«Vreţĭ-acum să-l daţĭ?!!
«Nu mă duc atunce
«Staŭ aci şi eŭ
«Poţĭ să-ĭ spuĭ de acuma
«Chĭar luĭ Dumnezeŭ!

* * *

Ingerul văzînd acuma
Ca să-l scoată chip nu este
Pe la toţĭ ceĭ marĭ aleargă
Şi le dă la toţĭ de veste
Şi deodată pe minută
Sfîntul Petru ĭată vine:
Iar ovreiŭl cum îl vede:
— «Ce maĭ facĭ, heĭ Kivă[1], bine?

[1] St. Petru se chema *Chifa*.

«Aĭ copiĭ, nevastă, soacră??...
«De la noĭ de cînd te-aĭ dus
«Ce negoţ maĭ facĭ pe-aice?
«Banĭ ceva de-oparte-aĭ pus?

* * *

— «Nu-ĭ de-aceste-aĭce vorba,
«Sfîntu Petru-acuma zice,
«Este vorba ca pe dată
«Tu să plecĭ să-mĭ eşĭ de-aice.
— «Eŭ să plec? Auzĭ?!... Tu Kivă,
«Tu să-mĭ zicĭ aceasta? Tu?
«Poţĭ să spuĭ tu cît îţĭ place
«Nicĭ gîndesc să plec eŭ, nu.

* * *

Cum vorbesc eĭ astfel
Iată dintr'odată
Dintr'un colţ din colo
Avraam s'arată
— «Uit'te patriarhe,
Petru 'ndată zice,
«Uit'te omul ăsta
«Mi-a intrat aice
«Şi cu vorba într'una
«Repede te-apucă
«Şi de-ĭ zic acuma
«Nu vrea să se ducă!

* * *

— «Cine eştĭ tu? 'ntreabă
  Avraam mirat.
— «Eŭ?!... ovreiul zice,
  «Cum? Ațĭ şi uitat!!...
«Eŭ sînt Burăh Smelke
  «De la han din cot
«Ştiĭ că după Iacov
  «Ițĭ sînt drept nepot.
Ce maĭ face bĭata
  De mătuşa «Sura?
Dințĭ, măsele are?
  O maĭ ține gura?
Sâmbăta maĭ poate
  Roade aşa la napĭ?
Cred că toată ziua
  Face la ciorapĭ?...

* * *

—«Ian ascultă, dragă,
  «Avraam îĭ zice
«Lasă napĭ şi Sură
  «Şi te du de-aice...
— Să mă duc de aice?!...
  Ce-mĭ vorbeştĭ tu mie?!...
Las!!... Maĭ bine iea-mă
  Calfă 'n prăvălie...

* * *

Cam aşa vorbind eĭ
  Iată, hop, deodată
Şi David şi însuşĭ
  Solomon s'arată
Şi ovreĭu 'ndată
  Numaĭ cum îĭ vede
Intr'o clipă, grabnic
  La eĭ se repede
— «Ce maĭ facĭ tu Duvid?
  Şloimă ce facĭ tu
«Nu vă-ĭ dor de mine?...
  «Mă cunoaştețĭ? Nu?...
Şi maĭ mltue d'aste,
  Una le vorbeşte,
  Şi din raĭŭ să plece
Parcă nicĭ gîndeşte.

* * *

Vin apoĭ prorociĭ,
  Sfînt Iosif iar vine
Şi sfînta Maria
  Şi maĭ nu ştiŭ cine;
Cam în scurtă vreme
  Tot venind astfel
Eraŭ din tot raiul
  Sfințiĭ lîngă el.
Dar cu toțĭ ovreiul
  Vorbă 'n jos şi 'n sus:
Are gust de vorbă
  Dar nicĭ gînd de dus.

Se 'ngrijeaŭ cu toţiĭ
Cum să facă dară
Să găsească-un mijloc
Ca să-l scoaţă-afară.

* * *

Căcĭ la din potrivă
Dacă Dumnezeŭ
Da de dânsu-acòlo
Era foarte rĕŭ.
Uniĭ spun decĭ una
Alţiĭ alta spun
Dar nu daŭ nicĭ unul
De vr'un mijloc bun,
Cînd de-odată-un înger
Trăit pe pămînt
Şi ştiind ce lucrurĭ
Pe la oamenĭ sînt
Cată iute-o tobă
Şi se pune 'ndată
Dincolo de poartă
Lîngă raiŭ s'o bată.
Şi-o tot bate 'ntr'una
Chĭar ca şi-un soldat
Şi resună 'ntocmaĭ
Ca şi la mezat.
Auzind ovreiul
Toba de vînzare
Lasă iute vorba
Şi pe data mare

— «Ce s'aude? 'ntreabă,
Ce noŭ s'a'ntâmplat?
Unu-ĭ zice:
— «Acòlo
«Este-acum mezat».

* * *

Auzind el vorba
De mezat pe loc
Sare ĭute-odată
Ca şi-atins de foc
Şi strigând:
«*Aşteaptă*
«*Eŭ maĭ mult să daĭ*»
Fuge pîn'ce trece
Dincolo de raiŭ.

. . . .

. . . .

Ce-a maĭ fost în urmă
Nu vă daŭ înscris;
Dar la raiŭ pe dată
Poarta, haĭ, s'a'nchis.

RUSUL LA COASA

Intr'o zi cu-o coasă,
Ridicată'n sus
Ca un steag, pe umăr
Şi fudul, un rus:
Capul dîrz, pe ceafă
Pusă-o pălărie,
Trîmbiţînd din buze
Ca la bătălie
Şi la faţă vesel
Par'că chĭar nuntea
Dimineaţa 'n ţarnă
Tropăind mergea.
Cine-va l'întreabă:
Incotrò şi unde?

«Mers la câmp la coasă,
Rusul îĭ rĕspunde.
«Mers la câmp, da, la cosit
«Iarba toată să turtit!
Dar aşa rĕspunde
Rusul de 'ngîmfat
Că remîne omul
Oare-cum mirat:
Socoteaĭ că coasa
Cine ştie ce-are,
Ne-auzite bunurĭ
Saŭ vr'o cinste mare.
De la tălpĭ la creştet
Omu-atuncĭ pe rus
Il privi deodată
Ş'apoĭ, haĭ, s'a dus.
Rusul iar se duse.

* * *

Maĭ colò sub sară
Cam pe-aceleaşĭ locurĭ
Rusul trece ĭară:
Pălăria-ĭ bleagă
Peste ochĭ plecată,
Capu'n jos, cămaşa-ĭ
Udă de-asudată;
Merge 'ncet şi'n urmă-şĭ
Coasa 'ncet tărînd
Parcă-ar vrea s'adoarmă
Merge-abĭa suflînd.

Intîlnindu-l omul,
— «Din cotro de unde?...
Il întreabă iară.
Rusul îĭ rĕspunde:
— He!! Na cosă fost eŭ;
Vrut ca să cosit,
Dară ĭarba lată
Deasă şi'ncurcată
Pe Ivan turtit.

ŢIGANUL LA LASAT DE SEC

Intr'o zi, cum multă lume
Povestea c'a petrecut
D'un lăsat de sec, odată,
C'aŭ mîncat şi c'aŭ bĕut.
Un ţigan, de còlo, haĭde,
Ţop la vorbă:
— D'apoĭ noĭ,
Noĭ cu tetea amîndoĭ,
Ce lăsat de sec, măĭ frate,
Ce maĭ vin şi ce bucate,
Ce-am maĭ stat şĭ-am maĭ cinstit
Şi maĭ ce ne-am chefuit:
Chĭar ne-am lasă-săcuit.

* * *

— Da. Dar voĭ la cine-ațĭ fost
  Il întreabă-un oare care.
— Noĭ la naşul, zice el,
  La lăsat de postul mare....
«Ce-a maĭ fost, zeŭ, şi la naşul!
  Cald în casă, vin, plăcinte....
    Nu-mĭ maĭ ese, zeŭ, din minte!

* * *

— Eĭ, şi voĭ?
        — Şi voĭ, şi voĭ!!...
«Cum vedeam că face naşul
  Tot aşa făceam şi noĭ!
«El sta 'n casă 'n capul meseĭ,
  «Unde sticlele se trag,
«Şi noĭ stam în capul tinzeĭ,
  «Cam în partea despre prag!...

* * *

— Şi-ațĭ băut ceva, mîncat'ațĭ
  Voĭ prin tindă cît ațĭ stat?
— Se'nțelege, zice dînsul,
  Ca şi naşul am mîncat:
«El, colò puĭ de găină
  «Şi piftie de cocoş;
«Noĭ cu tetea, după uşă,
  Puĭ de ceapă, dintr'un coş;
    Şi el vin colò, trăgea,
    Iară noĭ trăgeam lulea!...

DĂ CHITANȚA

Un țigan maĭ an orĭ anțerț,
  Cum se spune, la vr'un sat,
Fu zăpsit de Subprefectul
  Cu ceva de furluat.
Şi umbla şi el acuma
  Cercetînd, ca orĭ şi care,
Ca să poată să găsască
  Meşteşugurĭ de scăpare.
Ce să facă, ce să dreagă?
  Dur în jos şi dur în sus,
Nu ştiŭ singur nemerit'a
  Saŭ că alțiĭ i-aŭ maĭ spus,
Hotărî să vînză totul
  Mînz şi iapă şi cĭuvee

Cîţiva zimţi să 'ntruchipeze
  Subprefectuluĭ să dee;
Căcĭ n'avea doar alte chipurĭ,
  N'avea spete nicăire
Nicĭ prietenĭ cu putere
  Tocmaĭ la ocîrmuire:
Parcă ce? Avea el neamurĭ,
  Feţe marĭ politiceştĭ
Să le bată telegraful
  Pe minut la Bucureştĭ?
Nu. Nimică. Unde merge
  Pentru el nu-ĭ nime-acasă
De ceĭ marĭ întreabă lumea,
  De ceĭ micĭ cuĭ dracuĭ-pasă.
Nicĭ chĭar sfinţiĭ nu-ĭ ascultă,
  Eĭ, cu toată mila lor,
Căcĭ şi'n ceriŭ se 'ntreabă-acuma
  De aĭ drept de-alegător.
Şi pe ceĭ micĭ cad doar toate
  Cîte nicĭ ţi 'nchipuĭ încă:
Vînt şi ger, gîndacĭ şi puricĭ
  Pîn şi muştele-ĭ mănîncă.
Popa naforă mănînce
  Anĭ întregĭ şi chiar şi-un veac
Iar un şoarec numaĭ gustă
  Şi se face liliac:
Crîngul lumeĭ-ĭ fără milă
  Un vîrtej de vînt turbat,
Nu maĭ poţĭ să-ĭ daĭ de capăt
  Ca şi unuĭ diplomat.

*
* *

Pricepînd ast-fel ţiganul
  Că nu-ĭ dat orĭ cuĭ să fure
Şi văzînd că Subprefectul
  Nu vrea alt-fel să se 'ndure
Vinde tot şi dă parale
  Şi 'nsfîrşit cu bucurie
Vine-acasă, hop, şi spune
  C'a scăpat de puşcărie.
Ce-ĭ mă rog şi banul, Doamne,
  Mare lucru şi 'nchiнat;
De-ar fi fost şi 'n vremea veche,
  Zeŭ, c'Adam era ertat!

*
* *

Insă-acuma altă veste:
  Vine baba cea bătrînă
Şi-l întreabă:
                — Dar ţi-a dat el
  Vr'o fitanţie la mînă?
  — Nu.
  — Trăsni-te-ar, năpădi-te-ar
«Poghibală blestemată!...
«Haĭ, pe loc, la Subprefectul
  «Să ne dea fitanţă 'ndată.
«Cum să laşĭ tu, măĭ, fitanţa:
  «Doar fitanţa-ĭ lucru mare;
«Care om de samă astă-zĭ,
  «Socoteştĭ, fitanţă n'are?!...

. . . .

Merg, ajung şi staŭ la uşă
  Ca 'ntr'un loc dregătoresc
Pîn ce ese Subprefectul
  Ca să-ĭ spună ce doresc.
— Ce vreţĭ, măĭ ?
                    — Poĭ, de, cocoane,
«De! Fitanţă să ne daţĭ!...
— Ce chitanţă ?!—auzĭ?! voĭ ceoare
  «Daţĭ chitanţă cînd furaţĭ?

JIDANIĬ ŞI HOŢIĬ

Un jidan umbla 'ntr'o vreme povestind prin Dorohoĭ:
  — Ne-am bătut şi noĭ cu hoţiĭ,
    «Noĭ treĭ-zecĭ şi dînşiĭ doĭ.

«Ne-am bătut şi ne-am bătut
  «Ne-am bătut bătae mare,
«Că nicĭ turciĭ nicĭ tătariĭ
  «Nu se bat aşa de tare.

«Şi-ĭ băteam noĭ şi maĭ tare
  «Şi-ĭ lucram noĭ pe-amîndoĭ,
«Dar eĭ, vezĭ, dădeaŭ într'una
  «N'aşteptaŭ să dăm şi noĭ.»

* * *

Ci-că eĭ treĭ-zecĭ cu toțiĭ, dacă nu treĭ-zecĭ și doĭ
Se duceaŭ cu hărăbaua de la Herța 'n Dorohoĭ.
Și'nsărînd, orĭ nu știŭ cum,
Le-aŭ eșit și hoțĭ în drum,
Și se vede,
Cît se știe,
C'aŭ sărit la
Bătălie

Iar apoĭ de i-aŭ bătut
Orĭ acòlo ce aŭ făcut
Asta nu-ĭ la știrea mea;
Dar jidanu-așa zicea:
— Hoțu-ĭ hoț și pace bună;
«Hoțu-ĭ hoț precum îĭ el!
«De cît hoțul să te bată,
«Zeŭ, maĭ bine, nicĭ de fel:

«Vine-odată, hop, la tine
«Și nicĭ hăisa nicĭ maĭ ceală
«Vra să-ĭ daĭ, așa, părale,
«Făr' să facĭ măcar tocmeală!

«Dacă-ĭ hoț, ce?! Par'că-ĭ Vodă?!
«Ce? să-mĭ sară'n capul meŭ?!
«Par'că, dacă nu m'așĭ teme,
«Nu m'așĭ face hoț și eŭ?!

* * *

«Cum ajung la noĭ, de-odată,
«Cînd să strigĭ tu: mamă, tată,

«Nicĭ maĭ meargă, nicĭ maĭ treacă,
«O măciucă scot din teacă . . .
. . . .
. . . .
«Ba celalt pe loc cum sare
«Scoate una și maĭ mare!
. . . .
«Ș'apoĭ haide la bătut,
«De cînd lumea n'am vĕzut:

«Eĭ de-aproape cu măcĭuca: flischea, plischea trag în noĭ,
«Noĭ d' departe cu bicĭușca: poca, poca 'ntr'amîndoĭ:
«Că 'ndrăcițĭ eraŭ eĭ hoțiĭ,
«Dar voĭnicĭ și noĭ cu toțiĭ!!

«Nu că, doar, noĭ vream bătae
«Noĭ cu pace vream maĭ bine:
«Pentru ce să daŭ într'însul?
«Dacă dă și el în mine!?...

«Ba și-atunce cînd aŭ dat
«Incă nu ne-am potrivit,
«Că pe loc ce ne-aŭ lăsat
«Noĭ degrab am și fugit.
«Că ce vreĭ să fi făcut?
«Nu-ĭ destul că ne-am bătut?!...
. . . .
. . . .

«Ne-am bătut aşa bătae,
«Ne-am bătut, zeŭ, zice el,
«Că nicĭ turciĭ nicĭ tătariĭ
«Nu se bat într'aşa fel.

«Ne-am bătut aşa de-amarnic, ceĭ treĭ-zecĭ, cîţĭ fost-am noĭ
«Şi aşa bine ne-am purtat
«C'am rĕmas chĭar tocma'n tocma: dînşiĭ doĭ şi noĭ ĭar doĭ
«Dară nicĭ că ne-am lăsat.

IVAN LA COASĂ

VARIANTĂ

Măĭ Ivan, fecior de rus,
Unde mergĭ cu coasa 'n sus?
— Merg la cîmp ca să cosesc
Cel trifoiŭ să-l prăpădesc.

* * *

— Măĭ Ivane, voinicos,
D'unde viĭ cu coasa 'n jos?
— Viŭ din cîmp de la cosit
Cel trifoiŭ m'a prăpădit.

GRECUL LA BARBIER

Grecul vrînd să-şĭ rază barba
  La un bărbier s'a dus
Şi intrînd acolo 'n casă,
  Intr'un colţ pe-un jelţ s'a pus.
Bărbierul, însă-al naibeĭ
  Şi cam mucalit de fel,
  Vrînd să rîză-acum de el,
Cum rădea pe-un oare-care
  Incepù să zică tare :

— Doamne, nu ştiŭ cum să spun
  «Cît mĭ-e silă de săpun,
«Că te uzĭ, te murdăreştĭ
  «De te mirĭ ce dracul eştĭ ;

«Şi la nrmă, zĕŭ, când caţĭ
  «El nicĭ nu-ĭ pentru bărbaţĭ,
«Că săpunul, doar, ce vreĭ ?
  «E maĭ mult pentru femeĭ.
«La Atena, zeŭ, ferice,
  «Nu-ĭ acòlo ca p'aice ;
«Căcĭ un mîndru-atenian,
  «Un Arhonda Palicar,
«Să-ĭ daĭ lumea de pe lume,
  «Să-ĭ daĭ mĭere şi zăhar
«Cît trăeşte el, în vĭaţă,
  «Cu săpun nu dă pe faţă !
«Ba ce zic eŭ de săpun ?
  «Eĭ nicĭ apă chĭar nu pun !
«Grecu-ĭ grec, adevărat :
  «Nu-ĭ femee, e bărbat,
  «El se rade pe uscat.

* * *

Bărbieru-aşa vorbeşte,
  Iar de ras cum isprăveşte,
După cum maĭ mulţĭ ne spun,
  Luînd apă şi săpun
In lighean frumos le puse
  Şi la grec întins se duse
— Dumneavoastră, negreşit,
  «Să vĕ radeţĭ aţĭ venit ?
— Da, 'ĭ rĕspunde ; dar să-ţĭ spun
  «Nu voiŭ apă nicĭ săpun.

«N'am nevoe de lighean,
«Că sînt grec atenian,
«Sînt Arhonda Palicar:
«Să-mĭ daĭ mĭere şi zăhăr
«Cît o fi să fiŭ în vĭaţă
«Eŭ săpun nu daŭ pe faţă:
«Nu-s femee, sînt bărbat!
«Noĭ ne radem pe uscat».

*

«Bine» zice bărbierul,
Lasă apă şi lighean
Şi luînd pe grec îndată
Ca pe un mare-atenian
Făr-a fi maĭ mult rugat,
Haĭ, să-l rază pe uscat.

*

Trage 'n sus cu bricĭu-odată,
Şi cînd ĭar maĭ vrea să dee
Grecu-ĭ zice 'ncet să stee:
— Eŭ, drăguţă, nu ţi-am spus,
«Chĭar de tot Arhonda nu-s,
«Şi de-aceea, dacă vraĭ
«Ceva apă poţĭ să daĭ».

*

Bărbieru-ĭ udă barba,
Dar cînd bricĭul ĭarăşĭ pune
Grecul ĭar încet îĭ spune:

— Ştiĭ ce dragă, dacă vraĭ!
«Poţĭ cu apă să maĭ daĭ!
«Udă bine n'aĭ habar
«Că nu sînt nicĭ palicar».

*

Il maĭ udă bărbierul,
Dar cum face cum maĭ drege,
Cînd dă colo ca să-l radă
Grecul vede că nu merge.
— Stăĭ, îĭ zice, stăĭ să-ţĭ spun:
«Dă, mě rog, niţel săpun,
«Nu prea mult, ci cît îĭ vrà:
«Nu sînt tocmaĭ din Atena,
«Sînt din jos de mahalà».

*

Bărbierul îl ascultă,
Cu niţel săpun îl şterge,
Insă bricĭul tot nu merge:
Dar şi grecul zice: «Stăĭ!
Uit'te frate, dumneata,
«Nu sunt nicĭ din mahalà:
«Adâ tot: săpun, lighean;
«Nu-s de loc atenian:
«Din Atena pîn la mine
«Sînt cincĭ poşte şi maĭ bine.

ŢIGANUL DOCTOR.

Un ţigan de ceĭ de curte
  Maĭ ceoplit nu tocmaĭ prost
Dintre cîte-a fost, se vede,
  Numaĭ doctor n'a fost fost.
«Dar la dracul, zice 'n gîndu-ĭ,
  «Omul cîte nu le face?
«Din nainte cine ştie
  «Epurele unde zace?
«Sufragiĭ feceorĭ din casă
  «Cîţĭ ca mine ştiŭ eŭ, las,
«Sînt boerĭ azĭ cu prăjina
  «Să le-ajungĭ de-abia la nas?!
«Ăsta agă, cel-alt comis
  «Altu-ajuns'a şi-archi....başă

«Scîrţiind doar numaĭ uşa
  «Vr'uneĭ babe bogătaşă.
«Cîţĭ haĭdăĭ fugiţĭ de oaste
  «Şi de babe oploşiţĭ
«De-aŭ fost numaĭ graşĭ în ceafă
  «Aŭ ajuns archimandriţĭ!...
«Dară tu s'ajungĭ un doftor
  «Fi-va lucru-aşa de greŭ?...
«Vezĭ toţĭ nemţiĭ sînt azĭ doftorĭ,
  «N'aşĭ putea să fiŭ şi eŭ?!...
«Caţĭ vr'un doftor să te 'nveţe
  «Şi eştĭ doftor, ĭaca tot:
«Dinţĭ măsele de pe-acuma
  «Socotesc că ştiŭ să scot.

* * *

Şi făcînd ţiganul planurĭ
  Cam aşa precum vě spuĭ
Unuĭ doctor el îĭ spune
  Taina gîndurilor luĭ.
Acel doctor, ca orĭ care,
  Bucuros de doctorĭ noĭ
Zice:
  «Bravo! Foarte bine!
  «Bine, haidem amîndoĭ.
Işĭ ĭea băţul, pălăria
  Şi cu el porneşte 'ndată
La un bòlnav, să-ĭ arate
  Ce fel bòlnaviĭ să cătă.

Iar la bolnav:
— Scoate limba,
Adă mîna, una, două;
Să-ĭ daţĭ supă de găină
Iară pîne, carne, ouă
Nu cumva să-ĭ daţĭ să guste,
Şi nicĭ altfel pe bucate...
Spune-o glumă iea cărboava
Ş'apoĭ fiţĭ cu sănătate...
Orĭ.... uitasem: ştiţĭ, la bolnavĭ,
Cîte nu sînt de 'ntrebat
Are poftă de mîncare?
Merge..... bine, regulat?...
El întreabă şi de-acestea
Ba, maĭ nu ştiŭ ce gîndeşte,
(Şi să nu-mĭ daţĭ mie vina
Căcĭ aşa se povesteşte)
După ce de toate 'ntreabă
Trage vasul de subpat
Dă c'un deget şi se face
Ca şi cum ar fi gustat.
Ş'apoĭ zice: bun, bun, bun, bun,
La ţigan din ochĭ făcînd
De credea ţiganu 'n gîndu-ĭ
Că şi-aceasta e la rînd.
Apoĭ spune că ţiganul
E chĭar doctor şi 'ncă-ĭ zice:
«Domnu Doctor, mîne 'n locu-mĭ
«Te poftesc să viĭ p'aice,

«Şi cu toată iscusinţa,
«Cum pe mine m'aĭ văzut
«Să facĭ toate pîn la una
«Precum însumĭ am făcut.
Apoĭ pleacă. Iar ţiganul,
Ca să afle cum să facă,
Merge grapă după dînsul
Ca viţelul după vacă,
Pîn ce-şĭ iaŭ şi ziua bună.

* * *

Dar ţiganul cine ştie
Ce făcù el pîn adouăzĭ
Cu-al luĭ gînd de doctorie?!...
Căruĭ om, orĭ căruĭ cîne,
Orĭ pe unde atuncĭ s'a dus
Căreĭ babe, surde poate,
Că-ĭ el doftor nu i-a spus?...
Cîte drumurĭ, cîte locurĭ
Fie-aproape-orĭ depărtate
Maĭ rĕmas'aŭ şi de-atunce
De-aĭ luĭ paşĭ nemăsurate!
Prin ce loc nu-şĭ duce urma
Prin ce loc ne maĭ gîndit,
Şi pe poartă şi pe casă,
Socotesc că s'a suit.
Ce schĭmbat e bĭet ţiganul,
Nicĭ ce face nu maĭ ştie,
Nicĭ nu-şĭ află loc, neuc e,
Sare 'n sus de bucurie.

Un noĭan ĭ-e bucuria,
Şi cu luciile-ĭ ape
De nu 'ncape 'ntr'al luĭ suflet
Pe el lumea nu-l încape:
Este doctor!!...
Apoĭ noaptea
Ce visază?... Una, două,
Scoate mîna, adă limba,
Nu-ĭ daţĭ supă daţi-ĭ ouă.
Şi vedea din vreme 'n vreme
Printre alte miĭ iznoave
Incă-un fel de ouă late
Cam cu chipurĭ de cărboave
Dară somnuluĭ luĭ? Pe-o geană!...
S'a trezit... de cîte orĭ?..
Să ferească Doamne sfîntul
Şi 'n senat pe senatorĭ!..
Iar adouăzĭ haĭ la bolnav.
A! Ce zi de bucurie!
Ce ĭ-a fost luĭ dat să guste,
Ce noroc a fost să-ĭ vie!!...
Ce să facă ştie totul:
Cauţĭ limba, mîna, oala,
Zicĭ că-ĭ bun şi merge bine
Şi cu-atîta vindecĭ boala.
E chiar doctor în tot bunul,
Pară-ţĭ bine, pară-ţĭ reŭ,
Fişte-căruĭ cum îĭ este
Dăruit de Dumnezeŭ!

Doar un dor orĭ cît de mare
Nu prea e de lepădat:
Stringe nenea cît e 'n slujbă,
Poate 'n urmă e păcat.
O să-l vezĭ de-acuma, frate,
Cu trăsurĭ chemat la boale...
Cine poate oase roade,
Cine nu nicĭ carne moale!...
Şi-un cuvînt măcar să-ĭ zică
Cine poate să s'apuce?
El pe toţĭ de-acum înjură
Şi pe tată-seu de cruce.

* * *

De-o cam dată haĭ la bolnav;
Face tot de-a fir a păr,
Dar la: bun, bun, ştiţĭ, la urmă
El chiar gustă 'n adevăr;
Şi gustînd în loc să zică,
Ştiţĭ ca doctor, bun, bun, bun,
El aruncă tot din mînă
(Mĕ ertaţĭ că vă maĭ spun)
Suflă scuĭpă şi stărnută
Şi se 'n neacă şi tuşeşte
Şi se şterge pe la gură
Şi se strîmbă se boldeşte
Că pe toţĭ în masle'ĭ bagă
Şi pe bòlnav ce culcat

Ghemuit către părete
  Numa 'ntreabă necurmat:
«Ce-ĭ domn Doftor?...
                — «Ce?! rĕspunde
  «Să-ţĭ maĭ daŭ şi socoteală?...
«O să crapĭ lua-te-ar dracul,
  «Dacă facĭ aşa 'mpuţală!...»

CEL MAĬ BUN VIS

Zi-că-un popă şi-un jidan
Impreună c'un ţigan —
Nu ştiŭ unde cînd şi cum —
Se duceaŭ tustreĭ la drum.
Iară drumul fiind mare
Şi'n nevoe de mîncare,
La o crîşmă unde aŭ tras,
Ca drumeţiĭ la popas,
După ce tot s'aŭ rugat
Un puĭŭ fript d'abĭa le-aŭ dat.

* * *

Dar un singur puĭŭ cum vreĭ
Ca s'ajungă-acum la treĭ?

Drept acea fieşte-care
Face planul de împăcare:

Popa zice că-ĭ cu dreptul
Ca luĭ parte să-ĭ dea pĭeptul
Căcĭ la pĭept ar fi ş'un os
Cam ca crucea luĭ Hristos;

Ş'apoĭ pentru legea veche
Cît şi pentru legea nouă
Socoteşte ca să-ĭ dee
Şi picĭoarele-amîndouă.

* * *

Iar jidanuluĭ, el zice,
Ca doar legea să nu-ĭ strice —
Precum crede în felul seŭ
Intr'un singur Dumnezeŭ —
Să-ĭ dea coada şi cu gîtul:
Inceputul şi sfîrşitul,
După cum de mult s'a zis
Şi la carte cum e scris;
Mesia cînd va veni
I-o maĭ da ce-o chibzui.

Dar ţiganuluĭ ca unuĭ, ce-ĭ cam neam de zburătoare,
Să-ĭ dea restul din spinare cu părechia de-aripĭoare.

* * *

Iar ţiganul zice numaĭ
Că din lege şi răslege,
El ca cel ce-ĭ făr' de carte
Maĭ nimică nu 'nţelege
Să-şĭ oprească decĭ eĭ legea
Şi cea veche şi cea nouă
Şi să-ĭ dea luĭ numaĭ puĭul
Cu picĭoarele amîndouă.

* * *

Dar jidanul priceput
Şi cu cap de negustor
«Să lăsăm noĭ, zice, legea
«Cea cu gît şi cu picĭor.
«Eŭ socot c'aicĭ e locul
«Să 'ncercăm tustreĭ norocul.
«Puĭul noĭ să nu-l mîncăm
«Ci tustreĭ să ne culcăm
«Şi-acel care va visa vis maĭ mîndru, eŭ socot
«Să mănînce puĭul tot.

* * *

Decĭ ţiganul cu-aşa vorbă
Ca şi popa s'a 'mpăcat,
Şi lăsînd acuma puĭul
Eĭ tustreĭ s'aŭ şi culcat.
Iar apoĭ într'un tîrziŭ
Cînd cu toţĭ s'aŭ deşteptat

Incepù să spună popa
La ceĭ'alţĭ cam ce-a visat:

* * *

«Mĕ făceam eŭ, zice popa,
«Sus în raĭŭ la Domnul sfînt
«Ş'aveam mese cu bucate
«Ce nicĭ nu sînt pe pămînt;
«Şi mîncam şi beam acolo
«Şi-aşa bine petreceam
«Că vĕ spun că de-astă lume
«Nicĭ-de-cum nu-mĭ aminteam»

* * *

«Ba — jidanul zice — eŭ,
«Cum e visul, bată-l vina,
«Mĕ făceam prin Palestina.
«Şi mîncărĭ, vin, lapte, mĭere,
«Fel de fel de udătură
«Făr' să daŭ măcar din mînă
«Îmĭ intraŭ de-a dreptu 'n gură.

* * *

Dar ţiganul ce să zică?
Zice:
«Doamne mămulică
«Osîndi-m'ar Dumnezeŭ
«Ce să spun acuma eŭ?
«Că precum eŭ sunt maĭ prost
«Zăŭ nicĭ nu ştiŭ unde-am fost.

«Dar avuĭ aşa noroc
«Că eram în aşa loc
«De vedeam tot ce lucraţĭ,
«Ce făceaţĭ şi ce mîncaţĭ.

«Şi vĕzĕndu-vĕ mîncînd
«Ş'aşa bine petrecînd
«Cum eram eŭ, zăŭ flămînd,
«De necaz şi de durere
«Că nu-s om maĭ cu putere
«Să pot bătîr înţelege
«Cum e scris la voĭ în lege
«Tot gîndind
«Şi răs-gîndind
«Şi de cĭudă suspinînd
«Şi la voĭ cu jind cătînd:
«Cum maĭ beaţĭ şi cum mîncaţĭ
«Şi maĭ cum vĕ desfătaţĭ
«Şi temîndu-vĕ că voĭ,
«Maĭ ştiĭ dracul, maĭ de-apoĭ,
«Cine ştie cum vă vine,
«Să nu rîdeţĭ, zĕŭ, de mine
«Că-s bicisnic şi-agemiŭ
«Şi nicĭ a visa nu ştiŭ,
«Ne-avînd altă de visat
«Ca om prost şi ne'nvăţat
«Intr'o clipă m'am sculat,
«Nu vĕ fie cu bănat,
«Şi... eŭ puĭul l'am mîncat.»

NU MAĬ E PORCINĂ!...

Cît de lung ținut'a postul
  Borş şi borş, precum se ştie,
Că se sàtură orĭcine
  Orĭ şi cum măcar să fie.
La un om de la o vreme
  Cam cîrteaŭ copii 'n casă:
Maĭ cereaŭ să li se dee
  Carne, brînză, frupt, la masă.
— «Nu, că tae popa limba;
  «Nu vă puneţĭ de pricină,
«Daţĭ cu borş şi cu fasŏle
  «De crăciun mîncăm porcină:
«O să tae tata porcul
  «De crăcĭun, să tot mîncaţĭ

«Caltaboşĭ, slănină carne
  «Şi friptură şi cîrnaţĭ.»
Cam aşa le zice omul
  Şi femeea-mama lor,
Şi copiiĭ de nevoe
  Tac şi-ascultă, dar cu dor
Aşteptaŭ cu toţĭ crăcĭunul.
  Şi cu cîtă lăcomie
De crăcĭun mîncară carne
  Numaĭ un păţit o ştie.
Totdeauna, toată ziua
  Şi'ncă des de mînecate
Caltaboşĭ, cîrnaţĭ, slănină
  Măruntişurĭ afumate
Scoboraŭ din pod copiiĭ
  Şi mîncau. Erau toţĭ unşĭ
Şi pe mînĭ şi pe la gură
  Şi pe cap — credeaĭ că-s tunşĭ.

* * *

Îĭ trăgeaŭ mîncare zdravăn
  Şi de sbùrdet, ca copiĭ,
Alintat ziceau *porfină*
  Şi-o băgaŭ şi'n jucăriĭ.
Mama vrea din vreme 'n vreme
  Să le dea maĭ cu măsură;
Tatăl zice: «Măĭ femee
  «Bucăţica de la gură
«E păcat s'o ieĭ. Mănînce,
  «Pe cît sufletul le cere.

«Sănătoşĭ să fie numaĭ:
  «Sănătatea-ĭ o avere.
Şi cu-aceste vorbe omul
  La mîncare le dă vînt,
Şi copiiĭ se'nţelege
  Eraŭ tocmaĭ de cuvînt.

* * *

Au mîncat. Dar, cum Crăciunul
  S'a trecut cu ziua luĭ,
Se trecù din pod porcina
  Şi'ntr'o zi: porcină nu-ĭ.
Cată icĭ, ba cată'n còlo
  Ba prin pod, ba pe sub pat,
Ba la urmă cuĭ-e foame
  Iar fasole de mîncat.
Haĭ copiĭ-atuncĭ la tata:
  — «Nu maĭ e porcină, tată.
— «Nu maĭ e? Mîncaţĭ fasole
  «Daţĭ cu borş ca altă dată:
«Balu-ĭ bal, dar cît e lumea
  «N'are chip să ţină balul:
«Orĭ-ce lucru are-un capăt . . .
. . . .
  — Ştiĭ ce, tată? Tae calul.

PERDEAUA DE LA SF. ICOANE

Undeva, pe unde fost'a
  Şi'nainte de a fi noĭ
Printr'o ţară depărtată
  Ca de-acĭ la Dorohoiŭ
Spun c'a fost o mănăstire
  Orĭ un schit de maĭcĭ odată,
Insă maĭcĭ sfinţite tare:
  S'auzise 'n lumea toată
De-a lor sfîntă vieţuire.
  Se vestise-acum de-a rîndul
Că'n al lor locaş păcatul
  Nu pătrunde nicĭ cu gândul
Nicĭ picĭor călca, se zice,
  De bărbat, nicĭ fraţĭ, părinţĭ,

Nicĭ cocoş n'aveaŭ să cînte
  Nicĭ icoane chiar de sfinţĭ.
Numaĭ singur vizitiul
  Trebuca bărbat să fie;
Căcĭ să mîne caĭ ce-ĭ dreptul
  Nu-ĭ uşor orĭ-cuĭ să ştie.

* * *

Vaĭ de el sĕrmanul, însă,
  Vizitiŭ cu slujba luĭ:
Se văità maĭ toată ziua
  C'aşa loc de dînsul nu-ĭ.
Şi venea şi 'n toată sara
  Cu smerenie fiească
La chilia sfinteĭ Starițĭ
  Şi-o ruga să-l socotească
Şi să-ĭ dee ce-ĭ maĭ vine,
  Pentru slujba luĭ, simbrie,
Să se ducă 'n toată lumea
  Pe-acolò să nu maĭ vie.
Căcĭ ce crezĭ? Era săracul
  Strîmtorat cumplit în toate:
Să vorbeştĭ să spuĭ nu-ĭ voe;
  Vreĭ să flueri — nu se poate.
Să te uițĭ în còlo 'n coace
  Nu-ĭ nicĭ voe de uitat
Să mânîncĭ, să beĭ, Ioane,
  Nu se poate, e păcat.
Orĭ-ce facĭ ştiut e totul;
  Numerat ițĭ e şi pasul;

Maica stariță te ştie
  Şi de-aĭ vrut să sufli nasul.
Despre haĭne nu-ĭ nicĭ vorbă,
  Nu-ĭ Ion, el supărat;
Îmbrăcărĭ îşĭ are-alese:
  Nădragĭ roşĭ, ilic târcat.

* * *

Dar cu toată-atîta pază
  Şi cu-atâta îngrijire
Ca, prin lume să nu casă,
  Nume reŭ de monastire
Maica stariță-avea grijă
  Ca să facă-adese orĭ,
Ziua, noaptea şi revizi̮ĭ
  Prin chiliĭ pe la surorĭ.
Şi dăduse chĭar poruncă
  Spre ştiința cea obştească
Pentru buna rînduealĭ
  Una p'alta să păzească.
Ele, însă, drept ca pază
  Fişte-care asupră-şĭ ieŭ
Să păzască 'n orĭ-ce vreme
  Pas cu pas pe vezeteŭ.
Ast-fel iată că 'ntr'o sară
  Hăt târziŭ o maĭcă vine
Şi la uşa sfinteĭ Starițĭ
  Bate 'n grabă.
    — Cine-ĭ, cine?

— «Eŭ, măicuță. Haĭde 'n pripă
«Icĭ la deal într'o chilie
«Că se 'ntinde-asupra noastră
«Marea ceruluĭ urgie.
«Că la maĭca cea de-acòlo
«Aud gura nu știŭ cuĭ
«Și Ion ca altă dată
«Nu-ĭ la grajdiŭ la locul luĭ.
Maĭca starița e gata
Dar puțin maĭ zăbovește
Camilauca pe 'ntuneric
Pănă cînd și-o nimerește.

* * *

Un drumeț aprins, se vede,
De-a evlavieĭ pornire
Nimerește din tîmplare
Tocma 'n astă monastire.
Și-ajungînd aĭce 'n gazdă
El și maĭca s'aŭ fost pus
Amîndoĭ la 'nchinăcĭune...
Intru slava cea de sus.

* * *

— «O! Păcat, blestèm, urgie»
Maĭca starița le zice,
«Indrăsnirățĭ voĭ nemernicĭ
«Făptuirĭ de-aceste-aice?

«In deșert luațĭ voĭ legea
«In ast loc slăvit de noĭ?!
«Anatèma fițĭ, netrebnicĭ,
«Fițĭ aĭ gheneĭ amîndoĭ.»

* * *

Dar pe cînd aceste vorbe
Maica starița 'n mînie
Le rostea, chemînd din cerurĭ
Tunet, trăsnet și urgie,
Maica cea de-acòlo 'n halu-ĭ
Urgesită, blestemată
Bàgă samă că-Egumena
E cu roș înhobotată,
Și cu multă umelință
Cum atunce se găsà
Intrebă ce camilaucă
Pus'a 'n cap Sfinția-sa.

* * *

Maica Starița la rîndu-ĭ
Camilauca-șĭ pipăind
Zice:
«Sfîntă prea curată
«Semn de crucĭ închipuind,
«Iartă, sfîntă, roabeĭ tale
«Un păcat ne socotit;

«Căcĭ cătîndu-mĭ camilauca
«Pe'ntuneric, ne gîndit,
«De la sfintele icoane
«O perdea am nimerit!»

* * *

Starița mereŭ se roagă;
Insă maica la ea vine
Şi privindu-ĭ camilauca
De-a măruntul şi maĭ bine
Zice:
«Las prea sfîntă maĭcă
«Părăseşte-ţĭ acest gînd
«Şi te bucură 'ntru Domnul
«Proslăvindu-l, şi căntînd
«Mulţumirĭ aceluĭ care
«Proslăvit e în Sion...
«Nu-ĭ perdea de la icoane,
«Sînt..... nădragiĭ luĭ Ion.

. . . .
. . . .

POPA CĂLARE.

La crîşmuţa din vălcea
Şedea popa şi cinstea
Şi de ducă nicĭ gîndea:
Cînd e vinul bun şi tare
Pleacă grija la primblare,
Prost e cela ce-o maĭ are.

* * *

Dară vinul hărţăgos
Intorcînd lumea pe dos,
Cînd fu vremea de plecat,
Cam p-aproape de 'nsărat,
Popa, dînd la 'ncălecat,

Ne putînd sui de-odată
Zice: «Bată-l, cal, să-l bată,
«Ce maĭ vită minunată!
«Cînd aicĭ m'am fost oprit
«Era mic, de prăpădit:
«Capul mic, spinarea mică
«Era chiar cît o pisică
«Şi-acum, uitite, ce 'ntîmplare:
«S'a făcut aşa de mare!...
«Cum să suĭ pe el călare?»

* * *

Iar zicind el cam aşa
Şi cătînd poate-ar afla
Meşteşug de-a 'ncăleca
Rugînd sfinţiĭ
Şi părinţiĭ
Pe ceĭ marĭ şi pe ceĭ micĭ
Şi-ajungind la mucenicĭ
Şi din zece. două-zecĭ
Ajungînd la patru-zecĭ
Haĭ se pune-a mi-i ruga
Să-l ajute a 'ncăleca:
«Mucenicĭ sfinţiţĭ, O! voĭ
«Ceĭ sfinţiţĭ prin miĭ nevoĭ,
„Voĭ, ceĭ patru-zecĭ şi unul
«In credinţă tarĭ ca tunul,
«Aveţĭ milă şi 'ndurare
«Şi-ajutaţĭ să suĭ călare.»

Iar cum ruga isprăveşte
Sare-odată voĭniceşte;
Dar cînd tocmaĭ nicĭ nu crede
Dincolo de cal se vede.

* * *

Ce gîndeşte-acuma el?
«Nu-s de vină toţĭ, de fel!
«Patru-zecĭ mi-eraŭ destuĭ
«Să-mĭ ajute să mĕ suĭ.
«Unu-acela de 'ntrecut
«Singur pozna mi-a făcut.

GINERE BUN?...

Ce maĭ facĭ, vecine dragă?
«Ce maĭ noŭ şi ce maĭ veste?
«Ginerele cum îţĭ este?
«Eştĭ ferice de-astă dată?...
Cam cu-aceste vorbe 'ntreabă
Cineva pe-un socru-odată
— «De ferice, dragul meŭ,
«Zice socrul, e cam greŭ,
«Ba ţi-o spnn curat cinstit
«Zeŭ mă simt nenorocit:
«Gineri-meŭ, ce să-ţĭ spun,
«Cum s'arată pare bun
«Dar ferice nicĭ-odată
«Nicĭ odată n'o să fie...

«Şi pricina iată care-ĭ:
«Cărţĭ să joace el nu ştie,
«Nicĭ minciunĭ nu ştie-a spune,
«Nicĭ măcar nu ştie-a bea
«Şi să fure ĭar nu ştie;
«Inţelegĭ durerea mea?

* * *

— «Ba, eŭ nu 'nţeleg nimica,
Zice cel ce l'a 'ntrebat:
«De nu ştie-aceste lucrurĭ
«Este prea de lăudat.
— «Ba, zeŭ, nu, vecine dragă,
«Zice socrul necăjit,
«Dacă nu le ştie-acestea
«Este reŭ, s'a isprăvit!
«El să joace cărţĭ nu ştie,
«Să i-o spun şi luĭ chiar verde;
«Uniĭ nu ştiŭ şi nu joacă,
«Dar el joacă, vezĭ, şi perde.
«O minciună ca să spună
«El nu ştie, cum am zis;
«Insă dînsul, vezĭ, le spune
«Pîn se face chĭar de rîs.
«Ca să bee el nu ştie,
«După cum ţi-am spus odată.
«Uniĭ nu ştiŭ nu s'apucă,
«Dar el bea, vezĭ, şi se 'mbată.

«Ca să fure iar nu ştie
  «Dar şi 'n d'aste el se 'ntinde:
«Pune mîna şi deodată
  «Ca din oală, hop, îl prinde
. . . .
. . . .

MOCANUL LA BISERICĂ

Nişte bĭeţĭ mocanĭ odată
  De la munte, hăt din sus,
  La biserică s'au dus.
  Şi s'au dus şi-au şi intrat
  Şi la slujbă toţĭ aŭ stat,
Făr de vorbă, făr de vuet
  Făr de leacă de cîrtire
Căutînd cu toţiĭ numaĭ
  La icoane, la citire.

* * *

Maĭ pe urmă, însă, 'n urmă
  Pe cînd vremea ştiţĭ sosește

Să 'ngenunche, pe cînd popa
Evanghelia citeşte,
Haĭ, se pun şi eĭ cu toţiĭ
Ingenunchĭ, şi stau plecaţĭ
La pămînt cătînd cu ochiĭ
Şi ca lemnul nemişcaţĭ.
Ca 'ntr'un loc strein ce este;
Unul, insă, din tîmplare
Bagă sama că-ĭ lipseşte
Un băĭat, un oare care.

* * *

Să-l maĭ strige nu se poate:
Popa doar, acum citeşte;
Ş'apoĭ popa doar e popă
Şi din carte doar grăeşte.
Ca să-l lase nu prea-ĭ vine:
Cîte lumea le maĭ spune
Pot şi drepte să maĭ fie
Una, două, nu-ĭ minune.

* * *

Eĭ ştiaŭ de mult că popiĭ
Fac maĭ multe stricăcĭunĭ,
Tae limbĭ, îngroapă oamenĭ
Umblă tot cu mortăciunĭ.
Şi gîndeaŭ: maĭ ştiĭ tu? Popiĭ
Şi-au pus ochĭul pe băĭat!

Poate-acum l'aŭ dat în groapă,
Poate limba ĭ-aŭ tăĭat?!...
De, maĭ ştiĭ!!. gîndeşte 'n sine,
El bătrîn şi om stătut,
Cîte nu se pot în lume?!...
Ce'ĭ rămîne de făcut?

* * *

El s'apucă 'ncet să strige:
Măĭ Ioane! N'auzĭ măĭ?!...
Popa, însă, haide zice:
— Ian tăceţĭ, heĭ, bre, flăcăĭ...
El maĭ tace cît maĭ tace
Se maĭ uĭtă la icoane
Ş'apoĭ ĭar cu 'ncetu 'ncepe:
Măĭ Ioane, măĭ Ioane!!...
Strigă des şi de ce merge
Cu strigatul îndeseşte.
Popa, ĭar, de cel-aude
Tot strigind, îl ţistueşte:
Tacĭ, măĭ; tacĭ şi tacĭ!!...

* * *

Mocanul, însă, ca să rabde nu se poate:
Dacă nu-ĭ cu el băĭatul
E maĭ slută de cît toate,
Măĭ Ioane, ĭar maĭ strigă.
Popa—tacĭ, îl ţistueşte;

«Şi cu Nuhăm cel din vale
«Şi cu Şulem cel bogat,
«Şi maĭ pune-apoĭ pe ceĭlalţĭ
«Şi pe Şmil care-a murit...
«N'avem oamenĭ să ne batem
«Să ne batem strălucit ? !...
«Să plecăm atunce dară
«Să ne batem ! Să plecăm,
«Că sîntem voinicĭ, acuma
«Tuturor, să le-arătăm !»

*

«Să plecăm» respund cu toţiĭ,
«Haĭdem» zic într'un cuvînt,
«S'arătăm, acuma lumeĭ,
«Ce voinicĭ jidaniĭ sînt.
«Să plecăm» răcneşte unul,
«Şi cînd vorba nu sfîrşeşte
Scoate-o ceapă roşă, mare,
Dă cu pumnul şi-o turteşte,
Şi cum mirosul de ceapă
Se lăţeşte 'n depărtare
Toţĭ s'aprind şi zic «să mergem»,
«Haidem» strigă 'n gura mare.
«Haĭ, să mergem să ne batem»,
Zic cu toţĭ într'un cuvînt,
«S'arătăm, acuma lumiĭ,
Ce voĭnicĭ jidaniĭ sînt».

Pleacă, decĭ, cu toţiĭ cîrdurĭ
Prin cîmpiile vecine;
Căcĭ voĭaŭ doar să se bată
Numaĭ nu ştiaŭ cu cine.

*

Aŭ plecat. S'aŭ dus, s'aŭ dus
Cînd în jos şi cînd în sus
Şi s'aŭ dus, s'aŭ dus mereŭ
Pînă cînd, nu ştiŭ nicĭ eŭ;
Căcĭ precum ziceaŭ chĭar eĭ:
«Poţĭ a merge orĭ cît vreĭ;
«Că pe drum dacă păşeştĭ
«Parcă'ţĭ cere să plăteştĭ ? !...
Şi s'aŭ dus, s'aŭ dus într'una,
Iuţĭ cumplit şi 'n fuga mare,
C'aŭ făcut în zece zile
Maĭ o poştă 'n depărtare !

*

Tot s'aŭ dus. Aşa mergeaŭ:
Pîn şi cîmpiĭ se temeaŭ
In spre dînşiĭ cînd priveaŭ:
Mi-ĭ vedeaŭ colo 'nşiraţĭ
Cu cĭorapĭ albĭ încălţaţĭ,
Cu halaturĭ îmbrăcaţĭ
Pe cocenĭ *) încălecaţĭ
De păreaŭ curat soldaţĭ.

*) Cocean = strujan.

Iar cel mare căpitan,
Ce visa numaĭ răsboiŭ,
Iute, aprig şi 'nfocat,
Mergea ĭute 'ncălecat
Pe-un codoiŭ
De măturoiŭ.

*

Aşa oastea 'n drum călare
Făcea ropot, tropot mare;
Că mergeaŭ doar nu glumeaŭ
Şi papuciĭ tîrîĭaŭ
Prafu 'n cale mi-l stîrneaŭ
De nicĭ drumul nu-l zărĭaŭ.
Şi mergeaŭ şi toţĭ cîntaŭ,
Văĭ şi dealurĭ răsunaŭ;
Şi cîntaŭ în foĭ de ceapă
Nimene să nu-ĭ priceapă;
Şi cîntaŭ aşa cîntare,
Cum n'auzĭ 'n lumea mare
Şi cum n'a maĭ fost din veac;
Căcĭ cînta de foc şi-aman
Cel maĭ mare căpitan
Dintr'o vrejă *) de dovleac.

*

*) Vrejă = curpen (piceorul frunzeĭ).

Iar aşa precum căntaŭ
Şi din arme răsunaŭ;
Căcĭ precum eraŭ soldaţĭ
Eraŭ straşnic înarmaţĭ:
Insuşĭ Dariŭ Impărat
De cum-va ĭ'ar fi zărit,
Cu-aşa arme ce-aveaŭ dânşiĭ,
Rămănea pe loc trăsnit.
Toţĭ aveaŭ legat la gît
Cîte-un foarfice-ascuţit:
Pe vrăjmaş cînd l'ar vedea
Iute 'n foarfice să'l ĭea
Şi să-l tae măruntel
Precum taĭ la pătrunjel.

*

Aste arme eraŭ însă
Pentru lupta de pe loc,
Pentru mare depărtare
Maĭ aveaŭ şi puştĭ de soc.
Puştĭ de soc
Ce nu ĭaŭ foc
Nicĭ trosnesc
Şi nicĭ lovesc
Numaĭ puşte se numesc.
Căcĭ ziceaŭ eĭ:
Socu-ĭ soc,
«Este drept că nu ĭea foc,
«Dar de-ĭ puşcă ce maĭ vreĭ?
«Nu loveşte?... Treaba eĭ!»

*

Şi-aveaŭ încă toţĭ şi suliţĭ
Lungĭ de-un cot, cu cozĭ de teĭŭ
Şi cu săŭ la vîrfurĭ unse
Ca să intre cu temeĭŭ;
Iar ca suliţa maĭ lesne
Să străpungă, să străbată
Işĭ luase şi ceocane
La nevoe să le bată.

*

Aşa straşnic înarmaţĭ,
Toţĭ voĭniciĭ, toţĭ cîntînd
Străbătură văĭ şi dealurĭ
Şi cîmpiĭ pe rînd, pe rînd,
Pîn' ce-ajunseră 'ntr'o seară
Undeva prin depărtare
De văzură dintr'o dată
Alb ceva şi lat şi mare.
Iar din dată ce văzură
Lucru-aşa de alb şi lat
Ce gîndiră, ce crezură
«Apă-ĭ, apă !-aŭ şi strigat.
Şi zicînd că este apă
Dintr'o dată toţĭ s'opriră
Şi pe cîmp cu toţĭ acòlo
Peste noapte poposiră.

* * *

Se culcară toţĭ acolo, toţĭ ostaşiĭ jos de rînd
Şi-adormiră 'n fericire socotind cu toţĭ în gînd:
«Ce voĭnicĭ maĭ sîntem! Uit'te!
«Zeŭ, jidaniĭ sînt voinicĭ!
«Unde sîntem noĭ acuma,
«Unde sîntem noĭ aicĭ!...
«Cine-ar fi crezut vr'odată
«Că pe-aĭcĭ o să venim ?!
«Am trecut şi Lembric poate,
«Poate şi de Rusalim ?!...
«Ce gîndeştĭ? De cînd tot mergem
«E-he-heĭ !!... La urma urmeĭ
«Am ajuns, socot, acuma
«Tocmaĭ păn la coada lumeĭ.»

*

Iar a doua zi cînd ziŭa
Despletea coşiţa-ĭ dalbă
Ce văzură?—un lan de hrişcă,
Inflorit cu floare albă.
«Nu e apă, este hrişcă»
Strigă toţĭ de rînd acum
Şi pornesc cu toţiĭ ĭarăş
Maĭ departe ĭar la drum.
Tot se duc, se duc într'una
Pîn ce-odată la 'nsărat
Iar zăresc ceva 'nainte,
Lung, întins şi alb şi lat.

---

*) Hrişcă = o plantă. (Crupe de hrişcă).

«Nu e apă nicĭ aceasta
«Ştim noĭ, lasă, c'am vĕzut!
«Haĭ 'nainte făr de grijă
«N'avem vreme de pĭerdut.

* * *

«Este hrişcă, hrişcă, hrişcă!» strigă dînşiĭ laolaltă
Cind deodată 'n jumătate oastea cade, bof, în baltă,
«Vaĭ! Ghivalt, ghivalt! E apă
«Nu e hrişcă! Pozna mare!...
Strigă, fug şi daŭ în laturĭ,
Cum apucă, fiştecare.

*

După multă socoteală, după ce s'aŭ maĭ plimbat
Udĭ la haĭne pîn la pĭele drumul ĭarăşĭ aŭ luat.
«Haĭ să mergem! Haĭ 'nainte!...
«Ne-am udat puţin aicĭ,
«Dar să mergem, haĭ să mergem,
«Căcĭ sîntem voĭnicĭ voĭnicĭ!

* * *

Aŭ plecat. Dar, hop, deodată,
Cum treceaŭ pe-o ezetură
De la moara de devale,
Iată-aud o lătrătură.
— «N'auzĭ, bade? Latră-un cîne
«Fugĭ degrabă! Mergĭ de-l leagă

«Că se tem voĭniciĭ noştri,
«Că se teme oastea 'ntreagă !!...
— «Dacă-ĭ cîne, zice omul,
«Las să latre: de ce l-am?
«Ş'apoĭ ce maĭ lătrătură
«A făcut şi el un *ham!*
— «A făcut un *ham,* vezĭ bine,
«Dar maĭ ce voeştĭ să facă?!...
«Şi de ce să facă *hamurĭ ?!*
«Zi-ĭ maĭ bine, zi-ĭ să tacă.

— Apoĭ el nu vrea jupâne...

— «Dacă nu, atunce noĭ
«Nu maĭ mergem maĭ departe!
«Noĭ ne 'ntoarcem înapoĭ.
«Da, ne 'ntoarcem, zic cu toţiĭ,
«Să tocmim vr'o doĭ romînĭ
«Ca să meargă cu oştimea
«Şi s'o apere de cînĭ.»

MÎNCARE RUSEASCA

Ca un cîne rusul mort de foame-pleacă
De mîncat să-şĭ cate. Cată, umblă, cearcă
Pe colò, pe còlo pe la băcăniĭ,
Pe la precupeţe şi zarzavagiĭ.

* * *

Umblă dar zadarnic umblă, s'osteneşte:
De mîncat nimica, bĭetul, nu găseşte.
Foame, foame sdravăn, dar în pungă-şĭ are
Treĭ părale tocmaĭ, chĭar avere mare.

* * *

Ce să ĭea pe ele? Cată să găsească
Mult ceva, s'ajungă ca să se hrănească.
Cum se socoteşte, cum s'a pus la cale
Hrean îşĭ tîrgueşte mult, de treĭ părale.
Şi 'n sfîrşit s'aşază rusul la mîncat
Fără de nimica hreanul gol, curat.

* * *

Muşcă el şi roade, roade se 'ncreţeşte,
Ochiĭ lăcrămează, faţa-ĭ se roseşte
Ca pe-un coş*) pe nasu-ĭ ese-un fel de boare
Şi se strîmbă rusul de gîndeştĭ că moare,
Dar îĭ dă 'nnainte: sta se odihnea
Şi la ros din capăt ĭarăşĭ începea:
Iute hrean, dar foamea încă nu-l slăbea.

* * *

Tot rozind într'una ĭată bĭetul rus
Nu-şĭ maĭ simte nasul, turbă, sare 'n sus.
Vrea chĭar să 'nceteze dar se resgîndeşte
Şi 'ncepînd să roază ĭar din noŭ grăeşte:

* * *

Să-l lăsàm curat păcat!
Orĭ mîncat
Orĭ crăpat,
Dară nicĭ că nu-ĭ lăsat:
Eŭ pe el părale dat.

---

*) Coş = Ogeag.

CURCANIĬ
DIN RĂSBOIŬ

Ce maĭ staĭ, Halim? Ian spune,
«Din răsboiŭ, maĭ ce maĭ este?
«Am sfîrşit orĭ tot ne batem?....
«Şi din Plevna ce maĭ veste?
— «Din răsboiŭ vr'o veste bună
«Pîn acuma n'avem încă;
«Noĭ trimitem oaste, oaste
«Şi curcaniĭ ne-o mănîncă.»

* * *

Cam aşa, lungit pe-o coastă,
Privind fumul din cĭubuc
Sfătueşte 'ncet Sultanul
Cu-al haremuluĭ eŭnuc.

De demult ĭ-aprinsă lupta.
De la Dunăre 'n Balcanĭ,
Curg în şirurĭ cete, cete,
Ruşĭ, Romînĭ, Romînĭ-curcanĭ.
Curg în şirurĭ, curg în cete,
Curg în valurĭ ne'ncetat
Şi cu-a turcilor mulţime
Se lovesc cu toţĭ, se bat.

* * *

— «Ce curcan, Halim? Rĕspunde
«Cu răsboiul ce maĭ este?
«Am sfîrşit orĭ tot ne batem?....
«Şi din Plevna ce maĭ veste?
— «Din răsboiŭ vr'o veste bună
«Pîn acuma n'avem încă;
«Noĭ trimitem oaste, oaste,
«Şi curcaniĭ ne-o mănîncă!....
— «Ce curcan? de curcĭ vi-ĭ frică?
«Ce? Vă temeţĭ...?! Sînt cumpliţĭ!...
«Să-mĭ aducă-aci curcaniĭ,
«Şi-ĭ mănînc eŭ singur fripţĭ!!...
«Îĭ mănînc, ştiĭ cum? De-odată,
«Cum cocoşu-o muscă 'mbucă!
«Să-mĭ aducă-aci curcaniĭ
«Voĭŭ pe toţĭ să mi-ĭ aducă!
«Voiŭ pe toţĭ, chĭar azĭ, ascultă,
«Dacă sînt aşa cumpliţĭ,

«Să-ĭ aducă-aci şi singur
«Săĭ mînînc, pe dată, fripţĭ!...

. . . .

«Şi de unde sînt curcaniĭ?
«Te'ntrebăĭ să-mĭ spuĭ ce veste
«Aĭ aflat din cîmpul lupteĭ
«Şi pe-acòlo ce maĭ este?....
— «Pe-acòlo, doar ce să fie?...
«Ştiŭ că toţĭ mohamedaniĭ
— «In Balcanĭ se bat cu Ruşiĭ
«Cu Romîniĭ şi Curcaniĭ.
— «Cum? Cu treĭ se bat deodată?...
— «Apoĭ, de, cu treĭ, vezĭ bine:
— «Cum cu Ruşiĭ, cu Romîniĭ
«Şi cu alţiĭ maĭ cu cine?!
— «Cu Curcaniĭ, Luminate,
«Doar d'un ceas mereŭ vĕ spun...
— «Ce Curcanĭ tot spuĭ într'una,
«Eştĭ întreg, orĭ eştĭ nebun?
— «De!... Curcanĭ...; căcĭ doar curcaniĭ
«Sînt amarnicĭ, Luminate:
«Uriaşĭ, la cap cu pene,
«Dinţĭ de fier, aripĭ în spate....
— «Cum? Cu àripĭ şi cu pene?!...
—«Da, cu pene-adevĕrat!...
— «Bre, bre, bre!... Şi cum? De unde
«Aşa neam s'a maĭ iscat?
— «De, pe cît ne spune Hogea,
«Despre aceasta nu se ştie,

«Şi Coranul nicĭ o vorbă
«Despre dînşiĭ îar nu scrie.
— Bre, bre, bre! Sultanul zice,
«Tot îmĭ spuĭ da eĭ mereŭ,
«Zi s'aducă nişte haĭne
«De curcan să văz şi eŭ.

* * *

Toţĭ aleargă după haĭne
Ca să'mpace pe Sultan
Iar Sultanul 'n gînd croeşte
Numaĭ haĭne de Curcan.
In sfîrşit trimisul vine
Şi Sultanul zice 'ndată:
— «Aĭ adus întreg tacîmul?
«Pune-l jos şi mi-l arată!
«Adă 'ntăiŭ să vĕd gherocul,
Zice dînsul: «Pune-l icĭ:
Aşteptă să vază-un spenţer
Cum aŭ turciĭ ceĭ calicĭ;
Insă ĭată-n loc de spenţer
Pîn la brîŭ deabĭa cu greŭ,
O manta, ĭ-arată, mare,
Lungă cît un antereŭ.
—«Bre, dar lungĭ maĭ sînt curcaniĭ!!
«Dacă 'n gheroc sînt atît
«Apoĭ cu şalvarĭ, cu fesul
«Vor maĭ fi atunce... cît?!..

. . . .

«Adă-acum şalvariĭ» zice,
Dar cînd colo, ce şalvarĭ ?!...
Nu-s şalvarĭ ca toţĭ şalvariĭ:
Vede cracĭ cumplit de marĭ;
Căcĭ eraŭ iţarĭ de-aceia,
Albĭ, ţesuţĭ la noĭ, de lînă,
Cum se poartă prin Moldova
Increţiţĭ şi strînşĭ pe vînă.
«Bre, bre, bre! maĭ zice dînsul,
Turburat cumplit în gînd:
«Adă acum aci şi fesul
«Să le văd pe toate 'n rînd.
«Haĭde 'ntinde-acum şalvariĭ
«Şi-ĭ întinde cît maĭ bine.
«De la eĭ în sus gherocul
«Mi-l-aşază, aşa cum vine,
«Iar deasupra unde-ĭ capul
«Cum aice capul nu-ĭ,
«Ca să pară-un om a eve
«Curcănescul fes să-ĭ puĭ.

* * *

La poruncă, haĭ, supuşiĭ,
Ca să 'mpace pe Sultan,
Pun mantaŭa jos, iţariĭ
Şi căcĭula de Curcan
Şi urzesc o matahală
Lungă chĭar de negîndit
De rămîne, cînd o vede,
Bĭet Sultanu 'ncremenit:

—Aĭ! Alah, oftează dînsul:
«Lungĭ în gheroc şi 'n şalvarĭ!!
«O fi fost Prorocul mare
«Dar curcaniĭ încă-s marĭ!!»
Iar privind aşa pe gîndurĭ
Dintr'o dată zice: Vreŭ
«Să-mĭ aduceţĭ cît maĭ grabnic
«Ca să văd curcan şi eŭ.
«Să-mĭ aducă toţĭ curcaniĭ,
«Cum sînt dînşiĭ de cumpliţĭ,
«Să-mĭ aducă toţĭ curcaniĭ
«Să-ĭ mănînc aice fripţĭ!

* * *

La poruncă-ĭ toţĭ se 'nchină,
Şi vr'un paşă saŭ beşleagă
Intr'un suflet pleacă 'ndată,
Cercetează curtea 'ntreagă
Şi'ncurînd vestesc Sultanul
Că 'ntr'o clipă o să-ĭ vie
Opt curcanĭ ce sînt acòlo
Prinşĭ de mult din bătălie.
Decĭ Sutlanul ĭea cĭubucul
Şi maĭ cere şi-o cafea
Şi s'aşază să-ĭ aştepte
Stînd greceşte pe saltea.

* * *

Vrea curcanĭ Sultanul nostru,
Şi curcaniĭ vin acum,

Cu căprarul lor toţĭ-şeapte,
Cîte-doĭ, de rînd pe drum.
Vin pe drum. Căprarul însă,
De pe cînd chĭar a plecat
Li-a fost zis:
«Băeţĭ, acuma
«Mergem faţă la 'mpărat.
«Să luăm dar bine-aminte,
«Datoria noastră, ştiţĭ:
«Cînd vedem pe vr'un maĭ mare
«Să-ĭ strigăm pe loc: *trăiţĭ.*
Să cătăm şi-acùma dară,
«Cum ostaşilor lĭ-e dat
«Să strigăm: *trăiţĭ*, dar, tare,
Cum se cade la 'mpărat.

*
* *

Ajungînd, deci la Sultanul,
Cum Sultanul bea cafea
Eĭ se 'nşiră ĭute 'n faţă-ĭ,
Şi pe cînd el nicĭ gîndea
Intr'un glas cu toţiĭ strigă
«*Să trăiţĭ*, aşa vîrtos
Că se duce, haĭ, Sultanul
«Cu cafea cu totul jos.
«Vaĭ! Alah! răcneşte dînsul,
«Săriţĭ toţĭ, lăsaţĭ Balcanĭi,
«Veniţĭ grabnic toţĭ aice:
«Mĕ mănîncă fript Curcaniĭ!!...

RACUL OVREIULUĬ

Cine-va vorbind odată
De 'ntîmplare c'un ovreĭ
Zice: ascultă, dacă vreĭ
O 'ntrebare voĭŭ să-ţĭ fac:
Pentru ce nu mînincĭ rac?
Iar ovreiul ce să facă
Nu-ĭ dă mîna ca să tacă
Ci-ĭ rĕspunde:
— Pentru... pentru...
Pentru... Pentru... se 'nţelege:
Par'că ştiŭ unde el merge!

GĂINELE ȘI CÎNELE
(FABULĂ)

Se spune, unde, însă, anume nu se știe,
C'a fost un om odată ce-avea găinărie

*

Găinele, de-acòlo, văzînd că de mîncare
Se dă cam rar ș'adese cam prea cu cumpătare,
S'aŭ necăjit amarnic. Și cum s'aŭ răsgîndit,
Fiind grămadă toate, se pun la sfătuit:

*

Privind c'un ochiŭ pămîntul
Cocoșul ĭea cuvîntul:
«Cinstite Doamne cloște,
«Și Doamnelor găinĭ!

«In lumea asta plină
«De varvarĭ și streinĭ,
«In care neamul nostru
«Cu-al sĕŭ istoric nume
«Se pĭerde ca 'ntr'o mare
«Un val subțire 'n spume,
«De vrem s'avem vieață,
«Ca nație să fim
«Să dăm și Europeĭ
«Dovadă că trăim,
«Să vadă orĭ-ce liftă
«Și nație streină
«Că 'n noĭ maĭ curge încă
«Un sînge de găină,
«Eŭ, care sunt de-a dreptul
«Din moș și din strămoș
«Urmaș din fericitul
«Și biblicul cocoș,
«Cum el odinioară
«Pre Petru-a deșteptat
«In ceasurĭ de durere
«Cînd, știțĭ, s'a lepădat
«Așa venind acuma
«Eŭ glasul îmĭ ridic,
«Să ne unim cu toate,
Să ne unim vă zic
«Să omorîm mișelul
«Acest de găinar
«Ce ține încuiate
«Grăunțele 'n hambar!...»

*

Așa vorbind cocoșul, găinele se 'mpacă
Și hotăresc ca ast-fel precum a zis, să facă.
Dar, ĭar maĭ stînd la vorbă, cu 'ncetu-aŭ chibzuit
Că bine-ar fi să fie și cînele unit.
Cu dînsul, deci, vorbiră și planul își făcură:

*

Cînd sara găinarul
Eși-va 'n bătătură,
Hap, cînele de-odată
Și făr' nicĭ-un cuvînt
Din fugă să-l apuce
Să-l toarne la pămînt.
Cocoșu'n cap să-ĭ dee,
Cu-aripele să-l bată;
Găinele să sară
Și ochiĭ să i-ĭ scoată.
Și ast-fel omorîndu-l
Frumos pe găinar
Cîntînd în cîrd să meargă
Cu pompă la hambar.

*

Decĭ planul fiind gata, primit și aprobat
Se 'mprăștie cu toate, și pleacă la scurmat.

*

Cînd sara găinarul la zisul loc s'arată
Cocoșul trîmbițază mulțimea răsculată

Mulțimea se pornește și vine 'n data mare,
Dar cînd colò la luptă nicĭ una nu maĭ sare.
Găinĭ de viță toate, din moș și din strămoș
Dar lupta ca s'o 'nceapă l'așteaptă pe cocoș.
Cocoșul șterge pliscul
De luptă se gătește
Dar stă și el și-așteaptă;
Căcĭ cînele lipsește.

*

Decĭ staŭ grămadă toate și nu 'ndrăznesc să saĭe...
Iar găinarul prinde vr'o treĭ găinĭ și taĭe,
Și celelalte atunce nicĭ *cîr* nu maĭ răspund,
Ci pleacă fieşte-care la fugă și s'ascund.

*

Iar cînele, pe labe, în șură, tocma'n fund
Un os acuma roade, și par'că nicĭ nu știe
De ceea-ce fusese orĭ ce era să fie.
Și cînd cocoșul vine și-ĭ zice:
— Vezĭ, jupîne.
«Jurașĭ maĭ dineaore
«Pe cinstea ta de cîne
«Că veĭ lupta 'mpreună
«Cu noĭ, veĭ fi unit,
«De ce la ceasul lupteĭ
«Atunce ne-aĭ lipsit?!

*

— «Lipsit'am, zice dînsul,
«Dar nu că sînt fricos!...
«Lipsiĭ căcĭ găinarul
«Mi-a dat ceva de ros.

PACAT DE VIȚEL!...

De prin lumea mare lată
Auzim că-un popă-odată
C'un vecin din coasta caseĭ tot căta prietenie
Şi zicea c'ar vrea vr'odată chĭar cumetru ca să-ĭ fie
Bună ziua, bună sara
Iĭ zicea orĭ când trecea
Dar şi ochiĭ la cumetra
Peste gard iĭ rătăcea.

*

Cam aşa maĭ multă vreme
Tot urmînd precum vĕ spuĭ
Mirosi el într'o sară
Că bărbatu-a câsă nu-ĭ.

Şi cu gînd de cumetrie
Intr'o clipă-a hotărît
Să se ducă la cumetra
Să-ĭ maĭ ţină de urît.
Şi s'a dus.

*

Cumetra, însc,
D'una d'alta vrînd să-şĭ vază
Işĭ găseşte trebĭ pe-afară,
Şi-l pofteşte tot să şază.
Şi-a şezut şi el, ce-ĭ dreptul,
A şezut curat de-a bine;
Ş'aşteptîndu-şĭ pe cumătra,
Hop colò, cumetrul vine.

*

Astă veste 'ĭ schimbă gîndul:
Se ştiea ne pĭeptănat
Şi-ĭ era pe cît se pare
Cam ruşine de bărbat.

*

— Haĭ cumătră, vaĭ de mine,
«Vin degrabă de m'ascunde
«Căcĭ cumetrul de mĕ vede
«Zeŭ mĕ rade orĭ mĕ tunde.

*

Şezĭ colò, ba du-te 'ncòlo,
In sfîrşit găseşte-un loc
Intr'un colţ cam despre uşă
Lìngă vatră, lîngă foc.

*

Intră omul:
— Măĭ femee
«Ce n'aprinzĭ ceva lumină
«Că tăcĭuniĭ ceĭ din vatră
«Văd că steagul şi-l închină?
«Şi-acolò pe lîngă uşă
«Ce se vede jos tărcat?
— Da 'ĭ viţelul plăvăicăĭ,
«Sărăcuţul s'a culcat...
«Dar avea de gînd să sugă.
— Cum să sugă?!! Iar la supt?!
«Cum adică de coraslă
«Să n'am parte să mă 'nfrupt?!

*

«Aĭ! hăram, mîncate-ar cîniĭ,
«Ian aşteaptă să-te învăţ!!...
Pune mîna de degrabă
Pe-un harapnic orĭ pe-un băţ.
Şi s'apucă să mi-ĭ care
Cum era el jos culcat
Pe-aşezat ca la fasole
Şi-ĭ tot trage 'n lung şi'n lat.

—Bhea !
—Ce bea ? maĭ vreĭ coraslă ?
«Na coraslă ! Ţine ! Na !
«Na coraslă ! Na coraslă !
«Na, maĭ suge !
— Bea-ha-ha !

*

Bhea-ha-ha şi bhea tot strigă,
Inse omul tot îĭ cară
Pînă cînd în patru labe
Scapă lat pe-uşă-afară.
Şi de-acòle haĭ la fugă
Peste gardurĭ, tătulică,
Ba nicĭ batîr sara bună
N'avù vreme cred să zică,
Şi 'ntr'o clipă-ajunge-acasă
Parcă nicĭ n'a mers de fel;
Dar credea că nu mersese
Maĭ încet de cînd e el.

*

Iar a doŭa-zi ca şi'n pilda
Cepeĭ verde şi-a grădineĭ
S'apucă să dea cu bulgărĭ
In găinele vecineĭ.

*

— Maĭ încet, îĭ zice omul.
«Poţĭ să strigĭ să hîcieştĭ
«Că se poate, vezĭ, cumetre,
«Vr'o găină să-mĭ loveştĭ.

* * *

— Ba, mă rog de-aci 'nnainte
«Mă-ĭ scuti de cumetrie,
«Iĭ rĕspunde popa 'ndată,
«Cine eştĭ acum se ştie :
«Eştĭ un... un... eştĭ, ĭute frate
«Eştĭ ca criţa, ca oţelul,
«Pentr'un pic de lapte-aseară
«Aĭ bătut de-aĭ rupt viţelul.

PE URMA ŞEZI

O jidancă-odată, cind chĭar nu se ştie,
Luînd pe-o femee, slujnică să-ĭ fie,
Din cît vrea femeea, leafă ca să ĭea
Dînsa jumătate numaĭ vrea să-ĭ dea,
Şi vorbind de leafă, ast-fel îĭ zicea:

*

«Bagă sama, lele,
«Singură să vezĭ
«Căţĭ-plătesc atîta
«Pentru cît lucrezĭ;

«Căcĭ la mine-aşa e,
«Las, chĭar o să vezĭ,
«Jumĕtate muncă
«Jumĕtate şezĭ.

*

«Iar de aĭ de lucru
«Numaĭ jumĕtate
«Să-ţĭ daŭ leafa toată
Este cu dreptate?!

*

«Uit'te, dimineaţa:
«Tîrguĭ, umbli, vezĭ,
«Şi puĭ de mîncare
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«Cînd se scol copiiĭ
«Le daĭ lapte, vezĭ?
«Şi-ĭ îmbracĭ şi măturĭ
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«Cînd e pentru masă
«Iar... ceva lucrezĭ,
«Daĭ frumos mîncare
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«Dnpă masă iară
«Spelĭ, grijeştĭ, cum crezĭ,
«Maĭ aducĭ şi apă,
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«După asta iară
«De copiĭ maĭ vezĭ,
«Ii ducĭ la primblare,
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«Sara pentru masă
«Iar cevà lucrezĭ
«Şi ne daĭ mîncare,
«Şi pe urmă şezĭ.

*

«Culcĭ apoĭ copiiĭ,
«Ne facĭ patul, vezĭ,
«Ne facĭ cizme, totul,
Şi pe urmă şezĭ.

*

«Apoĭ frecĭ tacîmurĭ,
«Taĭ şi lemne, vezĭ,
«Şi... te culcĭ pe urmă,
«Şi pe urmă şezĭ.

DUMNEALUĬ STA BINE SUS!

O cocoană — cum se spune,
Auzind ca de-o minune,
Despre-un om c'a fost murit
Şi că tocmaĭ la 'ngropat
El din morţĭ a înviat
Şi s'a pus la povestit
De-a măruntul, tot a nume,
Ce-a vĕzut pe ceea lume —
S'a luat şi ea din dată
Şi s'a dus în fuga mare
Ca să-l vază cu de-a dinsul
Şi să facă şi 'ncercare
N'ar putea ceva să afle
Despra soţul dumisale;

Că'ĭ murise doar boerul
  De vr'un an pe la Rusale.
Şi-ajungînd la om acasă,
  Unde sta şi el prin sat
Se vîri şi ea la vorbă
  Şi se puse la 'ntrebat :

* * *

— «Heĭ, Gavrile orĭ Tănasă,
  «Azĭ din morţĭ tu te-aĭ sculat,
«Dar pe unde-aĭ fost pe acòlo
  «Ce-aĭ văzut cît aĭ umblat ?
— «De, cocoană, zice omul,
  «Ce să văz ?... De spus sînt multe,
«Dar e greu, cucoană dragă,
  «Pentr'un om să şi le-asculte.
«Văzui suflete prin ghĭenă,
  «Miĭ şi miĭ nenumĕrate,
«Mîşunînd prin întuneric;
  «Unele erau legate
«Cu obezĭ de fer, cu lanţurĭ...
  «Alţiĭ spînzuraţĭ de limbă
«Alţiĭ iar... Ah, ce-ĭ vieaţa
  «Şi ce-ĭ omul, cum se schimbă !!...
«Icĭ îl vezĭ slăvit şi mare,
  «Precum nicĭ că se maĭ poate,
«Şi colò-l găseştĭ în ghĭenă
  «Inhămat trăgînd la roate !!...
«Orĭ coleà sărac, nemernic,
  «Fără haine şi mîncare

«Pe cînd dincolo-ĭ cu slavă
  «Aşezat la masă mare !...

* * *

— «Dar boerul meu pe-acòlo
  «Nu era ?... ('ntreabă cocoana),
«Socotesc c'o fi la bine
  «De şi 'n lume s'a dus svoana
«Că era cam rĕu sĕrmanul...
— «Aşa ! Vorbà-ĭ !!... (zice omul)
  «Spună lumea păn la anul ;
«Dumnealuĭ acòlo şede,
  «Să ţi-o spun, chĭar boereşte :
«Are totul, tot, de-a gata,
  «Nicĭ măcar nu poronceşte.
«Da, boerul e la bine :
  «Dumnealuĭ tot dumnealuĭ.
«Cine-ĭ om, e om, cocoană ;
  «Cine nu-ĭ, acela nu-ĭ.
«Dumnealuĭ stă sus şi-acòlo
  «Sus ! pe-un fel de... cum se zice...
«Cu picioare şi de sirmă
  «Ca grătarul de pe-aice ;
«Dar acela e maĭ mare,
  «N'am eu cum îţĭ arată,
«Stă boeru 'n larg de... tocmaĭ
  «Poţĭ să staĭ şi dumneta.
«Ce să-mĭ spună mie alţiĭ,
  «Cînd doar, ce la deal, la vale,

«Eu am fost, mă rog, şi-acòlo
«Tot în slujba dumisale.

* * *

— «Şi 'n ce slujbă ?...
— «De, Coçoană...
«Slujbă, de, ca 'n aşa loc:
«Pe grătar şedea boerul
«Şi desubt îĭ dam eŭ foc.

ŢIGANUL ŞI VÎNATUL

Un ţigan făcîndu-şĭ cortul
Vîntul vine şi i-l strică
Şi-atuncĭ dînsul ce să zică?
Zice:
— Ho! Hăram de vînt!
«Ce-mĭ scoţĭ pariĭ din pămînt?
«Eŭ fac cortul, tu mi-l stricĭ,
«Doar ce? Eştĭ tu-vodă-aicĭ,...
«Orĭ eştĭ paşă-orĭ împărat
«Orĭ vătaful din vr'un sat,
«Orĭ de ceĭ cu săbiĭ late
«Orĭ vr'un fel de epispate?!...
«Ce nebun şi pehlevan

«Are haz c'o fi-auzit
«D'undeva că sînt țigan ?...
. . . .

. . . .
«Heĭ, romîniĭ bine-țĭ fac:
«Numaĭ eĭ mi-țĭ vin de hac:
«Că te 'nhamă, hăĭ, la moară
«Și te pun de 'nvîrțĭ la roțĭ
«Pîn, sărmane, nu maĭ poțĭ ! !...

LEIBA... CEL MARE

Un jidan pe lîngă alțiĭ
Mulțĭ copiĭ ce maĭ avea,
Avea unul cel maĭ mare,
Și 'ntr'atîta cel-l ĭubea,
Orĭ și cînd maĭ sta de vorbă,
Cu nevasta tot zicea:
— «Vezĭ tu, Rifcă, prostul ăsta
«De băĭat, ceĭ mulțĭ nainte,
«Cît de prost și gogoman e,
«Insă are zdravăn minte!
«Vezĭ tu, Rifcă, știĭ acesta
«Cînd o fi el ce-o să fie?
«Știĭ cu capul ce-o să 'nvîrtă
«Ce negoț, negustorie?

«O s'ajnngă .,. o s'ajungă
«Ce bancher, ce? Maĭ dihaĭ
— «Da, aşa! zicea jidaŭca,
«O să fie chĭar un craĭ...
«O să vezĭ: pe fete dînsul
«El aşa o să le facă
«De-aŭ să umble după dînsul
«Ca viţelul după vacă...
— «Ce pe fete, ne pe fete
«O să vază orĭ şi cine
«Că-ĭ cu cap, zeŭ, prostul ăsta,
«Că doar samănă cu mine.»

* * *

Tocmaĭ cum aŭ fost vorbit
Chiar aşa s'a nimerit.

* * *

Intr'o noapte cum cu toţiĭ
Se culcase ceĭ din casă,
Deşteptîndu-se jidanul:
Na, băiatul stă la masă
Cu lumina dinainte
Şi cu capul rezimat
Intre mînĭ, şi stă pe scaun
Singur numaĭ, nemişcat.
— «Rifcă! strigă 'n grab jidanul
«Ş'apoĭ zice 'n jidoveşte

Scoală, Rifcă, şi te uită;
«Uit'te Leiba cum gîndeşte
— Leiba (zice ĭutĭ jidaŭca)
«O să fie-un mare craĭ...
«El la fete-o să le 'nvîrtă
«Capul lor, zeŭ, haide, haĭ!...
«O să vezĭ...
— Ce cap la fete?
«O să fie!... Ce-o să fie?...
«Un zaraf, bancher, maĭ ştiŭ eŭ?!
«Cu-aşa cap, maĭ cine ştie?!..
«Că el are cap doar, minte
«Ştiĭ cum el gîndeşte-adînc?...
«Cum îmĭ samănă el mie?
«Zeŭ că-mĭ vine să-l mînînc!...
«Dar cam ce gîndeşte oare,
«Rifcă?
— Lasă... să trăĭască!
— «Cum să las?!...
— «Atunce întreabă-l
— «Ba nu. Lasă-l să gîndească.
«Dar să 'ntreb?
— «De vreĭ, de...
— «Leiba
«Ce facĭ tu? gîndeştĭ, gîndeştĭ?..
— «Da, gîndesc. Dar ce-ĭ?
— «Nimica.
«N'auzĭ, Rifcă?... Maĭ vorbeştĭ?...
«Vezĭ, gîndeşte! vezĭ gîndeşte!!..
«Vaĭ, ce gîndurĭ! Ce de gîndurĭ!!...
«Şi cum intră el cu gîndul

«Ca şi-un şoarec printre scîndurĭ !!..
«Rifcă, dormĭ ?
— «Dar ce-ĭ ?
— «Trezeşt'te !!...
«Nu vezĭ Leiba cum gîndeşte ? !...
«Pe la el prin cap, la gîndurĭ,
«Merg călărĭ, o sută-o mie
«Şi gîndeşte-adînc, gîndeşte
«Tocmaĭ la negustorie.
— «O să fie-un craiŭ şi pace,
«Nu ţi-am spus eŭ din nainte ? !...
— O să fie-un lucru mare...
«Cînd îl vezĭ aşa cu minte.
«Dar ce facĭ tu, Leiba, spune,
«Facĭ vr'un plan negustoresc ? !...
— «La vr'o două lucrurĭ, tată,
«Staŭ acum şi mĕ gîndesc.
— «Rifcă, scoală ! N'auzĭ ? Doamne,
«Dumnezeŭ, oh, să mă bată !!..
«N'auzĭ, Leiba se gîndeşte
«Două lucrurĭ dintr'o dată.
«Şi la ce gîndeştĭ ?
— Eŭ tată,
«Mă gîndesc de-ar fi să fie
«Unde-va vr'o baltă lată
«Cît un cîmp cît o moşie,
«Iar pe malul asteĭ ape
«Un copac să fie, mare...
«Cît să-ţĭ spun ? !... Cît toţĭ copaciĭ !...
«De pe-aicĭ, ştiĭ mare tare...

— «Rifcă-auzi cît toţĭ copaciĭ !...
Eĭ ş'apoĭ ? !
— «Apoĭ să fie
»Lîngă dînsul şi-un om mare
«Cît o sută, cît o mie
«De alţĭ oamenĭ de pe-aice,
«Cît toţĭ oameniĭ din sat,
Şi maĭ mare încă poate
— «Rifcă, tot nu te-aĭ sculat ? !...
N'auzĭ om aşa de mare ?....
— «Unde ? !
— «Unde, lîngă baltă...
«N'auzĭ tu ce spune Leiba ? !
Ş'apoĭ ce să fie altă ?...
— «... Şi să fie-apoĭ pe-acòlo
«Şi-un topor, dar ştiĭ ce fel ?
— «Rifcă-auzĭ ? Tu ştiĭ ?
— Ba nu ştiŭ ;
«Lasă-l, las să spună el.
— «Cum să fie?
— «Aşa de mare
«Cît, cît, cît să poţĭ să zicĭ ?
«Mult maĭ mare de cît toate
«Topoarele de pe-aicĭ.
— «Rifcă !
— «Apoĭ toporu-acela
«S'aibă-o coadă...
— «Rifcă, heĭ !...

— «S'aibă-o coadă aşa de mare
— «Rifcă-auzĭ ?
— «Eĭ, las ce vreĭ ?...
— «N'auzĭ coadă-aşa de mare ?...
«Cît, zău, Leiba, cit anume ?
— «Aşa mare cit sînt toate...
«Toate cozile din lume...
— «Aĭ ! aĭ ! aĭ ! ce cap, ce minte,
«Tocmaĭ de negustorie
«Cum îmĭ samănă de bine !..
«Numaĭ de deochĭ nu-ĭ fie.
«El gîndeşte şi gîndeşte
«Şi la planurĭ isvodeşte
«Şi le'nşiră toate strună...
«Zi-ĭ bancher şi pace bună.
«Eĭ ş'apoĭ ?
— Cînd omul mare,
«Ar lua toporul mare
«Chiar de coada luĭ cea mare...
— «Rifcă, Rifcă, sarĭ degrabă,
«Sarĭ degrabă, sarĭ din pat
«Omul cèla cu toporul
«Drept de coadă l'a luat !..
«Şi ce vrea să facă, Leiba ?
— «Apoĭ ce ? Cînd l'o luà
«Şi'n copac cu el odată
«Cu tăiuşul cînd o da
«O să cază-atuncĭ copacul
«Drept în baltă şi-o să facă....

— «Ce-o să facă ? Rifcă, Rifcă...
«Vaĭ de capul tĕú săracă,
«Cum maĭ dormĭ !!... Heĭ, Leiba spune
«Ce-o să facă ? Ce-o să facă ?...
— «O să facă, o să facă... şi ce vreĭ să facă altă
«O să facă *pleosc* în baltă !

. . . .

. . . .

— «Aĭ, aĭ, aĭ !... jidanul zice,
«Arzĭ atâta lumănare...
«Nu putea plesni maĭ tare ? !...

MINUNE UNGUREASCA

Vaĭ, serman Ianoş barbat!...
Erĭ aĭ fost şi astăzĭ nu-ĭ!
Ce păcat la capul luĭ!
Asta lucru nicĭ curat:

Om voinic, frumos la port
Sara vorbit, bine mùncat
Beut bine, bine cùlcat
Dimineaţa sculat mort.

FASOLE CALUGAREŞTĬ.

Teofan, bătrîn călugăr,
Intr'o veche monastire,
După ce-şĭ trecuse 'ntr'una
Cu 'nchinare şi citire,
Cînd gîndi la vremea meseĭ,
După cum era prin post,
Post maĭ mic orĭ postul mare
Orĭ şi care o fi maĭ fost,
Îĭ sbură din gînd fasola,
Nu ştiŭ, zeŭ, din ce pricină,
Şi-de-aceea 'n oală puse
Ca să-şĭ fiarbă o găină

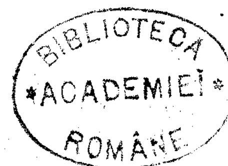
* * *

Cînd fierbea maĭ bine oala,
Şi pe uşă, hop, deodată
Chĭar curat ca prin minune
Ĭată starițul s'arată
— Bună ziŭa—bună ziŭa!
Asta, ceea, du-te, vină,
Dar ce văd acòlo 'n oală
Parc'ar fierbe vr'o găină?!
— Nu-ĭ găină, Cuvioase;
Nu, mă ĭartă!...
— Eŭ te ĭert
Dar în oală văd găină
— Ba fasole-am pus la fiert.
— Cum fasole? Uit'te'n oală
Eŭ văd gît, văd pĭele-aripă
— Ți se pare, Cuvioase,
Şi le vezĭ cam prea din pripă
Eŭ fasole am pus în oală;
Şi de-țĭ pare a fi găină
E curată 'nşălăciune,
Numaĭ chipul e de vină.
E fasolă aceasta, sfinte,
Ştiŭ de-acum chĭar, nu de-un an
Cum te ştiŭ pre tine stariț
Şi pe mine Teofan.
E fasolă, cuvioase,
Şi de vreĭ precum eştĭ bun
Aĭ răbdare vr'o minută
Cum stă lucrul ca să-țĭ spun.

* * *

Eŭ de neam, precum se ştie,
Am fost turc. Venind în lume,
După datinile legeĭ
Mi s'a dat Halim ca nume.
Spune-acuma Cuvioase,
Cînd Halim am fost numit
Fost'am eŭ Halim atunce?
— Da, Halim, da, negreşit.
Maĭ apoĭ crescînd cu vîrsta
Tot gîndind m'am pus la cale
Să mă fac ovreiŭ şi-atunce
Din Halim mi-aŭ zis Ghidale.
Spune-acuma, Cuvioase,
Cînd Ghidale-am fost numit
Fost'am eŭ Ghidale atunce?
— Da, Ghidale, negreşit.
Maĭ în urmă, eŭ Ghidale,
Îmĭ veni să fiŭ creştin
Şi primind botezul ĭată
Mă numiră Constantin.
Spune-acuma Cuvioase
Constantin de-am fost numit
Fost'am Constantin atunce?
— Constantin, da! Negreşit!
După asta cum se ştie
Maĭ trecînd ceva vr'un an
Îmbrăcîndu-mĕ călugăr
Mă numiră Teofan.
— Sînt eŭ Teofan acuma,
Cuvioase, ce gîndeştĭ?

— Se 'nţelege, fără vorbă,
  Teofan acuma eştĭ.
— Aşa dară, Cuvioase,
  Este drept şi-adevărat
Că orĭ cînd schimbăĭ vr'un nume
  Eŭ am fost cum m'a chemat?
— Negreşit, aşa-ĭ, părinte,
  Dac'aşa e scris în lege,
  Se 'nţelege, se 'nţelege!
Apoĭ uit'te, Cuvioase,
  Şi eŭ numele-am schimbat:
Din găină-am zis fasole,
  Nu-ĭ fasole adevărat?...
. . . .
. . . .
. . . .

IŢIC GANDEŞTE.

Cum dormea jidanul noaptea, deşteptîndu-se de-odată,
    Când prin casă 'n juru-ĭ cată,
    Ce să vază? Poznă mare:
    Sus pe masă lumănare
    Şi lumină mare 'n casă,
Iar băetul luĭ pe scaun şi cu coatele pe masă.

* * *

    «Ce să fie! Ce să fie?!...
    «Iţic noaptea neculcat
    «Şi la masă nemişcat!?
«Poate şede şi gîndeşte tocmaĭ la negustorie?

Merge decĭ pe loc la el
Şi-l întreabă 'ncetinel :

* * *

— «Iţic, Iţic ! Eĭ ! Ce facĭ ?!
«Staĭ la masă-aci şi tacĭ ;
«Dară singur precum eştĭ
«Ce facĭ tu, mă rog gîndeştĭ ?
«Heĭ, gîndeştĭ ? Rĕspunde-odată.»
— Da. Gîndesc acuma, tată.
Auzind aşa jidanul, pe minut, de-odată-ĭ pare
Că-ĭ de şepte coţĭ maĭ mare.
— Zĕŭ, gîndeştĭ ?! Atuncĭ gîndeşte,
«Gîndul, zice, mult plăteşte».
Şi la locu-ĭ ĭar mergînd,
Mulţumit îşĭ zice 'n gînd :

* * *

«Ce băet, ah, doamne, doamne
«Ce noroc şi bucurie :
«Gîndul, luĭ şi noaptea-ĭ este
«Numaĭ la negustorie !!
«Ba că-ĭ treacă, ba că-ĭ meargă,
«Ba că-ĭ asta, ba cutare,
«Ba chĭar Iţic o să fie
«Un bancher, un lucru mare !!...
«Că de ce doar să nu fie ?!
«De mirare lucru nu-ĭ,

«Pentru... pentru... Iţic are...
«Iţic are capul luĭ !
«Mamă, tată, Zindel, Grindel,
«Burăh, Peisih, Leibă, Şmil,
«Ce maĭ cap maĭ are Iţic
«Şi 'ncă-ĭ tînăr, e copil !!...
«Parcă-l vezĭ maĭ mînĭ poimîne
«Cu cupeu, colò şi caĭ
«Şi zăraful cel maĭ prima...
«Tot să ieaĭ să nu maĭ daĭ.
«Unde-ĭ cap şi unde-ĭ minte,
«Acolo norocul vine,
«Şi el are cap al naibeĭ,
«Pentru... samănă pe mine».
Cam aşa gîndind ovreĭul,
Iată-ĭ vine 'n cap să ştie
Cam la ce gîndeşte Iţic,
Cam la ce negustorie.

* * *

— Tot gîndeştĭ ? gîndeştĭ, tu Iţic ? îl întreabă încă-odată
— Iară Iţic dus pe gîndurĭ îĭ rĕspunde :—ă-hî, da, tată.
«— Bine, bine-atuncĭ, gîndeşte,
«La om gîndul mult plăteşte !
Ş'apoĭ la negustorie te gîndeştĭ acuma tu ?»
— Eu ? Ba nu !
— Nu ?! Dar cum ?! La ce gîndeştĭ dar, noaptea chiar la [lumînare,
«Facĭ vr'un plan ceva maĭ mare ?»

— Da! Gîndesc de-ar ar arde şura,
De 'ntîmplare, ştiĭ cumva,
Atuncĭ vrăbiĭ, toţĭ săracul,
Oare unde s'or culca?
— Bravo! zice tata,
Bună socoteală
Stinge lumînarea!
Asta-ĭ cheltueală!

PIELEA NEVESTEI

Intr'un rînd o mamă cam ast-fel vorbea:
Unuĭ ce-ĭ ceruse fata să i-o dea:

* * *

— «Fata mea e, dragă,
«Invăţată bine,
«Delicată foarte,
«Samănă cu mine.
«Aĭ vĕzut'o singur:
«Ochiĭ eĭ ca mura
«Peliţa eĭ albă
«Ca un frag ĭ-e gura!
«Eĭ, de vînt, de soare,
«Faţa ĭ-e neatinsă

«Ea la muncă, dragă,
«Nu-ĭ de loc deprinsă.
«Ast-fel aŭ fost, dragă,
«Toţĭ din neamul meŭ.
«Ast-fel a fost mama
«Astfel sînt şi eŭ.
«Ţine minte dară
«Dacă-mĭ ieaĭ tu fata
«Ca bărbat să cauţĭ
«Să-ĭ daĭ totul gata:
«Slugele 'nvăţate,
«Incă bezĭ să fie,
«Că nicĭ să le 'nveţe
«Dînsa n'o să ştie.

* * *

Tînărul respunde :
— «Bine, mamă, bine
«De nimică n'are
«Grijă ea la mine;
«Căcĭ la mine tot e
«Pus pe cale bună;
«Nunta numaĭ treacă
«Şi-o să meargă strună

* * *

După asta, haide: lume lăutarĭ
Nuntă, cununie, mese micĭ şi marĭ

Merg de-arîndu-'ntr'una, masă după masă
Iară Lunĭ pe seară; haĭ nevastă-acasă,
Se 'nţelege a casă cum a zis el bine:
«De nimică n'are grijă ea la mine»
Haĭ, decĭ la culcare, haide, noapte bună,
S'a trecut şi nunta merge-acuma strună.....

* * *

Dimineaţa a două-zi
Tînărul bărbat
Cum se face ziua,
Gata e sculat:
Are doar de lucru,
Cîmpul luĭ îşĭ are
Iar nevasta 'ntreabă:
— Ce-avem azĭ mîncare?
«Ştiĭ ţi-a spus doar mama
«Mire cînd eraĭ
«Că la tine acasă
«Gata tot să-mĭ daĭ,
Că eŭ delicată
Sînt de neamul meŭ
«Astfel a fost
«Astfel sînt şi eu.

* * *

— «De mîncare dragă,
«Zice-atunce el,

«Şi de orĭ-ce slujbă
«Grijă n'aĭ defel.
Iar zicînd aceasta, haĭde ĭute deodată
Cum în cuĭ o piele, şede spînzurată
Merge el la pĭele, stă şi-o netezeşte
Şi cu'ncetu'n urmă, cam aşa-ĭ vorbeşte :

* * *

«Ian ascultă, pĭele,
«Treaba s'a schimbat,
«Uit'te acum, vezĭ bine,
«Eŭ sînt însurat
«Insă, vezĭ, nevasta-mĭ
«Este din tîmplare,
«Cum mi-a spus şi soacra,
«Delicată tare,
«Ea munci nu poate
«Şi-a lucra nu ştie
«Ea voeşte toate
«Gata ca să-ĭ vie.
«Vezĭ tu, pĭele, dragă
«Cată şi 'negrijeşte
«Ca să-mĭ facĭ prin casă
«Tot ce trebueşte.
«Vezĭ acum de prinde
«Vr'o găină mare;
«Fă friptură, ceorbă,
«Gată de mîncare;

«Scutură prin casă
«Mătură pe-afară:
«Apă pentru păserĭ
«Pune-te şi cară,
«In sfîrşit nimica
«Vezĭ de nu uĭta,
«Căcĭ de vin desearăʼĭ
«Vaĭ de blana ta.
Iar aceste vorbe, omul cum le-a spus
Deschizindu-şĭ uşa, haĭde-apoĭ s'a dus.

* * *

Tînăra nevastă, cum şedea culcată,
Pe părete acuma, drept la pĭele cată.

* * *

«Ce minune, Doamne,
«Zice 'n gîndul eĭ,
«Uit'te-o pĭele care
«Face tot ce vreĭ !...
«Face de mîncare,
«Mătură prin casă
«Face tot,... cu dînsa
Dormĭ şi nicĭ nu-ţĭ pasă.
Iar aceste vorbe cum îĭ trec prin gînd
Işĭ închide ochiĭ, să maĭ doarmă-un rînd.

* * *

Işĭ închide ochiĭ, doarme şi visează
Cum aleargă pĭelea, şi maĭ cum lucrează
Şi-o visează 'ntr'una, şi-o visează bine,
Pînă cînd şi-ameazăzĭ şi cu foamea vine.

* * *

Cum soseşte foamea, haĭ nevasta sare
Să maĭ strige pĭelea, ca să-ĭ dea mîncare,
Spre părete, însă, cînd la cuĭ priveşte
Pĭelea spînzurată, şade nicĭ gîndeşte.

* * *

«Dar ce facĭ tu, pĭele,
«Ce facĭ? aĭ uitat?
«Nu te ducĭ la treabă?
«Nu daĭ de mîncat?
«Heĭ, n'auzĭ tu, pĭele,
«Pleacă nu uĭta;
«Ştiĭ că pe deseară-ĭ
«Vaĭ de blana ta!...
Tînăra nevastă cam aşa vorbeşte
Pĭelea însă şade, parcă nicĭ gîndeşte.

* * *

«Nu m'auzĭ tu, pĭele,
«Nu te ducĭ odată?
«Vreĭ ca pe desară
«Musaĭ să te bată?!...

«Fă ce vreĭ, drăguţă
«Eŭ de vină nu-s
«Dară ţine minte
«Că chĭar eŭ ţĭ-am spus!

* * *

Tot aşa nevasta strigă supărată
Pĭelea, însă, într'una şede nemişcată.
Tînăra s'aprinde, pĭelea şede rece
Pînă cînd şi ziua în sfîrşit se trece
Şi venind şi sara tot făr de mîncare
Cum soseşte omul, ea cu jalba sare:

* * *

«Uit'te pĭelea, dragă,
«Nicĭ nu s'a mişcat
«N'a făcut mîncare
«Nicĭ n'a măturat
«N'a făcut nimică
«Orĭ şi cît ĭ-am spus
«A stat toată ziua
«Pe părete sus.
«Şi i-am spus atîta
«Nicí în gînd nu-ţĭ vine,
«Dar ea n'avea, uit'te
«Nicĭ habar de mine!...
— Cum se poate, dragă?
«Zice omu 'ndată

«Du-te grabnic haĭde,
«Bicĭul de mi-l cată!
«Bicĭul este uĭt'te
«Còlo prin cămară
«Şi pe Doamna pĭele
«Ad'o-aicĭ afară.
«Ad'o să-ĭ arăt eŭ
«Să se 'nveţe ea
«Cum voiŭ eŭ s'asculte
«Pe nevasta mea!...

* * *

Nu sfîrşeşte omul, încă tot de spus
Şi nevasta bicĭul şi pĭele a adus

* * *

— Bravo, zice dînsul,
«Vino 'ncoace, frate,
— «Adă-aice bicĭul,
«Umflă pĭelea 'n spate
«Ia-o 'n spate grabnic
«Şi mĭ-o ţine bine
«S'o 'nvăţ eŭ cum trebui
«De ascultat de tine.

* * *

Nicĭ nu spune omul vorba 'n jumătate
Şi nevasta gata stă cu pĭelea 'n spate

Iară omu 'ndată, pune biciu 'n treĭ
Şi pe pĭele o 'ntreabă:
— Ce vreĭ tu? Ce vreĭ
«Vreĭ să-mĭ facĭ în cĭudă
«Pĭele blestemată
«Mi-aĭ ţinut nevasta
«Astăzĭ nemîncată?
«Nu ştiĭ de ruşine
«Nu ştiĭ de nimică
«Ian să-ţĭ fac eŭ dară
«Ca să-mĭ ştiĭ de frică.
Şi zicînd acestea dînsul supărat
Trage una 'n pĭele ţapăn şi 'ndesat.

* * *

— Vaĭ!... nevasta strigă:
«Valeŭ! valeŭ! frate!
«Las'o naĭbeĭ, dragă,
«Las'o n'o maĭ bate.
— N'o las, zice omul,
«Cine crede ea
«Că sînt eŭ, saŭ cine
«E nevasta mea?!!...
«Ian ascultă, pĭele,
«Cum de-mĭ facĭ de-aceste?
«Despre-a mea nevastă
«Nu ştiĭ cine este?!
«Tu nu ştiĭ că dînsa
«Este delicată.

«Şi cu munca 'n totul
«Este ne 'nvăţată!
«Nu ştiĭ c'aşa-ĭ neamul
«Din bunică 'n fată,
Zice, şi cu biciul, ĭar maĭ trage-odată

* * *

— «Las'o, dragă, valeŭ,
Las'o n'o maĭ bate
Strigă ĭar nevasta,
«Las'o, ĭart'o, frate,
— «Nu, respunde omul,
«Las să vază ea
«Cum sînt eŭ şi cine
«E nevasta mea.
Iar zicînd acestea, tot aşa încĭudat.
Iar maĭ trage una ţapîn şi 'ndesat

* * *

Valeŭ! ĭar nevasta,
Strigă, ĭart'o frate,
«Numaĭ pînă mîne
«Las'o n'o maĭ bate.
«Eart'o pînă mîne
«Las'o nu maĭ da
— «Bine, zice omul,
«Numa 'n cinstea ta,
«Uit'te-o las acuma
«N'o maĭ bat maĭ mult

«Iar mîne nicĭ pe tata
«Zeŭ că nu-l ascult.
«Mîinĭ de-acum nicĭ dracul
«N'o să mĭ-o maĭ scoată
«O s'o bat atîta
«Pîn s'o rupe toată...

* * *

Auzind nevasta, vorba de ertare
Fuge ĭute cu pielea tot în fuga mare
Iară omu 'n urmă-ĭ strigă necăjit:

* * *

— «Stăĭ, maĭ stăĭ, nevastă,
«Nu s'a isprăvit.
«Adă 'n coace pĭelea
«Să-ĭ fac întrebare
«Cum stăm noĭ acuma
«Fără de mîncare.
— Las'o, zice dînsa,
«N'o maĭ întreba
«Că doar mie uit'te
«Nicĭ mi-ĭ a mînca.
«Am mîncat asară
«Şi erĭ am mîncat
«De vr'o şese zile
«Altă ce-am lucrat?...

* * *

Tot spunînd nevasta, lucrurĭ de-aşa fel
Se 'nvoeşte omul, însfîrşit şi el.
Ba, cu 'ncetu 'n urmă, pentru aşa 'ntîmplare
Merg chĭar de se culcă fără de mîncare.

* * *

Dimineaţa omul, cînd e la pornit
Merge ĭar la pĭele foarte liniştit.
— «Haĭ, tu pĭele, zice,
«Cred c'aĭ învăţat
Ca să fiĭ cuminte
«Să facĭ de mîncat
«Să grigeştĭ în casă
«Să grigeştĭ p'afară
«Casa ca oglinda
«S'o găsesc de sară,
«Că de nu facĭ toate
Vaĭ de blana ta
Astăzĭ ca asară
Nu-mĭ veĭ maĭ scăpa.

* * *

Şi spunîndu-ĭ multe, cam în acest fel
Pleacă. Iar nevasta cum se duce el
Haĭde ĭutĭ la pĭele sus în cuĭ priveşte
Şi privind'o 'n gîndu-ĭ stă şi socoteşte:

* * *

— «Ce maĭ proastă pĭele,
«Bat'o cel de sus,

«Parcă nicĭ nu ştie
«Dînsul ce i-a spus!!
Apoĭ zice: «haĭde
Pĭele, ce maĭ staĭ?!...
«Pleacă zeŭ, drăguţă,
«Pleacă ĭute, haĭ!...
«Nu maĭ sta să superĭ
«Pe bărbatul meŭ
«Haĭde căcĭ acuma
«Iţĭ ajut şi eŭ...

* * *

Ea vorbeşte, însă, pĭelea spînzurată
Sus în cuĭŭ acolo şede nemişcată.
Ce să facă dară ca să fie bine.
Uit'te acum e sara şi bărbatul vine.
Haĭde dar nevasta sare ĭutĭ din pat
Fuga 'n coace 'ncòlo, face de mîncat
Curăţă prin casă, curăţă pe-afară
Pregătit e totul, totul pînă 'n sară.
Şi bărbatul sara cînd dă la 'ntrebat:

* * *

— «Ce maĭ face pĭelea
Astă-zĭ a lucrat?...
— Da!... lucrat, respunde,
«A lucrat cumplit
«Totul este acuma
«Totul pregătit

— «Bine! Atunce, zice,
«Pĭele dă-mĭ mîncare.

* * *

Iar nevasta 'n dată tot în fuga mare
Haĭde ĭutĭ pe-afară, vine ĭar în casă
Cată, strînge, pune, şi-ĭ aşază masă.

* * *

— «Dar ce umbli, dragă,
«Zice omu 'ndată,
«Ce te-aĭ pus la muncă?...
«Tu eştĭ delicată...
«Las să vină pĭelea
«Să muncească ea,
Heĭ, n'auzĭ tu, piele,
Vino ĭutĭ colea!!...
— «Las, nevasta zice,
«Fă-mĭ şi gustul meŭ,
«Pĭelea-ĭ ostenită;
«Pot lucra şi eŭ...
«Şi de-acum nainte
«Pot să-ţĭ spun curat
«Eŭ cu pĭelea, dragă,
«Mă 'mpac minunat;
«Orĭ-ce slujbă-mĭ face,
«Nu maĭ zice: nu.
«Nu-ĭ de acum nevoe
«Să te amestecĭ tu.

FRIGURĬ CISMARESTĬ.

Cum vorbeau maĭ mulţĭ odată
Despre boale fel de fel
Un cizmar începe-a spune
Despre frigurĭ ce-avu el:

* * *

«Nu de mult, o fi vr'o lună,
«Ce păţiĭ eu, Doamne, frate,
«Căpătasem nişte frigurĭ,
«Dară frigurĭ, ştiĭ, turbate.
«Mă luaŭ aşa 'ndesară
«Cu răceală şi 'ntinsorĭ
«Şi sfirşeau la mĭezul nopţiĭ
«Cu căldură şi sudorĭ.

«Şi-mĭ era şi-amar în gură
«Şi tot capu-mĭ era greŭ,
«Şi slăbisem, frate dragă,
«Nicĭ mă cunoşteam că-s eu.
«Şi luasem, ca să-mĭ treacă
«Intr'atîta doctorie
«Că-mĭ era stomahu-acuma
«Chĭar o întreagă spiţărie.
«Ce să vezĭ odată, însă,
«Lucru chĭar de necrezut,
«Dar au fost de faţă lume,
«Oamenĭ care-au şi văzut.
«Iată ce:
«Nevasta-mĭ, frate,
«Făr de doctor nicĭ părale
«A făcut cu varză-acră
«Cît ţi-e oală de sărmale,
«Şi eu, de, sătul de boală,
«Amărît şi supărat,
«Ne ştiind maĭ ce maĭ face,
«Haĭ, m'am pus şi le-am mîncat.
«Le-am mîncat de-a rîndul toate,
«Dar ştiĭ una n'a rămas;
«Am băut la apă ţapîn
«Ş'apoĭ somn vîrtos ĭ-am tras.
«Heĭ!... Dar ştiţĭ la urma urmeĭ
«In sfîrşit ce s'a 'ntîmplat?...
«Am scăpat frumos de frigurĭ,
«Mĭ-au trecut, m'am vindecat.

* * *

Cînd cizmarul, însă,
Vorba isprăveşte
Un tîmplar deodată
Iată-aşa-ĭ vorbeşte:
«Las acuma, frate,
«Lasă nu maĭ spune
«Aĭ maĭ spus odată
«Despre-aşa minune.
«Aĭ maĭ spus, şi'n urmă
«Eu, m'am bolnăvit
«Şi-am făcut ca tine,
«Şi m'am procopsit,
«Şi-am căzut maĭ bòlnav;
«Bolnav sînt şi-acum,
«Maĭ de abea-mĭ duc viaţa
«Şi mă mişc pe drum!!...

* * *

— Heĭ, apoĭ ascultă,
«Zice-atuncĭ cizmarul,
«Nu se potriveşte
«Plopul cu ştejarul!...
«Bagă sama bine
«Şi fă-ţĭ ochiĭ marĭ
«Leacul ăsta, dragă,
«Nu-ĭ pentru tîmplarĭ!...

DE COADA NICĬ NU-MĬ PASA!!

Cînd a fost cînd-va într'o vară
Un ţigan mîncînd o pàră,
O albină cum sbură
Drept pe pară-ĭ se lăsă
— Na, gîndi ţiganu-acum,
«Pentru ce nu-ţĭ vezĭ de drum?
«Ce-ţĭ dădù, mă rog, prin minte?!...
«N'aveaĭ loc să trecĭ nainte?
«Cap de muscă, bîzălău
«Zăpăcit şi nătărău!...

. . . .

. . . .

«Cum să scapĭ-acum de ea
«Gără icĭ, picĭor colea:

«Orĭ cu cĭocul te cĭupeşte,
«Orĭ cu ghĭara te juleşte!...

*

Iar gîndind aşa curînd
Işĭ făcù şi plan în gînd
La ea mîna să-şĭ întindă
Şi de coadă drept s'o prindă.
— Mă păzesc de cap eu, lasă,
«Că de coadă nicĭ nu-mĭ pasă...

. . . .

Dar c'un deget cînd ajunge
Hop, albina mi-l impunge.
— Haoleu, mă!!... Ce neroadă...
«Dacă muştĭ tu pe la coadă,
«Fire-aĭ ţapănă să fiĭ
«Capul dar la ce-l maĭ ţiĭ?!...

ACRU!

Un ţigan mergea 'ntr'o vreme
De la sat orĭ din oraş
Peste dealurĭ la vr'o stînă
Ca să vază şi el caş.
Iar pe drum, pe cîmpĭ mergînd
Işĭ facea şi plan în gînd
Ce să zică, ce să spună
Cum să deĭe: ziŭa bună.
Şi chĭar singur cum mergea
Singur el cu el vorbea :
— Buna ziua, stănă!
«(Prinde caşu 'n mînă).
«Dar tu, bacĭ,
«Ce maĭ facĭ ?

«De printre găleţĭ
«Maĭ nu te maĭ vezĭ.
— A! dar tu eştĭ, Pandelaş?
«Ian poftim colea la caş!
— Dar ce umble dumneata
«Că eŭ caş nu pot mînca :
«Am mîncat destul acasă
«Şi nevasta nu mĕ lasă.
«Dar maĭ bine, dac'aĭ vrea,
«Pentru-a casă mĭ-aĭ dădea:
«Gustă şi nevasta mea
«Că şi ea zicea c'ar vrea.
«Bun e caşul cînd îl aĭ :
«Tot mănîncĭ şi tot maĭ vraĭ!...»

*

Saŭ cu pasu schimbînd gîndul
Iĭ schimba şi vorbeĭ rîndul :
— Ce facĭ Pandelaş?
«Maĭ mănîncĭ tu caş?
— Dacă nu mĕ laşĭ!
— Dar vr'un pic de urdă?
— Domnul să te-audă!

* * *

Iar la stînă cînd ajunge
Ce să facă el acum?
Zice cum zicea pe drum :
— Bună ziŭa stînă!
«(Prinde caşu 'n mînă).

«Dar tu, bacĭ,
«Ce maĭ facĭ ?
«Dintre-atîtea vezĭ
«Nu te maĭ găleţĭ !
«Caş maĭ bine, dac'aĭ vrea,
«Pentru-acasă mĭ-aì dădea
«Gustă şi nevasta mea !
«Bun e caşul cînd îl aĭ
«Tot mănîncĭ şi tot maĭ vraĭ !
«Orĭ de-mĭ daĭ vr'un pic de urdă,
«Haĭde, Domnul să te-audă...

* * *

Dar la stînă proastă veste :
Un cĭoban deabĭea maĭ este,
Şi-un butoiŭ de argăsĭală
Ce se chĭamă şi dubĭală,
De 'nacrită maĭ turbată
Şi 'mpuţită şi sărată.
— Ce vraĭ, bre ? cĭobanu 'ntreabă.
— De, bădică, fiĭ de treabă,
«Nişte caş de mĭ-aĭ dădea
«Gustă şi piranda mea,
«Cà şi ea zicea c'ar vrea.
— Apoĭ, nu e, s'a sfîrşit.
— Valeŭ, mamă, ne-am topit !
«Dar colò văz un butoiŭ
«Plin din gură pînă 'n fund,
«Unsuros şi gros, rotund,

«Parc'ar fi din Dorohoiŭ ? !...
— In butoiŭ, colò 'ĭ dubĭală,
«Cum îĭ zic şi argăsĭală,
«Şi dintr'însa pot a-ţĭ da,
«Dacă-ţĭ trebue, cum-va.

*

Dar ţiganul ce gîndea ?
De-argăsĭală nu ştiea.
El credea că argăseala
Poate-ĭ lapte saŭ e must
Saŭ ceva dulciŭ la gust
Şi-ĭ rĕspunde :
— De mi-aĭ da
Eŭ m'aşĭ pune de-aşĭ mînca !
Bĭata mamă cînd trăea
Doamne, bine-ĭ maĭ plăcea !

*

Auzind aşa cĭobanul
Merge 'ncet şi-o cupă scoate
Dar când soarbe, vaĭ, ţiganul,
Strigă-odată cît ce poate :
— «Haŭ !»
Dar haŭ, cînd ĭar maĭ strigă,
Nicĭ nu stă maĭ mult pe loc :
Pune mîna ĭutĭ la gură
Fuge puşcă 'n bătătură,
Ca de şarpe, ca de foc.

Fuge, fuge, fuge 'ntr'una
Şi de loc nu-şĭ schimbă pasul
Păn' ce-ajunge drept a-casă
Şi de uşă dă cu nasul.

* * *

«In sfîrşit acuma ĭată,
«Mulţumesc luĭ Dumnezeŭ,
Că din toate — zice dînsul —
«Azĭ la stînă-am fost şi eŭ.

* * *

Cînd aud ceĭ-lalţĭ de stînă
Strig cu toţiĭ: aferim!
Eĭ credeaŭ că stîna este
Vr'un Paris, Erusalim.
Haĭ, decĭ, ĭute l'a 'ntrebat:
— Cum e caşul? L'aĭ gustat?
«Dulce-ĭ, ha? E dulce tare?
«Merge bine la mîncare?
— Heĭ, ba nu, respunde el.
«Nu e dulce nicĭ de fel.
«Eŭ socot c'a 'mbătrînit
«Căcĭ amarnic s'a 'nnăcrit.
«Cînd gîndeştĭ să guştĭ din el
«Te facĭ ghem de mititel.,
«Acru măĭ! Dar acru tare!
«Acru! Acru... cum aşĭ zice?...
«Ian venițĭ cu toţĭ aice!

* * *

Iea pe toţĭ ceĭ-lalţĭ ţiganĭ
Şi le zice:
— Aşa cum staţĭ
«Haide, *acru!* toţĭ strigaţĭ!
«*Acru!!* Strigă toţĭ ţiganiĭ.
— Nu! Maĭ tare, bre, maĭ tare!
—«*Acru!* Acru! strigă dînşiĭ
De chiar ochiĭ maĭ le sare.
— Apoĭ nu le zice dînsul!
«Nu e chip să-ĭ daţĭ de rost!
«Aţĭ strigat *destul de acru*
«Dară tot maĭ acru-a fost.

INIMA UNGURULUĬ

Vrînd un ungur să se ducă
 Intr'o vreme 'n bătălie
Să se bată cu muscaliĭ
 S'aŭ cu cine... dînsul ştie,
Şi fiind pe cît se vede
 In curaj om tare foarte
De nimic n'avea el teamă
 Făr' de cît de sfînta moarte.

Ce să facă? Se gîndea
Şi gîndind aşa zicea:
In picĭor de te loveştĭ
Este leac să-l lecueştĭ;

Pe la mînĭ de te-aĭ răni
 Te poţĭ încă lecui;
Dàr la inimă cumva
 De-aú ajuns şi te-aŭ lovit,
 Mort eştĭ, gata, te-aĭ topit.

*

Cam aşa, gîndind maĭ mult
 In sfîrşit îşĭ ĭea de samă
Despre inimă să-şĭ pună
 Vre-un petic gros de-aramă.

Merge decĭ la croitor
 Nişte haine dă să-ĭ facă
Dar la inimă să-ĭ coasă,
 Un capac de-aramă-o placă.

* * *

Croitorul se 'nvoeşte,
 Tot e bun, s'a isprăvit;
«Poţĭ să mergĭ la bătălie
 «Cu pĭeptarul arămit.»

Croitorul se 'nvoeşte,
 Tot e bun s'a isprăvit;
Iar când ungurul maĭ vine
 Stă pe loc încremenit:
Hainele făcute bine,
 Nasturĭ marĭ, frumoşĭ şi bunĭ,

Dar nu-ĭ petic la tunică !!...
Petic e la... pantalunĭ !

— Bine frate ce-ĭ aceasta ?!
«Ce-aĭ făcut şi ce ţi-am spus ?
«Unde-ĭ peticul de-aramă ?!
— Petic este, da; l'am pus.
— Cum l'aĭ pus, mă rog ? Aice
«La tunică văd că nu-ĭ ?!...
— Ba, l'am pus, priveşte-l este,
«Este chĭar la locul luĭ.
«Ştiŭ eŭ, lasă, n'avea grijă,
«Căcĭ lucrez de-atîţa anĭ ;
«Am lucrat la grafĭ, la oaste
«La husarĭ şi la ulanĭ.
«Ştiŭ eŭ, frate, n'avea grijă,
«Ştiŭ eŭ locul unde-l pun
. . . .
«Uniĭ pun numaĭ de pĭele
«Dar de-aramă e maĭ bun.

* * *

In sfîrşit aşa cu 'ncetul
Ba să fie, ba nu fie,
Să 'nvoeşte bĭetul ungur
Să se ducă 'n bătălie :
Ştie doară croitorul,
C'a lucrat atîţa anĭ,
A lucrat la grafĭ, la oaste
La husarĭ şĭ la ulanĭ.

Dar colò la bătălie
După lupte fel de fel,
Trebuin s'apuce fuga
Cu vrăjmaşiĭ după el...
Dînsul fuga, dînşiĭ fuga,
Fug, aleargă fiştecare
Pîn' ce-ajung în drum de-odată
Lîngă-un zid cumplit de mare.

Ajungînd la zid, de frică
Ungurul făcîndu-şĭ vînt
Cam s'acaţă sus, dar gata
Maĭ să cază la pămînt.
Cînd din urmă, hop, vrăjmaşiĭ
Lancea repezind cu foc
Nimerindu-l drept în... petic
Il trec zidul, haĭ, pe loc.

* * *

— Ah, gîndeşte el în sine
«Asta încă minunat
«Croitoru-acela este
«Incă mult om învăţat !...
«Om aşa nicĭ chiar la carte
«Nu găsit nicĭ la poveste :
«Singur ştie locul unde
«Inima la Ungur este».

POVESTE DE LEAC

E grea belea şi boala,
Iţĭ turbură hodina
Şi maĭ vîrtos atuncea
Cînd nicĭ nu'ĭ ştĭ pricina.
Aşa un om odată,
Cînd bĭetul nicĭ gîndeşte
Nevasta luĭ se scoală
Şi h[illegible] se'nbolnăveşte,
Şi [illegible]ă, frate, boală,
Şi valeŭ cînd se culcă
Şi valeŭ cînd se scoală.
«Ah, mor! Mĕ doare capul»
De-o'ntreabă aşa-ĭ răspunde,
Şi omul după leacurĭ
Porneşte, însă unde?

De: *unde*, nu se'ntreabă
Destul e ca să plece;
Căcĭ cum porneşte dînsul,
Nevesteĭ îĭ maĭ trece.

*

Prin sat se spune 'ntr'una
Şi lumea povesteşte
Că popa cam adesa
Neveste-ĭ tot citeşte;
Dar cine ascultă satul?
Tot spună cît îĭ place,
Căcĭ gura rea şi-un bivol
Dintr'un ţinţar îţĭ face!

*

Decĭ omul, după leacurĭ,
Maĭ mult pe drumurĭ şede
Dar totuşĭ vindecată
Nevasta nu-şĭ maĭ vede.
De slabă nu-ĭ. La faţă-ĭ,
N'ar fi deochĭŭ, ca racul;
Dar are fi[illegible]inţeală
Pricin[illegible]ată-ĭ capul.

*

Făcutu-ĭ-a se se vede,
Vr'un drac de vrăjitoare,
Căcĭ veşnic tot îĭ vine
Durerea şi-o tot doare!

*

Aşa decĭ, după leacurĭ
  Fiind dus omu-odată,
Nevasta luĭ acasă,
  De boala-ĭ supărătă,
Pe cînd nu-şĭ vede capul
  Şi-abia că maĭ trăeşte,
C'un mosafir la gazdă
  Pe noapte se trezeşte!

*

Dar aşteptaţĭ o clipă,
  Şi nu vă daţĭ cuvîntul,
Să faceţĭ zvoană 'n lume,
  Să răsturnaţĭ pămîntul.
Uşor e să daĭ vina,
  Dar maĭ de'ntîĭ vezĭ bine,
De aĭ prepus, la dracul,
  Să aĭ barîm pe cine.
Aice nu-ĭ vr'un lucru
  Aşa de deochet,
Căcĭ cel venit la gazdă
  Era un bĭet băet.

*

— Primeşte-mă el zice,
  «La umbra asteĭ casă
«Să staŭ şi eŭ vr'o noapte,
  «De inimă te lasă.
«Stăpînul meŭ chiar astă-zĭ
  «M'a dat din slujbă-afară

«Şi sunt strein, bezmatic
  «Şi vremea e'n desară.
«Pot face şi vr'o treabă:
  «De vreĭ pot să m'apuc
«Să taĭu vr'un lemn.
  Orĭ apă, de vreĭ, cumva ţĭ-aduc...

*

—Ba nu, băete, 'ĭ zice,
  Mă eartă, n'am ce-ţĭ face,
Bărbatul nu-ĭ acasă,
  Şi-s bolnavă, dă-mĭ pace;
Cu alte vorbe-ĭ zice:
  Paşol de-aicĭ, te cară!
Băetul, îns' tace
  Şi stă pe prispă-afară.

*

Afară stă băetul,
  Dar, drac împeleţat,
In casă pe fereastră
  S'apucă de uĭtat.
Femeea, nu-ĭ pricină,
  Perdelele trăsese
Dar pentru el se vede
  Vr'un colţ maĭ rămăsese.
De s'a uĭtat, acuma
  Păcatul luĭ să fie
Căcĭ ce-a văzut, cred nimenĭ
  N'ar îndrăzni să ştie.

In casă-ĭ poate omul
Să facă orĭ ce-ĭ place;
Pe un bolnav maĭ cu samă
E drept să-l laşĭ în pace.

*

Aşa stătea, decĭ, lucrul
Cum spus'am păn'acum;
Dar maĭ tîrziŭ, hop, vine
Şi omul de la drum.
— Dar ce e, măĭ nevastă?!
«Ce? Tu nu te-aĭ culcat?
— Of! Nu! Bătu-l'ar sfinţiĭ
«Şi paştele păcat!...
«Că nu maĭ am hodină!
«Nimica nu-mĭ ticneşte,
Tot capul şi ĭar capul!
Of, capul mă sfîrşeşte.
— O, Doamne, zice omul.
«Of, cînd o fi să scap
«De-atîta boală, Doamne,
«Şi... zeŭ, de atîta cap?!...
«Ceva mîncare este?
— Zeŭ, nu ştiŭ. De erĭ poate:
«Cu boala mea, vezĭ singur,
«Remîn, of... baltă toate.
— Dar cel de-afară cine-ĭ?
— Zeŭ, nu ştiŭ!... Un băĭat!
«Voia să-l las în casă,
«Dar eŭ... am încuĭat

— Auzĭ, sărmanul, poate
C'o fi flămînd... Ian scoală
«Şi trecĭ băete 'ncoace.
«La noĭ cu grijĭ, cu boală,
«Cum vezĭ, nicĭ n'are cine
«Să facă de mîncat,
«Dar prin colţar găsim noĭ
«Ceva pentru-apucat.

*

Decĭ umblă omul, cată.
Şi ĭată 'ntruchipează:
Mălaiŭ uscat, fasole...
— «Haĭ, ĭea şi ospătează
«Cu ce-am găsit de-odată,
«Băete, cu ce este.
«Eĭ... şezĭ colea la masă,
«Orĭ spune vr'o poveste,
— «De foame nu-mĭ e foame.
«Iar de poveştĭ... de-ĭ vrea,
«Cu Făt-Frumos eŭ nu ştiŭ;
Dar ştiŭ povestea mea.

*

Cu aşa cuvînt şi omul
Să vede, s'a'nvoit
Şi haĭ băetu 'ncepe
De-acum la povestit:

*

— «Heĭ, soartă şugubaţă,
Cum vecĭnic mi te'ntorcĭ!
«Pe cînd eram odată
«Şi eŭ păstor de porcĭ
«Ş'aveam şi eŭ putere
«In lumea de sub soare
«Să cărmuesc eŭ singur
«O turmă rîmătoare,
«Purtam un băţ cu roată
«O cîrjă, cum s'ar zice,
«Ca semn de stăpânire;
«Dar băţ aşa pe-aice
«Gîndesc că nu se vede;
«Căcĭ nu-ĭ ca orĭ şi care,
«Un băţ de rînd, ca toate:
«Avea o roată mare
«Scobită şi 'ncrestată
«Cu florĭ şi marafeturĭ,
«De pildă... Cum ţi-aş spune?
«Ca turta cea din păturĭ.

*

—«Aşa?! Maĭ stăĭ, băete.»
Iĭ zice omu 'ndată,
Aleargă ĭutĭ la păturĭ,
'apucă el şi cată
Şi tocmaĭ, O! minune,
Cum nicĭ nu-ţĭ vine'n minte,
Găseşte omu'n păturĭ
O azimă fierbinte.

— «Dar mare roată, dragă,
«La băţu-ţĭ aĭ avut!
«Şi-aşa cu băţu-acela
«In urmă ce-aĭ făcut?

*

— Aşa, fiind odată
«Cu turma la păscut
«Zăresc un lup; căcĭ lupul—
«E lucru cunoscut—
«Pe unde este turma
«Pe aproape e şi el,
«Zăresc un lup ce vine
«Şi 'nşfacă un purcel.
«Şi ce purcel! O, Doamne,
«Era el sugător,
«Dar mare, gras, de pildă
«Ca cel ce e'n coptor!

*

— Aha! Maĭ staĭ, băete,
Şi nu-ţĭ uita cuvîntul,
Maĭ zice acuma omul,
Şi haĭde iutĭ ca vîntul
Cuptorul îl deschide
Şi scoate frumuşel
Prăjit colò, friptură,
Un coscogea purcel

—«Auzĭ bre, lupul naibeĭ!
«A fost ajuns de minte
«Aşa purcel să-ĭ placă!!...
Eĭ, ş'apoĭ maĭ nainte.

*

— Văzînd eŭ astă treabă,
«Atunce, ca turbat
«Pe loc de jos o cĭoată
«In mînĭ am apucat...
«Dar cĭoata, ştiĭ, făcută,
«Şi grea colea şi mare
Ca plosca cea din ladă
Aşa-un lucru 'mĭ pare!

*

Aşa? întreabă omul,
Şi plosca cum găseşte
O ĭea şi strigă: — Haide
Băete, povesteşte!

*

— Apoĭ de-acuma, bade,
«Povestea este gata;
«Căcí eŭ viteaz şi tare
«Precum a fost şi tata,
«Apuc în mînă cĭoata;
«Iar lupul cînd mă vede
«Cu cĭoata'n mînĭ, de-odată
«Tot cumpătul îşĭ pĭerde

«Şi scapă jos purcelul,
«Şi încă spăimîntat
«Să vezĭ căutătură
«Şi ochĭ ce mĭ-a holbat!...
«Curat ca popa cela
«Ce stă lungit sub pat!...»

*

Cu frică şi cutremur
Decĭ omu-acum porneşte
Ridică'n sus măcatul
Pe preot îl găseşte,
Ş'apoĭ... Zeŭ nu ştiŭ singur
Ce-a fost în urmă 'n casă,
Dar cred c'aŭ pus de-odată
Pe preotul la masă.

*

Iar cît despre poveste,
Precum prin lume sună.
A vrut Dumnezeŭ sfîntul
De leac să fie bună.

URATURA ȚIGANULUI

Un flăcăŭ luat la oaste
  Chef din scîrbă maĭ făcînd
Bea necazul cu păharul
  Cu maĭ mulțĭ de-aĭ luĭ de rînd.
Iar un om bătrîn păharul
  Rădicînd așa vorbi:

«Haĭ băețĭ cu Doamne-ajută

  «Cum e scris așa va fi.
  «Haĭ, noroc și veselie
  «Oastea nu-ĭ pe vecĭnicie,
  «Că 'nceputul negreșit
  «Are musaĭ și-un sfîrșit.

  «Azĭ în oaste de-aĭ intrat
  «Mînĭ, poĭmînĭ te vezĭ scăpat
  «De socoțĭ c'a fost un vis
  «Orĭ un lucru mic, de ris.
  «Haĭ să bem și să trăim,
  «Sănătoșĭ cu toțĭ să fim!

* * *

Intre toțĭ de fața, însă,
  Cînd acestea s'aŭ vorbit
Dumnezeŭ voit'a parcă
  Și-un țigan s'a nimerit:
Că țiganul numaĭ singur
  Dintre toțĭ s'a bucurat
C'așa mîndră urătură
  Apucat'a de-a 'nvățat.
Și din tot ce-ĭ bun pe lume
  Știțĭ acuma ce-așteptă?...
Căută prilej să spună
  Urătura unde-va.

* * *

Ĭată decĭ c'atunce tocmaĭ
  Acolò la curte 'n sat
Cineva se nimerise
  Că chelar a fost intrat
Și de bun intrat în slujbă
  Aldămaș voind să dea

Maĭ luînd pe unul altul
S'aŭ şi dus curat să-l bea.
Ĭar cinstind şi despre slujbe
Intre dînşiĭ sfătuind
Cum chelarul umblă 'ntr'una
Încuind şi descuind,
Hop, că intră şi ţiganul
Şi pe dată cum intră,
Şi văzù pahare pline,
Haĭ, la vorbă s'apucă.
Şi vorbea, spunea ţiganul
Şi vorbea şi se gîndea
Că de-ar fi cumva să-ĭ dee
Vr'un păhar şi luĭ să bea,
Să le spună urătura
Ce-auzise maĭ nainte
Căcĭ de cînd o auzise
Nu-ĭ eşea de loc din minte.

* * *

Cel cu cinstea cînd îl vede
Iea păharul şi-l cinsteşte,
Iar ţiganul ĭea păharul
Şi chelaruluĭ vorbeşte:

«Ce-o să paţĭ o să păţeştĭ
«Orĭ şi cum să te păzeştĭ:
«Haĭ, noroc şi bucurie;
«Slujba nu-ĭ pe vecĭnicie,

«Că 'nceputul negreşit
«Are musaĭ şi sfîrşit!
«Azĭ în slujbă te vedeşĭ
«Dar cum intri aşa să eşĭ,
«Să gîndeştĭ c'a fost un vis...
«Să ne prăpădim de ris...

* * *

— Ce vorbeştĭ tu măĭ ţigane
Zice, haĭ, chelaru 'ndată
Şi cu zisaĭ-arde-o palmă
Sănătoasă şi 'ndesată.

* * *

— «Haŭ! Mămucă, Dănănaea
«Ditaĭ cinstea cu bătaea!
«Te-a cinstit cît te-a cinstit
«Pîn pe la firitisit
«Şi pălmoiŭ ce ţĭ-a cărpit
«De şi dinţiĭ mi-aŭ sărit!...
«Haŭ, Bădică, ce-am făcut?
«Orĭ degeaba m'aĭ bătut?!...

* * *

Cam aşa zicea ţiganul
Şi scîncea şi-l întreba,

Iar cinstaşul tot cu pumnul
  După cap îl desmerda:

— «Na, ceoroiŭ bălţat, bălaur
  «Coţofană! Na, să ştiĭ
«Dacă-ţĭ place cu de-aceste
  «Luăturĭ în ris să viĭ!!...
«De te-a pus vre-unu-anume
  «Ca să-mĭ spuĭ aşa cuvinte
«Atuncĭ vezĭ şi altă dată
  «De-l ascultă, ţine minte.
«Iar de eştĭ un prost tu însu-ţĭ
  «De-altă dată tacĭ din gură,
«Bea paharul de-ţĭ dă omul,
  «Făr de nicĭ o urătură!!

* *

— «D'apoĭ cum să zic bădică?
  — «De! Puteaĭ să zicĭ aşa:
«Tot cu cheĭ de-acum să umblĭ
  «Incotro te-ĭ înturna.
«De cu ziuă pînă noapte
  «Tot să 'ncuĭ şi să descuĭ
«Zimţişorĭ la grămăjoară
  «Tot să puĭ şi ĭar să puĭ.
— «Bodaproste, bădicuţă
  «Mulţumind, ţiganul zice,
«De mîncăĭ o chelfănată
  «Mă 'nvăţăĭ ceva de-aice.

«De-acum lasă, n'aĭ nicĭ grijă,
  «Fie vodă, dracul fie,
«De va fi să fiŭ vr'o dată
  «La vr'un loc de veselie
  «De n'oiŭ zice cum aĭ spus,
  «Să mă bată cel de sus!

* * *

Aşa zice-acum ţiganul
  Şi se duce pĭeptănat,
Dar nu credeţĭ Dumneavoastră
  Urătura n'a uĭtat.
Şi de cinstea asta ĭarăşĭ
  N'a rămas el păgubaş
Căcĭ mergînd pe nu ştiŭ unde
  A maĭ dat de-un aldămaş.

* * *

Un sătean bătuse palma,
  Cumpărase nişte oĭ
Şi cu cel ce le vînduse
  Se duseseră-amîndoĭ
Şi cu alţiĭ ce-aŭ fost faţă
  Aldămaşul de-l cinsteaŭ
Cînd de-odată şi ţiganul
  Iĭ găseşte cum şedeaŭ.
— Buna ziua! Buna ziua.
  Noroc bun şi mulţumim!

Iea paharul şi i-l umple
  Şi i-l dă să bea : — Poftim !
Da ţiganul ca că bee,
  Dar nu-ĭ vine nicĭ de fel,
Căcĭ ştiind o urătură
  Să-l ureze vrea şi el.
Cată galeş, decĭ, la oamenĭ
  Şi la cel ce l'a cinstit,
Şi, găsind prilej, s'apucà
  Iarăşĭ de firitisit :

* * *

—«Cum doreştĭ şi precum vreĭ,
  «Şi să umbli tot pĭeĭ *)
  «In cotro te-aĭ înturna
  «*Pĭeĭ* să ducĭ cu Dumneata,
  «De cu zi pănă 'n sară
  «*Pĭeĭ* să puĭ la grămăjoară.

* * *

— Măĭ ţigane, d'apoĭ bine,
  «Spune ce ţi-am făcut eŭ,
«Să mă blestemĭ cum îţĭ vine,
  Tiŭ ! Trăsnite-ar Dumnezeŭ.

*) Ţiganiĭ boeresc vorbele : zic : *pĭeĭ* în loc de *cheĭ; opĭ* în loc d[e] *ochĭ*, *pibrit* în loc de *chibrit*. (In Moldova).

Astfel zice-acuma omul
  Şi, de păr, frumos îl prinde
Şi-l aşază pe bătae
  Şi-l întoarce şi-l întinde....

—«Valeu, bade, zeŭ te 'ndură
  «Că-ĭ destulă smucitură
  «Eŭ ţi-am spus o urătură
  «Doară nu blestemătură.
—«Tacĭ ţigane, blestemat»
  Zice omul supărat,
  «Cînd paharul aĭ luat
  «De-aĭ urat să fi urat :
      «Să trăeştĭ
      «Să stăpîneştĭ
  «Şi 'nmiit să le 'nmulţeştĭ
  «Parte şi noroc să-ţĭ aĭ
  «Zestre la copiĭ să daĭ
  «Şi la toţĭ din neamul teŭ,
  «Să-ţĭ ajute Dumnezeŭ.

* * *

  «Ha, bădică, bine, fie !
  «Asta-mĭ place chiar şi mie
  «Şi de-acuma să mă vezĭ
  «Tot astfel o să urez.

* * *

Decĭ ţiganul în sfîrşit
Aldămaş n'a maĭ găsit.
Dar tehuiŭ pe drum mergînd
Intr'un loc găsi şezind
Nişte babe jos la soare
Ca la zi de serbătoare
Şi vorbeaŭ şi sfătuiaŭ
Şi *prin cap se ciuguleaŭ.*
Iară luĭ, cum le văzù,
Aldămaş i-se părù
Şi 'ncepù şi-aicĭ din gură,
Iar la spus la urătură :

* * *

—«Să trăeştĭ să-ĭ stăpîneştĭ
«Şi 'nmiit să-ĭ înmulţeştĭ !
«Parte şi noroc să-ţĭ aĭ
«Şi copiilor să daĭ,
«Şi la toţĭ din neamul tĕŭ
«Să-ţĭ ajute Dumnezeŭ.

* * *

Dar aşa precum vorbeşte
Şi cînd tocmaĭ isprăveşte
Iată babele se scoală,
Strigă ; Stancă, ceoară, boală,

Şi 'ncolò, 'ncolò cătînd
Şi vr'un băţ ceva găsind,
Haĭ, să'pun a-l fugări
Şi de milă-a-l şi croi.

* * *

Şi mereŭ l'aŭ fugărit
Şi mereŭ l'aŭ tot croit
Pînă... ştiţĭ cam pînă cînd ?
Nu ştiŭ de vă vine 'n gînd :
L'aŭ croit mereŭ, mereŭ
Pînă cînd... nu ştiŭ nicĭ eŭ.

DREPTATEA LUMEĬ

Un bĭet om sărac odată,
Avînd frate prea bogat,
Putred chĭar de bogație,
Cu-al seu frate s'a 'mpăcat
Ca la el la plug să umble
Şi să-ĭ dea şi luĭ ca plată
Plugu 'n urmă ca să-şĭ are
Şi la dînsul vr'o bucată.

*

Decĭ ĭ-a dat, să-şĭ are, plugul
Şi de grijă apoĭ ĭ-a dat:
«Nu cumva să-l stricĭ! Iea sama,
«Căcĭ pre legea mea, te bat,

«Orĭ te daŭ pe vieață 'n ocnă
«Ca pe-un hoț!—Aĭ-auzit?
— «Nu te teme! Nu!» respunse
Cel sărac şi s'a pornit
La-arat. Pe plug plătise,
Luna 'ntreagă-a fost muncit.
«Hăĭs Boțan»
Şi
«Ța Joian»
Trage brazdă-adînc şi lat
Strigă-omul şi tot ară
Cînd de-odată-un alt păcat:
Pĭere-un boŭ la plug, pe brazdă.
Dînsul groaznic supărat,
La bogat să-ĭ spună-aleargă,
Intîmplarea ne-aşteptată;
Iar bogatu 'n scurtă vorbă
Zice: «haĭ la judecată».

*

Au plecat, Printr'o pădure
Care 'n cale le venea;
Cel sărac mergînd, din frunze
De pe jos mereŭ strîngea
Merişoare pădurețe
Ce din toamnă-aŭ fost căzut
De prin pomĭ; eraŭ mulțime
Căcĭ un sîn şĭ-a fost umplut.
Şi mînca mergînd. In urmă
Tot mergînd li s'a 'ntîmplat,

Să 'nsăreze, și pe noapte
  Staŭ la popa dintr'un sat.

*

Pe chĭabur la masă popa
  Mi-l poftește
  Și-l cinstește
  Cu beut și de mîncat,
Iar săracul mort de foame
  Adormi de toțĭ uitat.
Peste noapte, însă, foamea
  Ajungîndu-l la trezit
Și 'ncepù și el să roază
  De nevoe, necăjit.
Pe 'ntuneric pădurețe
  Căcĭ atît a fost găsit.

*

Decĭ rozînd așa el lacom
  Preoteasa cum dormea
Se trezește și-auzindu-l
  Cum într'una ronțăea
I-se face 'ndată poftă
  Și chĭar haĭde la 'ntreb at:
—«Ce mînîncĭ tu?»
                —«Ia scumpeturĭ,»
  Zice omul, supărat
Căcĭ mîncare de cu sară
  N'a voit să-ĭ dea și luĭ.

—«Dă-mĭ, te rog, să gust de poftă»
  —«Dar maĭ puneţĭ pofta 'n cuĭ...

*

Maĭ cerut'a preoteasa
  Maĭ apoĭ, l'a maĭ rugat
Dar să-ĭ dea el... nicĭ fărimă;
  Singur toate le-a mîncat.
Dimineața cînd porniră,
  Popa haĭ și eĭ cu eĭ:
—«Haĭ și eŭ la judecată,
  Să mă judec. Ce maĭ vreĭ?
Zice popa cu mînie
  Către omul cel sărac:
—«Mi-aĭ făcut așa drăcie...
  «Am să-țĭ vin eŭ las de hac!!...
«Cînd mîncaĭ maĭ astă noapte,
  Preoteasa țĭ-a cerut —
«Ca să-ĭ daĭ și eĭ de poftă, —
  «Dar tu, badeo, nu, n'aĭ vrut!
«Și-acum, de, ce fac?! Ian spune-mĭ
  «Preoteasa mĭ-a pĭerdut!?
«Și pe cît îmĭ spune moașa
  «Era chĭar băet să facă
«Botezîndu-l Protopopul
  «Imĭ dădea doĭ boĭ și-o vacă.»...
In sfîrșit grozav mustrîndu'l
  Aŭ plecat așa tus-treĭ
Cu pașĭ ĭuțĭ spre judecată
  Și certîndu-se 'ntre eĭ.

*

Ajungînd un pod să treacă
  Văd prin gîrlă-un om umblînd,
Cu-o căruţă şi cu-o eapă
  Nămolită necăjind
Ca s'o scoaţă. Deci văzîndu-i
  Omu 'n grabă zice: «staţi
«Şi veniţi vr'o clipă 'ncoace
  «Oameni buni de m'ajutaţi.»
Nici chiaburul dar nici popa
  Nu s'aŭ dus ci s'a găsit
Numai cel sărac s'ajute,
  Şi-a plecat a tras, sucit;
Cînd la deal şi cînd la vale
  Pănă cînd a nimerit,
Căci trăgînd de coadă eapa
  Rupt'a coada în sfîrşit.

*

—«Stăi, tălhar ce eşti!» De-odată
  Cel cu eapa 'ncepe a zice
«Uit'te hoţul, uit'te hoţul!...
  «Cum?!... La ce-mi venişi aice?...
«Să-ţi baţi joc, măi badeo? Spune
  «Rîs să-ţi faci de lucrul meŭ?
«Ian aşteaptă, las pe mine,
  «Osîndi-te-ar Dumnezeŭ,
«Că te pun eù, las, la dubă,
  «Cît îi fi să pomeneşti
«Să te 'nveţi a-ţi face, badeo,
  «Rîs de lucruri omeneşti.

«Haĭ, să mergĭ la judecată».
  Astfel zise şi-aŭ plecat
Inainte-acum treĭ pîrîşĭ
  Şi c'un singur vinovat.

*

Decĭ de-aşa cĭudate lucrurĭ,
  Vinovatul, şi de teamă
Că-l vor da pe vieaţă 'n ocnă,
  Hotărî să-şĭ facă seamă,
Şi precum pe-un mal de baltă
  Mergeaŭ toţĭ, el haĭ plecă
Tot o fugă şi de-odată
  Să se 'nnece s'aruncă.
Dar sub mal un bĭet călugăr
  Slab, bătrîn şedea cinchit
Şi undea la peşte. Dînsul
  Drept în spate ĭ-a sărit.
—«Valeŭ, strigă 'ndat bătrînul
  «Spînzurat, tehuĭŭ ce eştĭ,
«Nu-ţĭ găsişĭ pe-aĭurea jocurĭ?!..
  «Aĭ venit să mă turteştĭ? (...
«Haĭ de-acum la judecată
  «Să te 'nvăţ eŭ joc a-ţĭ bate
«De-un bătrîn... Să văd în lege
  «Scrie ca să-mĭ sarĭ în spate!»

*

Cam aşa vorbind bătrînul
  S'a urcat pe mal în sus

La ceĭalţĭ şi-apoĭ cu toţiĭ
  Tot s'aŭ dus mereŭ s'aŭ dus
Povestindu-şĭ fiştecare
  Cum a fost şi ce-a păţit:
— «Să-mĭ mănîncĭ tu scîrbă boul
  Strigă unul amorţit!
— «Să-mĭ rupĭ coada epeĭ, cîne?!
  Las că mergĭ tu la 'nchisoare
Strigă-un altul. Popa zice:
  — «Nu maĭ vezĭ tu d'astăzĭ soare,
«Ci la ocnă mergĭ de-a dreptul,
  «Fiĭŭ al ghĭeneĭ blestemat,
«C'aşa pacoste tu mie
  «Ca să-mĭ facĭ aĭ cutezat!
— «Şi să-mĭ sarĭ şi mie 'n spate,
  «Cel bătrîn şi el zicea.»
Vinovatul însă 'n urmă
  «Pĭetre 'n sînu-ĭ grămădea.
«Pe cît văd mi-e tot de una»
  Socoteşte el în gînd,
«De mă osîndesc atunce
  «Îĭ ucid şi eŭ de rînd».»

*

Ajungînd la judecată
  Toţĭ încep de rînd să spună,
Vinovatul, cam la uşă,
  Stă tăcut şi 'n pietre sună.
Tot arată 'n sîn la pietre
  Şi tot bate şi ĭar bate

Dus cu gîndul, cine ştie,
  La osîndă la dreptate....
Peste sîn bătea cu mîna
  Şi din ochĭ mereŭ făcea
Către cel ce da dreptatea
  Care 'n gîndu-ĭ socotea
Că vr'o pungă-ĭ tot arată;
  Şi ascultînd pe toţĭ de rînd
Intrebă şi el la urmă
  Cam chiorîş la eĭ cătînd:

*

—»Eĭ ş'apoĭ ce vreţĭ?»

—«Dreptate;
  «Căcĭ ne-a fript, ne-a calicit!
«Mĭ-a ucis un boŭ, şi boul
  «Ca să-l cumpăr am muncit
«Anĭ întregĭ cu carul singur
  «Şi cu boiĭ...

—«Bine-ascultă
«Dă-ĭ un car cu boĭ, şi haĭde,
  «Nu maĭ face vorbă multă,
«Să muncească el cu dînşiĭ
  «Şi să-ţĭ facă boŭ la loc.
—«O-ho-ho! Bogatul zice,
  «Nu-s aşa de dobitoc
«Să-m daŭ munca mea din mînă...

*

—«D'apoĭ eŭ cu eapa mea?
—«Dă-ĭ să-ţĭ pună-o altă coadă
  «Cum va şti saŭ cum va vrea:

«Legea noastră, uit'te, spune :
«Cînd s'ar face vinovat
«Cine-va c'o stricăciune,
«Să 'ndrepteze ce-a stricat...

*

—«D'apoĭ eŭ cu preoteasa
«Cum rămîn eŭ... maĭ ales...
—«Apoĭ de, părinte, uit'te
«Legea spune prea 'nțeles :
«Cînd s'ar face vinovat
«Cine-va de-o stricăciune
«Să 'ndrepteze ce-a stricat»
—«Cum ?!... să... el ?... să-mĭ... cum ? Atunce
«Vra să zică ?!
—«De, ce vreĭ ?...
«Asta-ĭ legea.
—«Blestematul !...
Strigă popa. «Aleleĭ !!...
«Nu maĭ voiŭ nimic...

*

—«Cu mine
«Hotărîțĭ-acum ceva ;
«Mĭ-a sărit acesta 'n spate...
—«Mergĭ de-ĭ sarĭ şi dumneta.»

*

Decĭ luîndu-şĭ toțĭ dreptatea
Aŭ plecat. In urmă, însă
Al dreptățiĭ om scoboară
De pe jilț cu mîna 'ntinsă

Ca pe cap să netezească
Pe părîtul vinovat :
Zicînd : «vezĭ cu cîtă trudă
«Am ajuns de te-am scăpat !...
—«Aĭ făcut destul de bine
«Căcĭ scăparăm amîndoĭ»
Zice omul cel sărac,
«Căcĭ ce crezĭ c'aveam să fac ?
«De-mĭ dădeaĭ cumva pedeapsă
Te loveam cu-aceştĭ pĭetroĭ.

TU EȘTĬ MĂĬ ȚIGANE?

Un țigan umblînd odată
Printr'o curte 'ncetinel
Tocmaĭ cînd să fure, noaptea,
Hop, romînul dă de el.

* * *

— «D'apoĭ tu eştĭ măĭ țigane?!...
«Aĭ! Bătu-te-ar Dumnezeŭ!...
— «Da de unde, romănică!!
«Nu sînt eŭ, e frate-meŭ.

DE PEPENI NU TE-ATINGE.

Un țigan de mult, odată,
Nu ştiŭ-anume cînd şi cum,
Alergînd la turc cu jalbă
Intilneşte-un om pe drum.

* * *

— «Unde mergĭ tu, măĭ țigane,
«Că te 'ncurcĭ pe drum p'aice?
— «Merg la turc şi eŭ cu jalbă...
— «Bine, du-te, omu-'ĭ zice,
«Dar, pe-acòlo, bagă samă
«Şi de pepenĭ nu te-atinge
«Că pe loc te prinde turcul
«Şi te bate de te stinge!..

* * *

— «Vaĭ de mine romănică
«Uit'te, zeŭ, ce te-aş rugà
«Ca să nu păţesc nimica
«Fă-mĭ un bine Dumneata:
«Haĭ cu mine pîn-acòlo,
«Dar te ţine tot de mine,
«Că trecînd pe lîngă pepenĭ
«Eú... maĭ ştiĭ ce gînd îmĭ vine...

CEAIŬ CURAT

Ofiţerĭ maĭ mulţĭ pe sară
Sînt la ceaiŭ la Căpitan;
Ce să facă omul earna:
Ziŭa mică noaptea an.

* * *

Toţĭ de-arîndul staŭ de vorbă:
Una, alta, 'n jos şi 'n sus;
Iar soldatul cu tablaua
Ceaĭul gata l'a adus.

* * *

— «D'apoĭ ce-mĭ făcuşĭ, Ioane
«Uit'te ceaiú-ĭ necurat?!
— «D'apoĭ, de, Domn Căpitane,
«Să trăiţĭ, l'am strecurat.

* * *

— «Ce vorbeştĭ tu? Nu maĭ spune
«Vorbe d'aste nu se 'ncap!!...
— Strecurat, Domn Căpitane,
«Strecurat printr'un ceorap.

* * *

— «Cum?!... Ceorap nenorocite?!...
— «Da; dar nu vă supăraţĭ:
«Un ceorap murdar luat'am
«N'am luat de ceĭ curaţĭ.

UNGUR, BRE!...

Doĭ soldaţĭ căzuţĭ în luptă:
Unul reŭ trîntit de-un cal;
Altul, ĭar, călcat de-o roată;
Stînd odată 'ntr'un spital.
—«Bine, Ianoş, zice unul,
«Cum? Pe tine nu te doare
«Cînd poşlunicul te 'ntinde
«Şi te freacă la picioare?!...
«Vezĭ, pe mine cînd mă freacă
«Ţip de crezĭ că-mĭ es din minţ;
«Iar tu staĭ cu nepăsare
«De-aĭ gîndi că nicĭ nu simţĭ!!

* * *

—«Heĭ ! Măĭ Gheorghe, celalt zice,
«Lucrul merge foarte bine ;
«Căcĭ eŭ ungur sînt, măĭ gheorghe,
«Nu-s romîn, doar, prost ca tine!
«Eŭ, cind vine să mă frece,
«Nu-s la minte aşa de gros
«Ca să-ĭ daŭ piceorul bòlnav,
«Daŭ pe celalt sănătos !
Ungur, bre !
Te-remte-te !

OMU 'N CASA LUI...

Un bărbat, odată,
Undeva 'ntr'un sat
Vrînd ca să se poarte
Chĭar ca un bărbat
Pe nevastă 'ntr'una
Astfel mĭ-o strunea
C'ajunsese dînsa
De mi-l şi bătea.
Ba după bătae
Chĭar ca pe-un bărbat
Nu-l lăsa prin casă
Ci-l punea subpat.

* * *

—«Heĭ! Măĭ Gheorghe, celalt zice,
«Lucrul merge foarte bine;
«Căcĭ eŭ ungur sînt, măĭ gheorghe,
«Nu-s romîn, doar, prost ca tine!
«Eŭ, cînd vine să mă frece,
«Nu-s la minte aşa de gros
«Ca să-ĭ daŭ piceorul bòlnav,
«Daŭ pe celalt sănătos!
Ungur, bre!
Te-remte-te!

OMU 'N CASA LUI...

Un bărbat, odată,
Undeva 'ntr'un sat
Vrînd ca să se poarte
Chĭar ca un bărbat
Pe nevastă 'ntr'una
Astfel mĭ-o strunea
C'ajunsese dînsa
De mi-l şi bătea.
Ba după bătae
Chĭar ca pe-un bărbat
Nu-l lăsa prin casă
Ci-l punea subpat.

* * *

«Cu-astă rînduĭală
  Iată că 'ntr'un rînd
Un strein în casă
  Din tîmplare 'ntrînd
Aruncîndu-şĭ ochiĭ
  Dă peste bărbat
Că şedea, sărmanul,
  Şi plîngea sub pat.
—«Dar ce facĭ, întreabă,
  «Staĭ sub pat acum ?!...
—«Tacĭ, răspunde omul,
  «Cată-ţĭ bre de drum.
«Şi de staŭ aice
  «Ş'apoĭ ?!... Ce-are a face ?
«Omu 'n casă-ĭ, dragă,
  «Face cum îĭ place.

LA MASA BOEREASCĂ.

Un boer, de mult, odată,
  Că doar nu de-acum un an,
S'a 'ntîmplat să găzduiască
  Intr'un sat la un ţăran.
Şi ca cinste, la plecare,
  L'a poftit şi el să vie,
Pe la dînsul, să prînzască
  Intr'o zi tovărăşie.
Şi ţăranul la bătae
  Nu mergea el, negreşit ;
Iar la masă, la mîncare,
  Bine, doar că l'a poftit.

* * *

Dar la masă cum ţăranul
  Cu boeriĭ toţĭ s'a pus,
Şi bucate cum feccoriĭ
  Incepură la adus,
El îşĭ ţine dinainte
  Blidul cu mîncarea toată
Nu-l maĭ dă şi maĭ nainte
  Ca şi alţiĭ să maĭ scoată.
Trèbue mereŭ boerul
  Să-ĭ aducă el aminte
La tot felul ca să-şĭ scoată
  Şi să-l treacă maĭ nainte,
Pàn ce-ĭ zice:
            «Bagă samă,
  «Căcĭ la dracul ce socoţĭ ?!...
Doar la masă ce s'aduce
  «Ni s'aduce pentru toţĭ.
«Dacă-ţĭ dau eu dumitale
  «Dumneta 'ţĭ maĭ adă-aminte.
«Şi dă celuĭ ce-ĭ alăturĭ
  «Ca să dea tot înnainte
  «Că la masă, ce socoţĭ?...
  «Ce s'aduce'ĭ pentru toţĭ!...

* * *

La sfîrşit ţăranul, însă,
  Printr'un fel de 'ntorsătură
Pe boerul cel d'alăturĭ
  Mi-l loveşte 'n bătătură.

Şi boeru 'n data mare
  Nicĭ o vorbă nu-ĭ vorbeşte,
  Haitĭ, o palmă mi-ĭ cărpeşte.
Iar ţăranul cum ĭea palma
  Nu maĭ stă la gînd de fel
Ci dă ĭutĭ şi el o palmă
  Celuĭlalt de lîngă el,
Şi'ncă-ĭ zice:
            «Dă'n nainte
  «Celuĭlalt, haĭ, ce gîndeştĭ ?!
C'aşa merge, cît se vede,
  «Pe la mese boereştĭ;
  «Că la masă, ce socoţĭ ?...
  «Ce s'aduce-ĭ pentru toţĭ.

RACII ŢIGANULUI.

O cucoană nu ştiu care,
Că doar toate nu le ştiĭ,
Pe un ţigan trimite-odată
Cam vr'o sută de racĭ viĭ.
Iar cu raciĭ maĭ trimete
Şi-un bilet anume scris
Şi ţiganul, făr de vorbă
Pleacă unde l'a trimis.

* * *

Tot mergînd pe drum ţiganul
Socotind, pe cît se pare,
Ce făcuse cît mersese
Drum acum destul de mare,

Ajungînd pe-un mal de gîrlă
Sub o salce jos s'a pus
Şi lăsând de-oparte raciĭ,
Haĭ, pe loc adoarme dus.

* * *

Adormind astfel ţiganul
Raciĭ cȯlo lîngă el
Ne voind şi eĭ, se vede,
Să se culce nicĭ de fel
Cîte unul, cîte unul,
Haĭ din coş de-arîndul scapă
Şi trăgîndu-se cu 'ncetul
Merg frumos şi intră 'n apă.

* * *

Cînd se scoală apoĭ ţiganul,
Cată 'n jos şi cată 'n sus;
Coşul gol e lîngă dînsul,
Raciĭ iaĭ de unde nu-s.
Ce să facă însă-acuma,
Merge unde l'a trimis,
Coşul gol îl duce 'n mînă
Iar în coş biletul scris.

* * *

Cînd ajunge 'n urmă unde
De cocoana-a fost trimis
Ne-avînd racii dă şi dînsul
Coşul cu biletul scris.
Apoĭ şede şi se uită
Orĭ aşteaptă, orĭ gîndeşte,
Iară celalt se 'nţelege
Iea biletul şi-l ceteşte.

* * *

— «D'apoĭ bine, măĭ ţigane,
«Cum se face, ĭan să-mĭ spuĭ,
«Mi-aĭ adus un coş aice,
«Dar în el nimica nu-ĭ;
«Pe cînd ĭată-aci 'n hărtie,
«Na te uite dacă ştiĭ,
Văd trimişĭ de la cocoana
Suta'ntreagă de racĭ viĭ.

* * *

— Bogdaproste, bogdaproste,
Haĭ. ţiganul, zice 'ndată
«Fie Doamne, zeu hîrtiea
«Vecĭnic bine-cuvîntată !!...
Prăpădit eram de frică
Raciĭ că s'aŭ rătăcit,
Iar acuma bine-mĭ pare
Că'n hîrtie s'au găsit!...

PICIORUL UNGURULUI.

Ungurul la tîrg odată
Petrecut'a şĭ-a beut,
Iar la urma urmeĭ iată
Că şi-un pinten a pĭerdut.
Beat lulea, cu ochiĭ turburĭ
Ce să facă el acum?
Pe picĭoare-abea se ţine,
Decĭ căzînd adoarme 'n drum.

* * *

Jos căzut, în drum acolo,
Doarme zdravăn, doarme dus
Păn ce iată şi o trăsură
Ce venea din jos, din sus...

— Haĭde 'n lăturĭ, n'aùzĭ!! scoală
Scoală n'auzĭ ? aĭ murit ?!
Vizitiul strigă 'ntruna
Cum era de drum grăbit.

* * *

Ungurul de atîta strigăt
Deşteptîndu-se 'n sfîrşit
Un picĭor ridică 'ndată,
Stă se uită liniştit
Ş'apoĭ zice:
— «Trecĭ nainte,
Vizitiŭ, ce strigĭ mereŭ ?...
Tu nu vezĭ că n'are pinten ?!
Ăsta nu-ĭ picĭorul meŭ.

CE STAI ŢIGANE ?!

Un ţigan, de mult odată,
Cum era şi el soldat,
Cum vedea că porunceşte
Căpitanul la 'ncărcat,
El pe dată, ca orĭ-care,
Puşca grabnic încărca
Dară foc să dea, ca alţiĭ,
Se temea şi nu maĭ da.
Tot aşa pe rînd ţiganul
Treĭ cartuşe 'n puşcă pune;
Un soldat d'alăturĭ, însă,
Căpitanuluĭ mi-l spune:

* * *

Căpitanul, se 'nțelege,
  Merge la țigan pe loc
Şi din rînd scoțîndu-l zice:
  Haĭ, *la ochĭ!* țigane, *foc!...*
Şi țiganul de nevoe
  Face cum i-a poruncit,
Iar cînd pușca se descarcă
  El o ține 'ncremenit.

* * *

—Dar ce-țĭ este măĭ, țigane,
  La ochĭ pușca ce maĭ țiĭ?...
Eştĭ soldat de-atîta vreme
  Şi nicĭ asta n'o maĭ ştiĭ?!...
—«Ba, trăițĭ, Domn căpitane,
  «Ştiŭ eŭ doară nu sunt prost,
«Dar aştept să maĭ pocnească:
  «Treĭ cartușe doar aŭ fost.

MOCANUL LA VIENA.

Un mocan s'a dus odată,
  După cum se povesteşte,
La *Viena* saŭ la *Becĭ*
  Cum îĭ zice 'n mocăneşte;
Şi venind acasă ĭară
  Saŭ la stînă-ĭ ajungînd,
Haĭ mocaniĭ toțĭ de-odată
  Imprejuru-ĭ vin de rînd
Să-l întrebe la Viena
  Ce-a făcut şi ce-a văzut
Şi maĭ cum a petrecut.

* * *

—«Heĭ, măĭ fost'aĭ tu la Becĭ,
Zice unul, spune-amu.
Iar mocanul ce să zică,
Zice :
Ba că ghin că nu ! *)
— Dar de-aĭ fost, atuncĭ, pe-acòlo
Pe la Becĭ, cît aĭ umblat
Văz't'aĭ tu pe luminatul
Și drăguțul de 'mpărat ?
Doar, îl știĭ cum este amu ?
—«*D'apoĭ, ba că ghin că nu !*
— Dar mîndruța 'mpărăteasă
P'acolo, măĭ, văz't'aĭ tu ?
—«*D'apoĭ, ba că ghin că nu.*

* * *

— Măĭ, dar cum o fi 'mpăratul,
«Poțĭ acum ne spune tu ?
—«*D'apoĭ, ba că ghin că nu!...*
—«Heĭ, dar cum ?
—«*Cum să hie!...*
«*Uit'te, na ! Mă vezĭ pe mine?*
—«Foarte bine,
«Dar acesta ce-are a face ?...
—«*Poĭ, dă-ĭ pace !* *)

*) **Ba** că ghin cà nu.— Ba bine că nu.
**) Poĭ, dă-ĭ pace, adică : așa e, ca minĭ.

— Dar împărăteasa cum e
«Poțĭ acum ne spune tu ?...
—«*D'apoĭ, ba că ghin că nu !...*
—«Heĭ, dar cum e ?
— *Cum să hie!...*
«*Știĭ tu pe boreasa* *) *mea?*
—«Știm noĭ lasă, cum e ea,
«Dar aceasta ce-are a face ? !...
— *Poĭ, dă-ĭ pace !...*

*) Boreasa — **nevasta**.

SULTANICA!

Sultănica?... Sultănica?...
«Nu știŭ cum mi s'a părut
«Și precum îmĭ pare încă
«Mi-este-un nume cunoscut!!...

* * *

«Sultănica!!... Cine-ĭ oare?!
«E străină?... E d'aci?!...
«Cine, dracul?! Cine, dracul?!
«Cine-anume poate fi?!!

* * *

«Pe nevasta luĭ cutare
«Știŭ c'o chiamă Vasilica;
«Apoĭ Sanda, Paraschiva...
«Dar nicĭ una Sultănica!!...

* * *

«In sfîrșit maĭ știŭ eŭ cine-ĭ,
«Las'o draculuĭ s'o ĭea!!
«Aoleŭ!! Ba Sultănica
«Este chĭar nevasta mea.

TACI... MĂI JIDANE.

Căpitanul dă poruncă:
Drepţĭ, la stînga, 'n jos, şi 'n sus
Şi soldaţiĭ toţĭ de-a rîndul
Fac aşa precum a spus.
Numaĭ unul dintre dînşiĭ,
Un jidan adus recrut,
Căpitanuluĭ respunde
Că ce-a zis a şi făcut.
Tacĭ îĭ zice Căpitanul,
Tac răspunde şi jidanul.

* * *

Drepţĭ!... răcneşte Căpitanul,
Iar jidanul la minut

Căpitanuluĭ răspunde
— «Iaca *drepţĭ* am şi făcut.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane
— «Iaca tac, Domn Căpitane.

* * *

Cînd apoĭ la dreapta, 'n urmă
Strigă ĭarăşĭ Căpitanul,
— «Uit'te gata şi la dreapta»
Îĭ răspunde ĭar jidanul.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane.
— «Iaca tac, Domn Căpitane.

* * *

Cînd, în colo, Căpitanul
Strigă ĭar în jos, în sus,
Pe minut jidanul zice:
— «Iaca 'n jos precum aĭ spus.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane,
— «Iaca tac, Domn Căpitane.

* * *

— «D'apoĭ, bine» zice 'n urmă
Căpitanul »Ian ascultă ? !...
Şi-ĭ cârpeşte două palme
Făr a face vorbă multă.

— «Ințelegĭ să tacĭ, jidane?...
— «Ințeles Domn Căpitane!

* * *

Dar cînd «*dreapta*» Căpitanul
Strigă ĭar cum strigă el,
Şi jidanul zice:
— «Iaca
Dreapta nu maĭ zic de fel.

TACI... MAI JIDANE!

(VARIANTĂ)

I

Stînga 'mpre...jur!!...
— «Un!... Doĭ!... Treĭ!...
— «Iaca şi 'mprejur,
«Cum vreĭ.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane!
— «Iaca tac, Domn Căpitane!

* * *

— «Capul la dreap...ta!...
— «Un!... Doĭ!... Treĭ!...
— «Iaca şi pe dreapta,
«Cum vreĭ.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane!
— «Iaca tac, Domn Căpitane!

* * *

— «Capul la stîn....ga !...
— «Un !... Doĭ !... Treĭ !...
— «Iaca şi pe stînga,
«Cum vreĭ.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane!
— «Iaca tac, Domn Căpitane,

* * *

— «Dreapta şi la stîn...ga !...
— «Un !... Doĭ !... Treĭ !...
— «Iaca şi-amîndoĭ
«Cum vreĭ.
— «Tacĭ din gură, măĭ jidane!
— «Iaca tac, Domn Căpitane!

* * *

Plosc! Trosc! Plosc!....
Una, două, treĭ.
— «Nu 'nţelegĭ să tacĭ
«Ce vreĭ?!
«Mă 'nţelegĭ să tacĭ, jidane?
— «Inţeles, Domn Căpitane.

II

— «Dreapta şi la stîn....ga !...
— Un !... Doĭ !... Treĭ !...
— «Uit'te-acuma tac,
Cum vreĭ!!...

. . . .
. . . .

CUM ÎL CHEAMA?

Ian auzĭ, vecine, toaca
«Şi maĭ clopote ce sună!!
«Este mîne serbătoare?!...
«Ce-avem astăzĭ? In ce lună?

* * *

—«Apoĭ mîne ce să fie,
«Mîne dragul meŭ vecin,
«Este zi de serbătoare
«Căcĭ e sfîntul Constantin.

* * *

— «Da. da, da!... E drept! Aşa e.
«Constantin de bună seamă...
«Dar pe popa Gheorghe, frate,
«Ian ascultă, cum îl cheamă?

SARE ÎN PRUNE FIERTE.

O nevastă tinericà
Şi din proaspăt măritată
Apucându-se şi dînsa
De mîncat să facă-odată
Şi voind să fearbă-anume
Prune d'ale dulcĭ uscate,
Cum ea încă păn acuma
Nu ştiea găti bucate,
Ne ştiind de trebueşte
Ca 'ntr'o astfel de mîncare,
Ca şi'n toate celelalte,
La gătit să pună sare;
Şi-avînd grijă şi de soacră
Ca 'ntrebînd'o să n'o certe

Că nu ştie de se pune
Păn nicĭ sare 'n prune ferte,
Ce să facă? Se gîndeşte
Cum să afle cum să ştie,
Cînd colò, se nimereşte
Soacra 'n casă chĭar să vie.

* * *

—«Ian ascultă, mamă soacră,
«Cum tot strigă-un om pe drum!..
—«Eŭ n'aud nimică, dragă!
—«Dar acuma?...
—«Nicĭ acum!
—«Cum se poate?! Ian ascultă!...
—«Ba, pe mine să mă ĭerte!...
—«Ba, zeŭ, uit'te cum întreabă:
«*Puneţĭ sare în prune ferte?...*
—«Aoleŭ, respunde soacra
«Prost om bată-l cel de sus!...
«D'apoĭ sare 'n prune fĭerte
«De cînd lumea nu s'a pus.

ÎNŢELEG DOMN CĂPRAR.

I

Heĭ, soldat, ascultă, uit'te
«Noaptea toată-am chefuit
«Şi-acum ĭată'ĭ ziua mare
«Şi eu cad de ostenit.
«Inţelegĭ ce-ţĭ spun, respunde.
«Orĭ n'aĭ poate nicĭ habar?!...
— Ba 'nţeleg, trăiţĭ, la dracul,
«Inţeleg eu, Domn Căprar.

* * *

— Inţelegĭ soldat? Eĭ bine
«Eu mă culc; tu, însă, cată

«Pe sergent de-l vezĭ că vine
«Dă-mĭ de veste chĭar pe dată.
«Inţelegĭ ce-ţĭ spun, respunde,
«Orĭ n'aĭ poate nicĭ habar ?!
—«Ba 'nţeleg, trăiţĭ, la dracul,
«Inţeleg eŭ Domn căprar.

* * *

—«Vezĭ, de vine Căpitanul
«Saŭ Maior, saŭ cine ştie...
«Tu, pe dată, bate 'n uşă
«Dă-mĭ de veste-auzĭ şi mie.
«Inţelegĭ ce-ţĭ spun, respunde,
«Orĭ n'aĭ poate nicĭ habar ?!
—«Ba 'nţeleg, trăiţĭ, la dracul,
«Inţeleg eŭ Domn Căprar.

* * *

«Voiu să dorm un ceas orĭ doue
«Că de somn, zeŭ, nu maĭ pot
«Dar tu cată 'n vremea asta
«Dă-mĭ de ştire despre tot.
«Inţelegĭ ce-ţĭ spun, respunde,
«Orĭ n'aĭ poate nicĭ habar ?!
—«Ba 'nţeleg, trăiţĭ, la dracul,
«Inţeleg eŭ, Domn Căprar.

II

Boc, boc, boc încet în uşă :
—«Domn Căprar, aĭ adormit ?

—«Adormit, dar ce-ĭ ? Sergentul
«Saŭ Maĭorul a venit ?!
—«N'a venit nicĭ unul încă.
—«De ce baţĭ atunce dar ?!...
—«Am cercat de dormĭ...
—«Haĭ, pleacă !
—«Să trăiţĭ, plec, Domn Căprar.

* * *

Boc, boc, boc din noŭ la uşă :
— «Domn căprar aĭ adormit ?
— «Dar ce vreĭ ?...
—«De, dormĭ în pace
«Că tot nime n'a venit.
«Am eŭ grijă, las pe mine
«Te păzesc eŭ, n'aĭ habar...
— «Pleacă-atuncĭ d'acòlo, haĭde !...
— «Să trăiţĭ, plec, domn căprar.

* * *

Boc, boc, boc la uşă iară :
— «Cine este ?! Cine-ĭ ? Cine ?
— «Eŭ sînt, eú, dar n'avea grijă
«Domn căprar, că totu-ĭ bine,
«Vream să-ţĭ spun să dormĭ în pace
— «Fugĭ de-acòlo, pleacă dar.
— «Inţeleg, trăiţĭ, pe dată,
«Uit'te plec chiar, domn căprar.

* * *

Boc, boc, boc din noŭ la uşă:
— «Iar tu baţĭ, Soldat? Ce fel?..
— «Eu. Trăiţĭ. Văzusem unul
«Chĭar ca Domnul Colonel.
— «Eĭ ş'apoĭ?...
— «Era un altul
«Dormĭ nainte, n'aĭ habar!....
— «Haĭde fugĭ, mă lasă'n pace.
— «Inţeles, plec Domn Căprar.

* * *

Uşa 'n lăturĭ se deschide:
— «Cine-ĭ?
—«Eŭ.
—«Măĭ, ce păcat!
— «Am venit căcĭ uit'te-acuma
«Imĭ părea că m'aĭ chemat.
— «Ce chemat?. N'am zis nicĭ vorbă
«Mă 'nţelegĭ, om prost, măgar?!..
«Nu maĭ dorm, mă duc la dracul...
— «Inţeleg, da, domn căprar.

CINE-I NUHĂM.

Un ovreiŭ, de mult odată
Iţic Leib sin Bercu-anume
Cum vorbea cu mulţĭ tovarăşĭ
De politica din lume,
După ce tot zise 'ntr'una:
Ba şi da şi da şi ba,
Incepù să le vorbească
El în urmă cam aşa:

* * *

Ştiţĭ pe Nuhăm? Bine, Nuhăm....
Nuhăm este-un bĭet Samsar
Cu nevasta mea e frate
Dar încòlo ĭ-un măgar.

După ce acuma Nuhăm
Este-așa precum am spus
Intr'o vară eu cu Nuhăm
Amîndoĭ la drum ne-am dus.
Şi ne-am dus, ne-am dus noĭ bine,
Cale lungă—nu-ĭ pricină,
Pîn la Cràcaŭ unde şede
Marcu Herşcu Ţighilină.

* * *

Dară ştiţĭ voĭ Ţighilină
Cine este? Cine-ĭ el?
Nicĭ prin creştet nu vă trece
Despre oamenĭ de-aşa fel.
Pe-un copil de 'ntrebĭ în Cràcaŭ,
Nicĭ prin minte chĭar să-ţĭ vină
Cine-ĭ Marcu Ţighilină?
El răspunde: Ţighilină.
Marcu Herşcu Ţighilină
Este un om aşa vestit
Cum nicĭ nu s'a pomenit...
Nicĭ la Londra, la Viena
Şi nicĭ chĭar la Bucureştĭ
Incă-un Marcu Ţighilină
Cît să cauţĭ nu găseştĭ;
Că doar Marcu Ţighilină
Dacă vreţĭ să ştiţĭ voĭ, măĭ,
Este văr de frate-vitrig
Cu nevasta-mĭ cea dintăĭ.

Ce bogat e Ţighilină
Ştiţĭ voĭ? Dînsul de'mprumută
Nu ĭea altfel de dobîndă,
Numaĭ sută pentru sută.
Om bogat ce-ĭ drept, săracul,
Sănătos de-acum să fie!...
Dar gîndesc eu: cum nu crapă,
Să-mĭ rămînă-averea mie.

* * *

Cînd ne ducem noĭ la Cràcaŭ,
Umblă 'ncoace, du-te, vină,
Haĭ la Marcu Ţighilină!...
Haĭ la Marcu Ţighilină,
Haĭde, mergem amîndoĭ
Să vedem căcĭ nu-l văzusem
Cum nu l'aţĭ văzut nicĭ voĭ.
Imĭ făceam eu plan în minte
Cum să fie-anume el:
Om spătos innalt şi sdravîn
Nicĭ putea să fie-altfel.
Cînd ajungem noĭ la uşă,
Eu cu Nuhăm amîndoĭ,
Numaĭ ĭată, hop, deodată
Dă să intre ca şi noĭ
Unul mic cu barba rară
C'un caftan urît, slimos
Chĭar în drum de daĭ de dînsul
N'aĭ fi vrut să-l ĭaĭ de jos

— Heĭ ascultă, zic atunce,
Cînd îl văd că-í la intrare,
Ce te bagĭ aşa 'n nainte?
Ce? Socoţĭ, te-aşteaptă tare?
— Şi de ce să nu m'aştepte?
Zice dînsul cam mirat.
— Cum, de ce? maĭ zic eŭ ĭară,
Un bancher aşa bogat,
Un bancher de-aceĭ la care
Şi boeriĭ toţĭ se 'nchină
Are treabă chĭar cu tine?!...
Tu cunoştĭ pe Ţighilină?
— Ce, cunosc pe Ţighilină?
Ţighilină sînt chiar eŭ.
— Ţighilină tu? Acesta?
Tĭŭ, trăsnite-ar Dumnezeŭ!
— Iaca eŭ sînt Ţighilină,
Ţighilină acel bogat,
Zice dînsul, şi cum zice,
Chĭar aşa-ĭ, adevĕrat.
— Dacă eştĭ chĭar Ţighilină
Ţighilină-adevĕrat,
Eŭ sînt Iţic Leib sin Bercu;
Iară Nuhăm mĭ-e cumnat...

* * *

Am intrat apoĭ şi 'n casă
Şi la masă ne-aŭ poftit.
Şi ce masă, ce tacîmurĭ:
Numaĭ aur şi-aurit!

Dinainte-aveam cu toţiĭ
Cîte două farfuriĭ
Şi tot astfel cîte două
Eraŭ pîn şi la copiĭ.
Şi-am mîncat rasol şi peşte
Şi sarmale şi compot:
Nu mănîncă nicĭ chĭar vodă
Cum mîncarăm noĭ, socot.
Dar mîncînd noĭ toţĭ la masă,
Ştiĭ cum staĭ, maĭ rîzĭ, maĭ spuĭ,
Nuhăm şterge-o linguriţă
Şi-o ascunde 'n cisma luĭ.
Cînd zăresc eŭ treaba asta,
Mă gîndesc şi-mĭ zic în gînd:
Ce măgar, ce hoţ e Nuhăm!...
Stă cu noĭ, cu toţĭ, de rînd
La un om aşa bogat
Şi s'apucă de furat!
Şi gîndesc eŭ ĭar în gîndu-mĭ:
Cum se poate, cum se poate
L'ale mele rude Nuhăm
Să le facă-aceste toate?!
Să ĭea lingura de aur
Şi s'o bage 'n cisma luĭ
Şi să văd eŭ singur asta
Şi să tac? Să ert eŭ? Cuĭ?
Cum? Luĭ Nuhăm ca să fure
Tocmaĭ pe cumnatul meŭ?
Dacă-ĭ vorba pe luate
Pentru ce să n'o ĭeaŭ eŭ?

* * *

Cam aşa gîndind, de-odată
  Iată văd că ceĭ de casă
Se ridică toţĭ cu gîndul
  Ca să plece de la masă
Cum? gîndesc eŭ, eĭ se scoală
  Vra să zică 'n aşa fel
Nuhăm pleacă făr de grijă
  Şi cu lingura la el?
Cum? Şi Nuhăm să mînince
  El cu lingurĭ boereştĭ?
Lasă, Nuhăm! Maĭ degrabă
  Poţĭ să crăpĭ orĭ să plesneştĭ
Nu scapĭ tu de mine, lasă,
  Zic în gînd. Apoĭ maĭ tare
Zic: Her Marcu, de se poate,
  Şi de nu-ĭ cu supărare,
Dumneata ştiĭ multe lucrurĭ;
  Insă voe dă-mĭ şi mie
  Să v'arăt o boscărie.
Bravo! Bine, zic cu toţiĭ.
  Haĭde-arată! Haĭde-arată;
Iar eŭ grabnic de pe masă
  Ieau o lingură din dată
Şi zic: iată-o linguriţă
  Bună, de-aur, cum vedeţĭ
Şi cum ştiţĭ că sînt, că doar
  Ca stăpînĭ chĭar voĭ le-aveţĭ.
Iată-această linguriţă
  Eu o vîr în cizma mea

Şi-o îndes, şi-o bag în cizmă
  Păn' ce nu s'o maĭ vedea
    (Şi făceam
    Precum ziceam).
— Aţĭ văzut?—Da, zic cu toţiĭ.
  — Aţĭ văzut! Atunce bine.
  Lingura-ĭ aci la mine.
  Dar de-aci de unde-ĭ ea
  Ascultaţĭ şi veţĭ vedea:
        Hocuş
        Pocus
    „Vreĭ nu vreĭ
    „Un! Doĭ! Treĭ!
  — Eĭ, acum aţĭ auzit?
  — Da, zic dînşiĭ, negreşit.
  — Bine.—Atuncĭ privițĭ colea
  Lingura din cizma mea,
  Cînd eu *treĭ* am numerat,
  Dintr'o dată a şi sburat
  Şi ca gîndul tot pe sus
  Chĭar la Nuhăm drept s'a dus,
  Şi pe dată cum vă spuĭ
  A intrat în cizma luĭ.
  Acum mergeţĭ şi cătaţĭ
  Şi v'o scoateţĭ şi-o luaţĭ.

* * *

  La o vorbă de-aşa fel
  Nuhăm singur singurel,
  Nicĭ cătînd măcar la noĭ,
  Lingura li-o dă 'n napoĭ.

Toată lumea, toţĭ aŭ rîs,
Nuhăm nicĭ un cîrc n'a zis;
Iară eŭ m'am închinat
Şi pe dată-am şi plecat
Şi m'am dus, ca dusul, bine
Şi cu lingura la mine.
Ce credea el, Nuhăm, oare,
C'aşa prost să fiŭ chiar eŭ
Ca să tac să las să-l fure
Tocmaĭ pe cumnatul meŭ ?!...

. . . .

. . . .

Cine-ĭ Nuhăm ? Iaca Nuhăm !
Nuhăm este-un bĭet samsar ;
Cu nevasta mea e frate,
Dar încòlo-ĭ un măgar.

PACALEALA UNGUREASCA

Ungurul de multă vreme
Tot într'una se gîndea
Cum anume s'ar putea
Chĭar cu banĭ cu cheltuĭală
Ca să 'nveţe-o păcălĭală.
Căcĭ în gînd se socotea
Păcălĭală dac'ar şti
Maĭ pe cîţĭ ar păcăli !
Şi pe Ianoş şi pe Şandor,
Şi pe-atîţa cunoscuţĭ
Chĭar din ceĭ maĭ pricepuţĭ,
Şi pe orĭ şi cine-ar vrea,
Şĭ pe tată-seu la urmă
Numaĭ dacă s'ar putea

* * *

Intîlnind èl, decĭ, în urmă
Intr'o vreme-un păcălicĭ,
Pe la Pesta sau pe-aicĭ,
Zice: «frate, ce face încă,
«Uit'te doar te-am întilnit,
«Fă-mĭ ceva de păcălit.
Păcălicĭul, păcălicĭ,
Dă p'acolo, dă p'aicĭ,
Ba că-ĭ asta, ba-ĭ cutare,
Ba că uit'te vreme n'are,
Ba că nu ştiŭ ce să fie,
Ba la urmă că nu ştie;
Iară ungurul, de dînsul,
Tocmaĭ chĭar ca un calic,
Cere 'ntr'una ca să-ĭ facă
Orĭ-ce lucru cît de mic.

* * *

Neputînd altfel să scape
Haĭde bietul păcălicĭ
Pune mîna jos pe masă
Trage, «zice-un pumn aicĭ!
—Cum ?! Să-ţĭ trag cu pumnu 'n mînă ?!
— Trage, da, pe sama mea
«Dară trage-aşa de tare
«Cît de tare veĭ putea.
Ungurul găteşte mîna
Şi porneşte ca să dea,

Păcăliciul, însă 'n grabă
De pe masă mîna ĭea
Şi trînteşte bĭetul ungur
Un pumnoĭŭ în masă-odată
De-ĭ rămîne mîna lată.

* * *

A! Dar bună păcăleală!
Incă ochiĭ nu-mĭ văzură,
Zice-acuma bĭetul Ungur
Stînd cu pumnul tot în gură.
O s'o fac şi eu de-acuma
Dar te rog să nu maĭ spuĭ;
Cine-o fi să dea de mine
Vaĭ ş'amar de pumnul luĭ.
Cam aşa făcîndu-şĭ planurĭ,
Bĭetul ungur mulţumit
Şi cu pumnul luĭ turtit
Pleacă 'ndată să gasască
Vr'un creştin, să-l păcălească;
Iar umblînd în jos şi 'n sus
Iată 'n cale-ĭ dă de-un rus.

*

— Ian ascultă, frate dragă,
«Stăĭ pe loc ca vr'un minut
«Să-ţĭ arăta o păcăleală
«Cum nicĭ dracul n'a vĕzut.
«Uit'te, vezĭ tu mîna mea

«Tu să tragĭ cu pumnu 'n ea.
«Cam aşa vorbeşte dînsul
Rusuluĭ din faţa luĭ,
Şi cătînd în juru-ĭ zice:
«Ah, pacat că masă nu-ĭ!...
«Ce să facem?... Ce să facem?!...
«A! Dar ştiĭ că are haz!...
«Ba, de masă nu-ĭ nevoe:
«Pun eŭ mîna pe obraz.

* * *

Cam aşa gîndind deodată
Mîna pe-un obraz îşĭ pune
Ş'apoĭ rusuluĭ îĭ spune:
— «Uit'te vezĭ tu mîna mea?...
«Trage-un pumn vîrtos în ea.
— «Cum?!.. Să tras?!... întreabă rusul.
— «Se 'nţelege, trage, 'ĭ-zice,
«Cînd îţĭ spun să tragĭ odată,
«Trage-un pumn vîrtos aice,
«Trage, haĭ, pe sama mea
«Cît de tare veĭ putea.
— «Vra să zică, 'ntreabă rusul,
«Eu să dat-un pumn cît poţĭ
— «D'apoĭ, ungurul rĕspunde,
«Asta-ĭ, frate, ce socoţĭ!!...

* * *

Auzind aceasta rusul
Işĭ sumică mîna bine
Şi porneşte ca să dea.
Ungurul cînd vremea-ĭ vine
De pe faţă mîna-şĭ ĭea;
Iară rusu 'ĭ-trage 'n falcă
De-ĭ strămută dinţiĭ toţĭ
Ş'apoĭ stă şi mi-l întreabă:
— «Asta este tras cît poţĭ?

CLOPOTELE DIN SARARIE (Iaşĭ)

Nu ştiŭ, zĕu, de cînd anume,
Fie drept orĭ strîmb să fie,
Dar aud spunînd prin lume
Că la Iaşĭ prin sărărie
Clopotele la biserică
Slujbă mare cînd vestesc
Intre ele chĭar grăesc

* * *

Iar la astă vorbă-anume
Cam vr'o cincĭ bisericĭ stau
Şi cuvîntul lor îşĭ daŭ
Dupa rînd, cum fişte-care,
Are clopot mic saŭ mare.

Ast-fel sfîntul *Haralambe*
După cît am auzit
Are clopot potrivit;
Sfîntul *Atanasie* iară
Ca un sfînt vestit şi el
Are clopot măricel.
La biserica din vale
Care *„Vulpe“* se numeşte
Şi la cea maĭ de pe coastă
Căreĭ zic *Buna-Vestire*
Cam aşa se povesteşte
Că sunt clopote ce sună
Mărunţel cu glas subţire.
Iară clopot mare, zdravăn
Tare 'n glas şi gros la ton
E la *sfîntul Spiriridon*.

* * *

Cînd e zi de sărbătoare
Pentru ce, nu ştiu să spun,
Haĭ *Buna-Vestire* 'ncepe
Ea d'întâiŭ:
„Vin bun, vin bun. (bis)
Apoĭ *sfintul Haralambe*
Maĭ de sus din deal rĕspunde:
Unde-Unde?! Unde-Unde? (bis)
Iară *sfintul Atanase*
Liniştit, cam gros la glas
Şi ceva cam ştiĭ pe nas

Zice pe dată, par'că se 'ntrece:
„La Boltă-Rece! La Bolta-Rece!... (bis)
Astfel de vorbă cum se rosteşte
Vulpea din vale, haĭ glăsueşte:
Cine plăteşte? cine plăteşte? (bis)
Sfîntul Spiridon
La aste toate
Ca cel maĭ mare
Face cum poate,
Şi le rĕspunde şi el pe dată
Cum chĭar îĭ este şi datoria:
E-pi-tro-pi-a!!... E-pi-tro-pi-a!... (bis)

CE-A FOST ADAM?

Intr'o zi maĭ multe neamurĭ:
Ruşĭ, turcĭ, ungurĭ, sîrbĭ, ovreĭ,
Cine-a fost Adam, se 'ntreabă
Stînd la vorbă-aşa 'ntre eĭ.
Sirbul zice:
— «Sirb a fost
«Căcĭ în raiŭ unde-a trăit
«Era loc cu ape multe
«Bun pentru grădinărit.
— «Da, de unde, zice rusul,
«Ce spuĭ tu nicĭ n'are a face:
«N'a fost Sirb Adam, ce vorbă?!
«El cazac a fost şi pace.

— «Heĭ, Adam, bre, şi-Adămoaea,
«Turcul zice, negreşit
«Fost'aŭ turcĭ căcĭ doară turciĭ
«Sînt de loc din răsărit.
— «Nu. Ba! ungurul respunde,
«Tot ce spunețĭ n'are rost:
«Adam fost el făr de pintenĭ?!...
Nu, dar, vezĭ, el ungur fost.

* * *

— «Ian tăcețĭ, ovreĭul zice,
«Cîte-ațĭ spus uicĭ una nu-ĭ
«Căcĭ Adam a fost, săracul,
«Chiar ovreiŭ din neamul luĭ;
«Iacov doară prin Isac
«Vine drept din Avraam
«Şi-Avram şi el prin Noe
«Vine tocmaĭ din Adam.
«Iară Iàcov este-al nostru,
«Cum e chĭar şi dovedit,
«Că doar Biblia ne spune
«Incă scris şi tipărit.
«Cîte-ațĭ spus voĭ pîn acuma
«N'aŭ nicĭ una nicĭ un rost
«Căcĭ Adam ovreĭŭ a fost.»

* * *

Cam aşá vorbind ovreĭul,
Dînd la vorbe ĭutĭ de-a dura
Maĭ la toțĭ le 'nchide gura;

Căcĭ gîndesc şi eĭ ca omul:
Cine ştie cum e, frate,
Poate are şi dreptate?..
Iar trecînd un om pe-acòlo,
Nu ştiŭ cum din întîmplare
Il întreabă nu ştiŭ care:
— «Ce zicĭ, bade, ĭan ascultă,
«Noĭ mereŭ ne tot luptăm
«Cinè-a fost Adam s'aflăm
«Iar ovreĭul s'a sculat
«Şi ne-a spus c'Adam de fel
«Fost'a chĭar ovreiŭ ca el.
«Dumneata cam ce gîndeştĭ,
«Tot ca dînsul socoteştĭ?

* * *

— «Ba, eŭ nu, respunde omul,
«Ci gîndesc că dintre toate
«Numaĭ asta nu se poate.
«Căcĭ Adam cum s'a 'ntîmplat
«Că, din raiŭ afară dat,
«A rămas în lumea mare
«Făr de casă nicĭ mîncare
«De-ar fi fost ovreĭŭ să fie
«Nu lucrà pămîntul, frate,
«S'apuca de cărcĭmărie....

DACA-I LEGE, SE'NȚELEGE!...

Ce maĭ veste, măĭ bărbate ?...
—«D'apoĭ, de, ce veste vreĭ ? !...
«Nicĭ o veste, se 'nțelege
«Dar aud că ese-o lege
«Că bărbații toțĭ să aibă
«Două saŭ şi treĭ femeĭ.

* * *

—«Doue, treĭ ? ! Dar aĭ tu minte?!...
«Bagă samă, bre, ți-o spun,
«De te-aŭde şi-altă lume
«Ți-o stîrni că eştĭ nebun,
«Că 'nainte, doar, de toate

«Asta nicĭ chĭar nu se poate :
«Că de-ar fi cumva să-țĭ dee
«Ție încă vr'o femee
«Ți-ar cădea curat belea :
«N'are unde nicĭ să stea.
«Casa noastră micuşoară
«După vremurĭ şi nevoĭ
«Este tocmaĭ pentru noĭ.
«Casa mică, patul mic,
«Tu staĭ còlo, eŭ coleà
«Unde să maĭ şază ea ? !...

* * *

—«Da, nevastă, aĭ dreptate
«Cum vorbeştĭ tu, se 'nțelege,
«Dar maĭ este şi-altă lege ;
«Şi-astă lege spune-anume
«Ca şi voĭ să vă luațĭ
«Doĭ şi păn la treĭ bărbațĭ.
—«Cum se poate, bărbățele ? !...
«Vezĭ aşa pricep şi eŭ
«C'asta chĭar nicĭ nu e greŭ,
«Că-un bărbat e tot bărbat
«E maĭ sprinten, delicat
«Şi cînd spune chĭar în lege,
«De nevoe se'nțelege,
«Poate sta şi-aĭce 'n pat.»

JURAMÎNTUL BETIVULUI

Fie-a naĭbeĭ beutura
«Şi paharul şi ocàua:
«Te trîntesc, te daŭ prin şanţurĭ
«De te rîde mahalaua.»
Cam aşa vorbeşte-odată
Un beţiv, beţiv de fel,
Cum şedea privind acuma
Ce noroĭŭ avea pe el.

*

«Nu maĭ beaŭ de-acuma, zice.
«Nu maĭ beaŭ, pe legea mea,
«Sară-ĭ ochiĭ celuĭ care
«Pe la cărcĭumă m'o vedea.»

TABLA DE MATERIE